Проців О. Р.

Історія мисливської зброярської галузі Галичини середини XIX – початку XX століття

Івано-Франківськ

2017

ББК 47.11 (4 УКР)

УДК 005(477):639. «18/19»

П 84

Рецензенти:

Бутирська Т.О. професор кафедри публічного управління та адміністрування Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, доктор наук з державного управління, доцент

Клапчук В.М. завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктор історичних наук, професор

Рекомендовано до друку Вченою радою Українського науково-дослідного інституту гірського лісівництва ім. Пастернака (протокол № 5 від 19 червня 2017 р.)

Проців О.Р. Історія мисливської зброярської галузі Галичини середини XIX – початку XX століття / Івано-Франківськ, ФОЛІАНТ, 2017 – 177 с.

ISBN 978-617-7496-14-3

ББК 47.11 (4 УКР)

УДК 005(477):639. «18/19»

П 84

ISBN 978-617-7496-14-3

Анотація

У монографії проілюстровано напрями діяльності львівських мисливських та ремісничих товариств другої половини XIX – початку XX століття в організації зброярської галузі у Львові в частині її виробництва, торгівлі та використання. Проведено аналіз статуту товариств, діючих нормативно-правових актів Галичини та Австро-Угорської імперії, досліджено методи та форми впливу товариства на реалізацію статутних вимог. Встановлено, що мисливські товариства Львова лобіювали перед органами державної влади та виробниками виготовлення якісної мисливської зброї. Це полягало у встановленні стандартів на зброю та набої, ухвалення зручного у виконанні механізму державного регулювання при видачі дозволів на право купівлі та використання на полюванні вогнепальної мисливської зброї. Описано роль Міжнародного мисливського конгресу (Відень, 1910 р.) та його вплив на зброярську галузь в частині виготовлення зброї та набоїв.

Розглядається організація виробництва, ремонту та продажу мисливської вогнепальної зброї в Галичині XIX – початку XX ст. у містах – Львові, Золочеві, Тарнові, Рожнятові. Проаналізовано економічні, соціальні та політичні чинники, які впливали на розвиток зброярської галузі. Описано діяльність зброярських майстерень та їх власників: Альфреда Дзіковського, Болеслава Янковського, Стефана Пєлецького, Амброзія Соболти, Тадеуша Святкевича, Валеріана Шадковського, Казимира Табачковського, Стефана та Йозефа Крисяків, Яна Крука, Людвіка Цеслі, Адольфа Рутовського, Кароля Біртуса, Кароля Дудзінського, Францішека Круковецького, Антонія Пальчинського. Інформація про діяльність зброярських підприємств подається у розрізі округів. Зроблено порівняння їх діяльності на фоні інших ремісничих гільдій. Праця проілюстрована оголошеннями, що публікували тогочасні засоби масової інформації щодо реклами зброї.

Розглядається правове регулювання виробництва, торгівлі та набуття власності на мисливські види зброї. Проаналізовано законодавство, що

врегульовувало механізми виробництва зброї у Галичині як у мирний, так і у воєнний період. Проаналізовано законодавство, що врегульовувало правила торгівлі мисливською зброєю та амуніцією, її транспортування залізницею й поштою. Встановлено, що велике значення при транспортуванні відводилось техніці безпеки. Описано встановлені міри покарання за недотримання вимог тогочасного законодавства, що регулювали зброярську галузь. Описано нормативно-правові розпорядження Галицького сейму, які в практичній площині внормовували законодавчі вимоги у зброярській сфері. Виявлено особливості правозастосування вимог законодавства у сфері безпечного використання зброї, виробництва та торгівлі нею. Описано підручники, словники та енциклопедії, які висвітлювали правила поводження зі зброєю, техніку безпеки при поводженні із зброєю, методи поведінки із зброєю для влучного пострілу.

Проаналізовано народну духовну культуру Галичини XIX – початку XX ст., що заторкувала вивчення мисливських вірувань на полюванні з використанням вогнепальної мисливської зброї. Описано відношення мисливців до обрядів, звичаїв та ворожіння, що стосувались «підвищення» ефективності мисливської вогнепальної зброї під час її використання на полюванні. Систематизовано дослідників, які вивчали цю тематику, та проаналізовано наукові напрацювання дослідників і науковців.

ЗМІСТ

ВСТУП

З проголошенням незалежності України спостерігається інтерес до вивчення її історії. У цьому контексті великого значення набуло вивчення історії Галичини, яку раніше досліджували виключно крізь призму боротьби за соціальні та національні інтереси місцевого населення. На сучасному етапі підвищується рівень дослідження всіх сторін суспільного життя Галичини.

Одним із важливих аспектів суспільного виробництва є мисливське господарство та полювання, в якому чільне місце займають способи добування дичини. На способи полювання на дичину, а зокрема у використанні знарядь для її добування впливає багато чинників, а саме: хронологічний період, політичні особливості та режими правління органів державної влади, географічні особливості, майновий стан конкретного мисливця, нормативно- правове забезпечення органів державної влади, які врегульовують виробництво, торгівлю, використання мисливської вогнепальної зброї та практику їх правозастосування.

Метою дослідження є виявлення особливостей, тенденцій і основних чинників розвитку законодавчого забезпечення та його правозастосування в частині організації виробництва, застосування та торгівлі мисливською вогнепальною зброєю.

У результаті проведених досліджень зібрано значний фактичний матеріал, що дає можливість істотно доповнити й уточнити дані з досліджуваного питання. Викладені матеріали базуються на багатовидовій джерельній базі, і на основі здобутків попередників поглиблюють пізнання організації мисливського господарства та полювання враховуючи застосування мисливської зброї. Основу фактологічної бази праці становлять маловідомі загалу опубліковані джерела XIX – початку XX ст.

Одним з основних завдань роботи було встановлення реального значення мисливського господарства та виробництва мисливської зброї на території Галичини для соціального, гуманітарного, економічного, й управлінського аспектів.

1. Історіографія та джерельна база

Проблеми правового регулювання та практики правозастосування у галузі організації виробництва мисливських видів зброї та її реалізації, а також діяльність громадських організацій у цій сфері висвітлені у працях Гійома Левассера де Боплана, Р. Вацека (Wacek R.), С. Крогульського, (Krogulski S.), З. Моцкуса (Mockus Z.), В. Дзеровіча, М. Реймана, Я. Людвикевича, Х. Малеця, Я. Каспарека, В. Калуського, Б. Янишина. Ця тематика знайшла своє відображення у періодичній пресі досліджуваного періоду, зокрема у часописах «Ловець», «Ловець Польський», «Ловецтво Польське», «Газета Львівська», «Сильван», «Спілка селян», «Газета народова», «Слово польське», «Кур'єр Львівський»); календарях («Ілюстрований календар слова Польського», «Ілюстрований календар приятеля тварин»); книзі «Піввіку: Нарис діяльності Малопольського мисливського товариства 1876–1926»; у довідниках «Ілюстрований путівник столичного міста Львова, виданий з нагоди загальнокрайової виставки 1894 р.», «Промислово-торгівельний путівник королівства Галичини», «Статистичні відомості про господарські відносини Галичини»). Етнографічні аспекти досліджували В. Шухевич, В. Гнатюк, К. Матіас, Я. Зеленчук, А. Сандер.

2. Правове регулювання та правозастосування у торгівлі, транспортування та набуття у власність мисливської зброї

Однією з складових галузі мисливського господарства є виробництво, торгівля, способи транспортування та права набуття у власність вогнепальної мисливської зброї. Враховуючи суспільну небезпеку, яку становить власне вогнепальна зброя, до її виробництва та торгівлі завжди спостерігалась особлива увага з боку державної влади. Аналіз законодавчих документів виявив, що у середині XIX ст. на території Галичини діяв монарший патент імператора Австрії від 4 вересня 1852 року «Про виїзну торгівлю». Цей патент встановлював, що мисливську зброю слід реалізовувати з відповідним

штемпелем про походження.[1] Торгівці та виробники зброї повинні були вести спеціальні книги з записами кількості виготовленої та проданої зброї. За порушення передбачався штраф від 10 до 50 золотих, за повторне порушення – 100 золотих, а за третій раз – позбавлення права займатись виробництвом або торгівлею зброєю. Для виготовлення мисливської зброї в органів державної влади необхідно було отримати відповідний дозвіл (концесію). Зокрема, п.10 «Промислового Закону» від 29.12.1859 р. регламентував механізм отримання дозволу: підприємство, яке хотіло отримати дозвіл (концесію) на виготовлення зброї та патронів, мало про це повідомити державну владу і довести професійну придатність працівників, які будуть зайняті у виробництві зброї. Для цього необхідно було представити відповідні свідоцтва про закінчення відповідних шкіл. Також потрібно було підтвердити матеріальне забезпечення майстерні. Детальніше про отримання цього дозволу було прописано у розпорядженні Міністра торгівлі від 17 вересня 1883 року № 151[2]. Розпорядження Міністра крайової оборони Австрійської імперії від 27 липня 1895 року визначало перелік інструментів, який повинен був бути у зброярській воєнній майстерні[3]. Пункт

---

[1] Patent cesarski o handlu obnośnym (domokrążnictwie). (z dnia 4 Września 1852 dz. u. p. N. 252). // Kasparek J. R. Zbiór ustaw i rozporządzeń administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem: [w 6 tomach] / J. R. Kasparek. – Lwów: Wyd-wo H. Altenberga, 1884. – T.II. – S.1385.

[2] Ustawa przemysłowa. Z dnia 29 Grudnia 1859 (dz. ust. państ. N. 227). Kasparek J. R. Zbiór ustaw i rozporządzeń administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem: Wydanie trzecie poprawne i pomnożone / J. R. Kasparek. – Lwów: 1884. – T.2. – S.1243.

[3] Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej itd. z dnia 27. lipca 1895. Wykaz przepisanych sprzetów . Urządzenie pomieszkań dla generałów, oficerów sztabowych i wyższych, kadetów marynarki, tudzież dla urzedników wojskowych odpowiednich klas stopnia służbowego i dla wszelkich innych osób do wojsk a należących, płace miesieczną pobierających (według wykazu A II ustawy

72 Розпорядження Міністерства торгівлі Австрії визначав, що патентуванню (дозволу на продаж та виготовлення) підлягає вогнепальна зброя, амуніція, приціли[4].

Зброя та набої при неправильній експлуатації є небезпечними для життя людей, тому для безпечного транспортування органи влади встановлювали умови перевезення зброї та набоїв. Так, було заборонено пересилати набої поштою, а право перевезення зброї залізницею мали особи, уповноважені носити зброю на службі, та мисливці. При цьому не дозволялось мати при собі багато набоїв[5]. Правила перевезення вогнепальної зброї знайшли своє відображення у «Підручнику з законодавства у справах лісових, польових, мисливських та рибальських» В. Дзеровіча (1898 р.)[6].

Відповідно до Закону Австрії «Про оборону» від 1 липня 1872 року було визначено окремий правовий статус майстрів зброї під час оголошення війни[7]. Закон про крайову оборону від 24 травня 1883 року визначав правовий статус воєнних зброярів у мирний час. Їм, на відміну від інших військовослужбовців, можна було не перебувати на передовій, а займатись

---

kwaterunkowej). // Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. – Wiedeń, 1895. – S.511.

[4] Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 17. grudnia 1900, tycące się zmian w podziale klas patentowych. // Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. – Wiedeń, 1900. – S.558.

[5] Rozdział XIV. wyciąg z przepisów i taryf kolejowych. // Ilustrowany kalendarz Slowa Polskego. – Lwów: 1906. – S. 220.

[6] Dzerowicz W. Podręcznik prawny w sprawach lasowych, polowych, łowieckich i o rybołowstwie / Wiktor Dzerowicz. – Lwów : Gubrynowicz i Schmidt, 1898. – S.

[7] Ustawa z dnia I lipca 1872, którą; zmienia się, kilka paragrafów ustawy o obronie krajowej z dnia 13 maja 1869 (Dz. ust.pań. Nr. 68) dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. // Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. – Wiedeń, 1887. – S.303.

фахом у тилу[8]. Категорично було заборонено переробляти військові карабіни на мисливські, хоча й були зафіксовані такі випадки[9].

За незаконне виготовлення зброї передбачалось покарання у вигляді арешту на 1-14 днів з конфіскацією зброї, а за незаконну торгівлю мисливською зброєю – від 3 днів до одного місяця. За виробництво більшої кількості зброї, ніж це прописано у дозволі, передбачалось покарання – арешт від трьох місяців до одного року. Аналогічне покарання накладали за незаконне виготовлення пороху. Незаконне набуття зброї або набоїв каралось штрафом від 10 до 100 золотих або арештом – від трьох днів до одного місяця. У випадку повторного порушення або обтяжуючих обставин штраф сягав 500 золотих, або арешт до трьох місяців. Крім того, за порушення правил торгівлі та виробництва зброї конфісковували попередньо видані владою дозволи[10].

На думку Миколи Реймана, найбільше зловживали законом при торгівлі мисливською зброєю особи єврейської національності[11]. Член Галицького мисливського товариства від Косівського повіту Людкевич звертав увагу влади, щоб не видавати дозволи на зброю гуцулам, так як вони, випасаючи високо в горах худобу та перебуваючи на полонині упродовж

---

8 Ustawa z dnia 24 maja 1883, o. c. k. obronie krajowej królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanyvh, dopełniajiiva postanowień ustawy o słuibie wojskowej. // Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. – Wiedeń, 1883. – S.274.

9 Do rusznikarzy. // Gazeta lwowska. – 1919. – № 13.– S.3.

10 O fabrykacyi, handlu i posiadaniu broni. // Zbiór ustaw administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem obowiązujących do użytku organów c.k. władz rządowych i władz autonomicznych / zebrał, ułożył i wydał J.R. Kasparek. – Kraków: Drukarnia uniwersytetu Jagiellońskiego, 1868. – T. II. – S.763-768.

11 Reuman M. Gospodarstwo łowieckie z historią starożytną łowiectwa polskiego. – Warszawa: Drukarnia Orgelbranda, 1845. S. 635.

тривалого часу від весни до осені, живились м'ясом добутої дичини. Їх не було кому перевіряти, бо вони знаходились за декілька десятків кілометрів від владних кабінетів[12]. Галицьке мисливське товариство звинувачувало владу не лише у бездіяльності в частині контролю за обігом мисливської зброї, але й також у корупційних діях: «є випадки, коли професійних браконьєрів затримують, але не карають, навіть віддають зброю лише тому, що ці браконьєри потрібні владі для вирішення політичних справ»[13]. На засіданні Галицького сейму 15 жовтня 1874 року було ухвалено доручення виконавчій гілці влади та жандармерії – точно виконувати вимоги патенту від 24 жовтня 1854 року щодо використання та носіння мисливської зброї. Також вказувалось, щоб компетентні органи видавали дозволи на зброю лише тим особам, які мають право полювати[14]. Аналогічної думки дотримувався граф Баваровський, відзначаючи, що для зменшення випадків браконьєрства необхідно заборонити видачу дозволів на мисливську зброю з метою самооборони, так як з цією метою гуцули можуть застосовувати лише ножі або сокири[15]. Галицьке намісництво систематично зобов'язало старост повітів конфісковувати нелегальну зброю і продавати її на аукціонах, а виручені гроші використовували для потреб суспільства[16].

У статті «Браконьєри», опублікований у часописі Галицького мисливського товариства «Ловець», вказувалось, що видача дозволів на

---

[12] Ludkiewicz J. Sprawozdanie delegatów / Jan Ludkiewicz //Łowiec. – 1905. – № 23. – S.273-274.

[13] Sprawozdanie z obrad XVIII. Zjazdu łowieckiego // Łowiec. – 1913. - №12. – S.134-135.

[14] Alegaty do sprawozdań z czynnosci Wydzialu krajowego za czas od 1 lipca 1874 do 31 stycznia 1875. Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1875. – Lwów, 1875, – S. 24.

[15] Władysław hr. Baworowski. // Łowiec – 1880. – № 4. – S.59.

[16] Kilka słów o stanie myśliwstwa w Galicji// Łowiec. – 1882. – № 9.

зброю селянам не лише збільшує браконьєрство, але призводить до ще більших трагічних наслідків у побуті: бо якщо при сварці селяни застосовують кулаки, то при видачі дозволів на зброю будуть один одного вбивати[17].

Часто зловживаючи владними повноваженнями, органи влади шляхом маніпуляції законодавством в частині видачі дозволів на зброю намагались відсторонити певні соціальні прошарки не лише від полювання, але й від права вести мисливське господарство на власній земельній ділянці. Вказувалось, що багато добрих господарів, отримуючи дозвіл на зброю, занедбували своє господарство і закінчували своє життя у п’янстві та бідності»[18]. Соціальний конфлікт через отримання дозволів на зброю мав продовження у політичній площині. Так, політичне товариство «Народна Рада», яке займало нішу націонал-демократичного спрямування та на чолі якого стояв Олександр Огоновський, у 1885 році по містечках розіслав відповідну петицію. У своїх вимогах воно добивалось надавати більше дозволів на зброю для сільських господарів, виплачувати компенсації зазнаних втрат від диких звірів, а також вимагали відміну діючого Ловецького закону[19]. Однією з багатьох політичних організацій, яка декларувала захист інтересів селян, була Селянська партія. Її керівник Станіслав Поточек (1849–1919 рр.)[20], виступаючи 20 вересня 1907 року у Галицькому сеймі, закликав владу не гальмувати видачу дозволів на зброю селянам, щоб вони могли ефективно боротись з хижаками на власних

---

17 Klusownicy// Łowiec – 1897. – № 7. – S.108.

18 Z Sejmu//Sylwan. – 1884. – № 10. – s.366.

19 Янишин Б. Політичне товариство «Народна Рада» організаційні заходи та політична програма (1885-1888рр.) [електронний ресурс]. – Режим доступу: www.history.org.ua/XIX/6/16.pdf

20 Szanowni Bracia Włościanie! // Związek chłopski. – 1894. – № 1. – S.1.

земельних ділянках.[21] Тема видачі дозволів на зброю сприяла соціальному напруженню у Другій Речі Посполитій. У промовистій статті «Кабани та політика» відзначалось, що українські радикальні партії у східній Малопольщі проводять агітацію серед селян, щоб ті вимагали від місцевої влади масових дозволів на право володіння зброєю для відстрілу кабанів на своїй території. Ця агітація дала свої плоди, і декілька гмін Дрогобицького повіту звернулись до Станиславівського воєводи з вимогою, щоб селянам видавали дозволи на зброю, але Станиславівський воєвода у видачі відмовив[22].

Слід відмітити, що велика видача дозволів на зброю призводила до частого застосовування збройного опору проти мисливських охоронців[23], які, у свою чергу, мали право відібрати у браконьєра вогнепальну зброю, але протягом 24 годин повинні були здати її в жандармерію[24]. Слід відмітити, що ефективність мисливської охорони була високою. Так, у 1934 році лише в одному повіті Польщі (прирівнюється до сучасного району) було конфісковано 150 одиниць зброї[25]. Для врегулювання обігу мисливської зброї у міжвоєнний період старости повітів були наділені компетенцією вилучати у мисливців зброю на 14-денний період[26].

---

[21] Posiedzenie 24-39 // Stenograficzne sprawozdania z trzeciej sesyi ósmego peryodu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskie z roku 1907 od 16.wrzesnia do 12. października 1907. - Lwów, 1907. – S. 1699.

[22] Wiadomości krajowe//Łowiec Polski – 1928. – № 41. – S.697.

[23] Drobiazgi myśliwski //Łowiec Polski. – 1908. – № 12. – S.190.

[24] Stanisławowski dziennik wojewódzki. – 1929. – № 2. – S. 50.

[25] Ze sprawozdań delegatów powiatowych//Łowiec Polski – 1935. – № 21. – s.414.

[26] Maletz H. Przepisy o broni, amunicji i materjałach wybuchowych, łowieckie / H. Maletz. – 1933. – S.8-30.

З метою зменшення обігу нелегальної мисливської зброї Станиславівський воєвода 29 лютого 1936 року опублікував звернення до громади воєводства «Про добровільну здачу зброї». Він нагадував, що право володіння зброєю надається тим особам, які мають дозвіл від старости або військової влади, і запропонував особам, які нелегально тримають зброю, здати її керівникам гмін або міст. Відповідальності за добровільно здану зброю не передбачалось. Після 15 квітня поліції було наказано провести обшуки можливих місць переховування зброї. Особи, які не виконали його розпорядження, мали бути якнайсуворіше покарані.[27]

У середині XIX ст. патент Австрійського монарха від 24 жовтня 1852 року врегульовував механізм права набуття власності на мисливську вогнепальну зброю та права її носіння. Для того, щоб отримати відповідне рішення, претендент повинен був звернутись до органів державної влади на рівні повітів, або до місцевої поліції.[28] При прийнятті позитивного рішення заявнику видавався відповідний дозвіл. Вартість дозволу у 1868 році становила 1 золотий, а у 1880 році зросла до 2 зол[29]. Зокрема, у 1863 році пройшло реформування видачі дозволів на зброю (Waffenpass), при якому мисливцям необхідно було здати дозвіл старого зразка, щоб отримати новий. Ці нововведення викликали незадоволення, так як сплачені кошти за старі посвідчення ніхто не повертав, а за нові необхідно було сплатити додатково державне мито[30]. Дозвіл на зброю потрібно було мати постійно зі зброєю і заборонялось передавати його іншій особі. В окремих випадках при транспортуванні зброю дозволялось передавати своїй прислузі, але для цього їй видавали окремий дозвіл лише на право транспортування. У випадку, якщо

---

[27] Stanisławowski dziennik wojewódzki. – 1936. – № 5. – S. 53.

[28] Encyklopedia zbiór wiadomości z wszystkich gałęzi wiedzy. – Lwów: Wyd-wo Macierzy polskiej, 1898. – T. I.: A-K. – S.133.

[29] Projekt do ustawy o niektorych zmianach w opłacie stemplowych i innych należytości.// Gazeta Narodowa. – 1881. – № 61.– S.2.

[30] Ostatnie wiadomości.// Gazeta Narodowa. – 1863. – № 244.– S.3.

при перевірці не буде дозволу, її власник повинен без опору віддати її перевіряючому. Також, як виняток, без відповідного дозволу на зброю її дозволяли мати особам, які відповідно перебувають на службі чи носять форму, і їм надано це право відповідною відомчою інструкцією. Без нагальної необхідності було заборонено носити з собою вогнепальну зброю для самооборони. У переліку осіб, які мали право використовувати зброю під час служби, були уповноважені до охорони лісу та мисливських тварин. Відповідно до п. 53 Австрійського імператорського патенту від 3 грудня 1853 року лісові охоронці мали право носити зброю при виконанні службових обов'язків без відповідного дозволу. Пункт 54 визначав, що службову зброю заборонено використовувати для власних потреб, а виключно за умов загрози життю[31]. Окремо відзначалось, що із службовою зброєю заборонено полювати[32]. Виняток становили особи, які носять національний костюм країн Австрійської імперії, а зброя є його частиною. Практично аналогічні норми збереглись у Галичині на початку XX ст., де мисливський закон дозволяв мисливським охоронцям носити та використовувати зброю без відповідного дозволу[33].

---

[31] Ustawa lasowa. Patent z dnia 3 Grudnia 1852 dz. ust. palnst. N. 250 // Kasparek J. R. Zbiór ustaw i rozporządzeń administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem: [w 6 tomach] / J. R. Kasparek. – Lwów: Wyd-wo H. Altenberga, 1884. – T.II. – S.1051.

[32] Kasparek J. R. Zbiór ustaw i rozporządzeń administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem: Wydanie trzecie poprawne i pomnożone / J. R. Kasparek. – Lwów: T.2. – S.1050-1051.

[33] Posiedzenie 1-36 // Stenograficzne sprawozdania z pierwszej sesyi dziewiątego peryodu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskie z roku 1908 od 15.wrzesnia do 5 listopada 1908. - Lwów, 1908. – S.2052-2067.

З початком суспільних конфліктів, воєн загострюється питання обігу зброї, яка використовується при полюванні. Воєнні дії накладають обмеження на проведення полювань, негативно впливають на популяцію мисливських видів тварин, роботу мисливських товариств. У вирішенні цього питання зростає регулююча роль органів державної влади на окупованих територіях. На території Галичини функції державного управління під час Першої Світової війни перейняла на себе воєнна адміністрація. Практичну реалізацію державної влади у Галичині у 1915 році здійснював головний комендант польової армії, архикнязь Фридрик, який діяв відповідно до повноважень, делегованих йому цивільною владою Австро-Угорщини.

Для врегулювання обігу вогнепальної зброї під час Першої Світової війни, яку в тому числі використовували для проведення полювання, були призупинені дії законів, що врегульовували порядок обігу зброї та порядок проведення полювання на території Галичини у передвоєнний час. Так, 29.11.1915 року видано Розпорядження командуючого армією «Про видачу дозволів на носіння зброї». Воно діяло на території Галичини, яка знаходилась під юрисдикцією Австро-Угорської армії. Пунктом 1 було затверджено зразок (бланк) дозволу на зброю.

На відміну від цивільного закону Галичини, коли дозвіл на зброю видавали цивільні органи державної виконавчої влади (старости), відповідно до розпорядження ця функція перейшла до окружної воєнної комендатури. Особливістю було й те, що головним показником, за яким ухвалювали рішення про видачу дозволу на зброю, була благонадійність, а комендатурі надавали право без пояснень у будь-який час відібрати виданий дозвіл. Як і у попередньому законодавстві передбачалось, що у бланк дозволу на зброю повинна бути вклеєна фотографія. Більше того, передбачалось, що власник дозволу повинен підписатись на вклеєній на дозволі фотографії, а комендант затвердити підпис печаткою. Посвідчення на зброю було дійсне лише на один вид зброї. На відміну від дозволів на зброю, дія яких поширювалась на

всю територію держави, відповідно до цього розпорядження зона дії дозволу поширювалась лише на певну територію, визначену у дозволі. Також воєнний комендант мав повноваження видавати дозволи на зброю лише на один рік. Повноваження видачі дозволів на довший термін мав виключно генерал-губернатор. Передбачалось, що при носінні зброї особа повинна мати дозвіл на зброю, а порушники цього розпорядження підлягали штрафу у 1000 крон або ув'язненню на термін до трьох місяців. Розпорядження набирало дію після його оголошення. Слід відмітити, що дозволи на право носіння та зберігання зброї видавала й окупаційна влада на території Української держави. Посвідчення заповнювали двома мовами – українською та німецькою.

У міжвоєнний період дозвіл на зброю давав можливість оренди права полювання. Так, Мисливський закон Другої Речі Посполитої від 3 грудня 1927 року визначав, що власники або орендарі права полювання зобов'язані мати дозвіл на зброю[34]. Більше того, особа, яка не відповідала вимогам щодо отримання дозволу на володіння зброєю, не мала права отримати посвідчення мисливця, яким надавалось право полювання[35], [36].

Передбачалось покарання за недотримання вимог використання мисливської вогнепальної зброї без відповідного дозволу. У 1863 році за носіння зброї без дозволу (Waffenpass) (Додаток № 1) передбачалось покарання 100 гульденів або 14 днів арешту[37]. В подальшому, при відсутності у мисливця дозволу на зброю передбачався штраф від 5 до 15 золотих або арешт від 1 до трьох днів та конфіскація зброї. У випадку, коли

---

[34] Kałuski W. Prawo Lowieckie Warszawa: Wydawnictwo związku pracowników administracji gminnej rz.p.,1928. – S. 1-81.

[35] Nowa ustawa łowiecka dla Galicyi i W. Ks. Krakowskiego. – Kraków: Wisła, 1898.

[36] Ustawa łowiecka obowiązująca w b.zaborze Pruskim. – Poznań:Czcionkami drukarni « Dziennika Poznańskiego», 1921.

[37] „Rekojmia Szłllera" i kodeks karny. // Gazeta Narodowa. – 1863. – № 247.– S.3.

мисливець довів, що забув дозвіл вдома, то тоді зброю повертали, а штраф зменшувався до 1-5 золотих. Передбачалась конфіскація зброї в осіб, які вчинили кримінальні злочини, навіть у випадку, коли зброя не використовувалась. В окремих випадках конфіскацію зброї можна було замінити на штраф, а саме: коли порушник доведе, що зброя необхідна для власної оборони. Тоді зброю оцінювали, і порушник повинен сам її викупити. Якщо конфіскована зброя за своїм технічним станом не могла бути проданою або застосовуватись у військових цілях, її необхідно було здати на переплавлення. Кошти від штрафів за недотримання порядку носіння зброї йшли у бюджет убогих у тій місцевості, де було здійснено порушення[38]. Ця норма збереглась у Галичині до 1939 р.[39].

3. Вплив громадських організацій Львова середини XIX – початку XX ст. на розвиток мисливської зброярської галузі

Ефективність ведення мисливського господарства тісно пов’язана з інноваційним розвитком економіки. Прогресивні технології розведення дичини (підгодівля, охорона, дотримання статевого співвідношення тощо) дають можливість формувати чисельні популяції дичини. Актуальними для ефективності мисливства були і залишаються методи добування, в яких визначальне місце посідає вогнепальна мисливська зброя.

Розвиток мисливського зброярства починається з XIV століття з появою пороху і вогнепальної зброї. Перші мушкети були виключно мисливськими. Капслеві рушниці та гільзи спочатку почали

[38] O fabrykacyi, handlu i posiadaniu broni. // Zbiór ustaw administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem obowiązujących do użytku organów c.k. władz rządowych i władz autonomicznych / zebrał, ułożył i wydał J.R. Kasparek. – Kraków: Drukarnia uniwersytetu Jagiellońskiego, 1868. – T. II. – S.763-768.

[39] Wymiar kar//Przegląd myśliwski i łowiectwo polskie. – 1924. – № 6. – S.15.

використовувати у мисливстві, і тільки пізніше – у військових цілях[40]. Велику роль у культурі застосування та виробництва мисливської вогнепальної зброї відігравали громадські організації, пов'язані з виробництвом зброї та організацією полювання.

Показовою була діяльність товариства імені Святого Губерта, організованого у Львові в 1876 році[41], що мало офіси у Львові на вул. Кохановського, 7 (1901 р.)[42] та вул. Сиктиській, 58а (1913 р.)[43] Серед правил поведінки членів товариства були визначені певні правила поводження зі зброєю. Так, зброя мисливця, який виходив на полювання, повинна бути у доброму стані;[44] було заборонено стріляти із несправної зброї. Незалежно від того, чи зброя заряджена чи розряджена, на полюванні її слід було носити стволами догори. На колективних та індивідуальних полюваннях після закінчення кожної нагінки потрібно було розрядити зброю і заряджати її, коли мисливець ставав на новий номер. Особливо уважно слід користуватись зброєю під час ожеледиці, на нерівній поверхні, на території, що поросла кущами, та при переїзді на возі. Право перевірки в товариша зброї на предмет

[40] Опис України / Гійом Левассер де Боплан. Українські козаки та їхні останні гетьмани. Богдан Хмельницький / П.Меріме/ Пер. з фр., приміт. та передм. Я.І.Кравця. – Львів: Каменяр, 1990.– С. 29.

[41] Wacek R. Łowiectwo w Małopolsce // Łowiectwo Polskie. – 1921. – № 3. – S. 37.

[42] Przewodnik adresowy.// Ilustrowany kalendarz Slowa Polskego. – Lwów: 1901. – S. 186.

[43] Rozdział XIII. przewodnik adresowy po Lwowie// Kalendarz Slowa Polskego. – Lwów: 1913. – S. 316.

[44] Towarzystwo myśliwych im. Św. Huberta we Lwowie. Sprawozdanie z czynności Towarzystwa w pierwczym roku swego istnienia //Łowiec. – 1880. – № 12. – S. 184-185.

її заряdженості мав кожен учасник полювання[45]. Умовою вступу до Снятинського мисливського товариства було вміння поводитись зі зброєю[46].

Окремі правила стосувались безпеки поводження з вогнепальною зброєю у Лисовицькому мисливському товаристві. Так, кожен учасник полювання, який сходив з номерів, повинен був відразу вийняти патрон із рушниці або тримати рушницю відкритою. Порушення цих вимог каралось штрафом у 5 золотих[47].

Значний вплив на формування державної політики в частині використання мисливської зброї мало Галицьке мисливське товариство, засноване в 1876 р.[48].

Так, 20 жовтня 1903 р. товариство прийняло звернення до старост щодо незаконного використання мисливської зброї браконьєрами[49]. Лише за період з 1899 по 1914 рік товариство конфіскувало 47021 одиницю зброї[50], вимагаючи, щоб конфісковану зброю старости реалізовували виключно на аукціонах[51]. На нараді товариства у 1883 році піднімалось питання про необхідність ухвалити органами влади відповідні єдині механізми з

---

[45] Przewodnik łowiecki członków towarzystwa myśliw. imienia św. Huberta we Lwowie. – Lwów, 1884. – S. 55.

[46] Statut regulamin i karta prawa polowania towarzystwa łowieckiego w Śniatynie. – Śniatyn, 1921. – S 3-5.

[47] Проців О.Р. Мисливські традиції Галичини //Полювання та риболовля. – 2013. – №2(136) лютий. – С. 5.

[48] Ilustruwany skorowidz stołecznego miasta Lwowa z okazyi powszechnej wystawy krajowej roku 1894. – Lwów : druk. Fr. S. Reichman, 1894. – S. 80.

[49] Okólnik do wszystkich Panów c.k. Starostów // Łowiec. - 1904. - № 18. – S. 209.

[50] Pięćdziesięciolecie polskiego towarzystwa łowieckiego//Łowiec Polski. – 1939. – № 10. – S. 299-303.

[51] Korespondecye //Łowiec. – 1884. – № 5. – S. 82.

врегулювання процедури видачі дозволів на право носіння зброї[52]. Товариство висловило обурення наміснику Галичини в частині видання дозволів на зброю браконьєрам і вбачало у цьому політичний підтекст, так як деякі браконьєри лояльно відносились до влади[53].

Для популяризації та реклами мисливської зброї товариства щороку організовувало стрілецькі конкурси.[54] Зброярська тематика не оминула й Міжнародний мисливський конгрес, який проходив у Відні в 1910 році та розглядав питання виготовлення зброї та набоїв. У підсумку з'явилася вимога встановити обов'язкові стандарти для всіх країн у цій галузі. Аналіз фахівців показав, що у Франції номер дробу не відповідає іншим країнам; в Англії дріб випускали взагалі із незрозумілою нумерацією; невідповідність зброї та боєприпасів призводила до непорозумінь під час полювань та псування зброї. Для запобігання непорозумінь було прийнято рішення про дотримання німецького стандарту при відливанні дробинок; на мішечках, в яких продавався дріб, слід було фіксувати такі дані: номер дробу, середній діаметр дробу у міліметрах, якість дробу (м'який, твердий), вага однієї дробини[55].

Для правового врегулювання проблеми з відстрілом перелітних птахів граф Кларі запропонував створити Міжнародну конвенцію охорони перелітних мисливських птахів, у якій серед іншого слід внести пункт про заборону відстрілу перелітних птахів з мисливських дробових гармат. Для

---

52 Protokoł narady wstępnej // Łowiec. – 1883. – № 8. – S. 120-125.

53 Krogulski S. Pół wieku: Zarys działalności Małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876–1926 / Seweryn Krogulski. – Lwów: Małopolskie towarzystwo łowieckie, 1929. – S.169.

54 Krogulski S. Pół wieku: Zarys działalności Małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876–1926 / Seweryn Krogulski. – Lwów: Małopolskie towarzystwo łowieckie, 1929. – S.41-42.

55 Krogulski S. Międzynarodowy kongres myśliwski w Wiedniu //Łowiec . – 1910. – № 20. – S. 233-235.

цього потрібно було добитись, щоб всі країни взагалі заборонили продаж мисливської зброї більшої за 4-ий калібр[56].

Крім суто мисливських товариств, питанням використання вогнепальної зброї приділяли увагу й природоохоронні організації. Зокрема, «Польська ліга друзів тварин» у часописі «Світ тварин»[57] звертала увагу мисливців на знання конструкції зброї, безпечної поведінки на полюванні, влучності стрільби, так як ці фактори напряму пов'язані з раціональним використанням об'єктів тваринного світу.[58]

Виробництво та реалізація мисливських видів зброї складають галузь суспільного виробництва, що інтегрована у політичні, економічні, гуманітарні процеси розвитку суспільства. Тому з метою відстоювання власних інтересів у Галичині були організовані корпорації ремісників. У Львові корпорація зброярів, слюсарів та майстрів годинників утворились у 1765 році, тоді як шевців у 1620 р., столярів 1707 р., ковалів 1759 р., мулярів 1782 р.[59]. У середині XIX ст. координацію корпорацій покладали на торгово-промислові палати. Зокрема, на VIII засіданні Львівської торгово-промислової палати від 9 липня 1867 року під головуванням її керівника Йозефа Бренера було розглянуто питання проекту корпоративного статуту для слюсарів, зброярів та інших промисловців, пов'язаних з обробкою

---

56 Krogulski S. Międzynarodowy kongres myśliwski w Wiedniu //Łowiec . – 1910. – № 21. – S. 245-247.

57 Illustrowany kalędarz jubieleuszowy „Przyjaciela zwierząt" (r.1880) na rok 1931 /pod red. T. Sas-Jaworskiego. – W-wa: T-wo opieki nad zwierzętami RZPlitej Polskiej, 1931. – S. 26-35.

58 Mockus Z. Możliwości zastosowania humanitaryzmu w łowiectwie// Łowiec Polski – 1935. – № 15. – S.288.

59 Charewiczowa Ł. Muzeum historyczne miasta Lwowa / Łucja Charewiczowa. – Lwów: Nakladem gminy miasta Lwowa, 1936. – S. 49.

металу[60]. Слід відмітити, що у Львові відповідно до статистики, поданої секретарем спілки ремісників Львова, у 1886 році зброярською справою займались 22 особи, а саме: 4 майстри, 12 підмайстрів, 6 учнів, а всього ручною працею займалось у Львові 7156 осіб, зокрема: 2411 самостійних майстрів, 3123 підмайстри (челядники) і 1622 учні[61]. На початку XX століття у місті Кракові до цеху слюсарів, ножівників та зброярів належало 48 осіб. Тогочасна преса зазначала, що керівниками ремісничих товариств були в основному християни,[62] а зброярським промислом займались в основному особи польської національності[63].

З метою належного регулювання діяльності ремісничих товариств 15 березня 1883 року вступає в дію «Закон про промисли»[64]. У зв'язку із внесенням змін до закону, що визначав діяльність професійних груп і необхідність їх організації у Львові, у січні 1884 року на засіданні торгового-промислової палати ухвалено рішення про звернення до Львівського магістрату про підтримку промислових товариств. У прийнятому зверненні відмічалось, що у Львові необхідно організувати 21 професійну групу, при чому зброярі разом із слюсарями, ножівниками, цьвяхарями, шпилькарями, дротярями, машиністами, котельниками повинні відноситись до 17-ої групи[65]. Щоб організувати роботу, на зборах корпорації від 20 лютого 1887

[60] Gospodarstwo, przemysl i handel.// Gazeta Narodowa. – 1867. – № 173.– S.3.

[61] Nieco ze statystyki Lwowa. // Gazeta lwowska. – 1886. – № 192.– S.4.

[62] Krakowska Izba stowarzyszeń rekodzielniczych według stanu z 1. sierpnia 1912 r. Wiadomości statystyczne o stosunkach krajowych. – Lwów, 1912. – T. XXIV, zeszyt III. – S. 64.

[63] Nasza ankieta // Słowo Polskie– 1914. – № 487. – 30 października. – S.2.

[64] Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich / pod red. F. Sulimirskiego, B. Chlebowskiego, W. Walewskiego. – Warszawa: Wiek, 1884. – S. 510.

[65] Z Izby handlowej. // Kurjer Lwowski – 1884. – № 13. – 13 stycznia. – S.2-3.

року було вирішено вибрати на цей рік керівником відомого Львівського зброяря Казмира Табачковського, а його заступником – Петра Мерка[66]. Також на цьому засіданні розглядався стан виконання рішень останньої наради товариства, звіт керівництва товариства, страхування на випадок хвороби, оплата членських внесків[67]. Наступне зібрання корпорації відбулось через місяць – 20 березня 1887 року,[68] в костелі отців Бернадитів, де під час служби Божої було освячено прапор корпорації[69]. Відповідно до вимог статуту корпорації, крім загальних зборів товариства, кожних півроку повинні були відбуватись звичайні збори. Зокрема, у 1887 році вони відбулись 27 червня у великій залі Львівської ратуші[70]. У наступному 1888 році традиції проведення зборів у лютому місяці не змінились. Так, 26 лютого у приміщенні Львівської ратуші[71] на зборах керівництво товариства прозвітувало про виконану роботу за попередній рік. Була розглянута пропозиція оренди окремого офісу, але вона не набрала голосів з фінансових міркувань.[72]

Корпорація брала активну участь й на міжнародній арені. Зокрема, зброяр К. Табачковський, якого відрядили за дорученням віча робітників Галичини, яке відбулось у червні 1889 р. у Львівській залі «Зірка», був активним учасником при організації палати робітників у Відні[73]. З метою інформування членів корпорації у тогочасних часописах регулярно подавали інформацію про проведення зборів корпорації. Наприклад: на 26 березня

---

[66] Walne zgromadzenie // Gazeta Narodowa. – 1887. – № 41.– S.3.

[67] Walne zgromadzenie // Gazeta lwowska. – 1887. – № 40.– S.3.

[68] Poświęcenie sztandaru // Gazeta lwowska. – 1887. – № 61.– S.3.

[69] Solenne nabożeństwo // Gazeta Narodowa. – 1887. – № 62.– S.2.

[70] Zwykle półroczne walne zgromadzenie // Gazeta Narodowa. – 1887. – № 188.– S.2.

[71] Walne zgromadzenie // Gazeta lwowska. – 1888. – № 45.– S.4.

[72] Walne zgromadzenie // Gazeta Narodowa. – 1888. – № 42.– S.2.

[73] Zgromadzenie robotnikow. // Gazeta Narodowa. – 1889. – № 126.– S.2.

1895 року збори були заплановані у Львівській ратуші на 9:00,[74] а 16 січня 1898 року на дев'яту годину ранку було заплановано проведення зборів у залі товариства «Скала», але до початку зборів всіх учасників запрошували на восьму годину до Домініканського костелу на службу Божу[75]. Починаючи з 1896 року, керівником корпорації вибрано слюсаря Едварда Мацхана[76]. Також у залі товариства «Скала» відбуваються збори товариства у 1898 році[77]. Час від часу відбувались збори всіх ремісничих цехів міста Львова. Зокрема, у 1898 році відбувся Другий надзвичайний з'їзд гільдії, де були присутні 400 осіб. Головував на зборах зброяр К. Табачковський[78].

Корпорація ремісничих цехів вживала заходи з залагоджування соціальних конфліктів, які виникали у процесі виробництва зброї. Так, на зборах слюсарської гільдії, до якої входили й зброярі, від 9 липня 1905 року у присутності державного інспектора по корпорації було ухвалено рішення скоротити робочий день до 9,5 годин та підвищити на 10% заробітну платню; при акордових роботах оплату праці повинна встановлювати спеціальна комісія. З метою якісного навчання учнів майстру заборонялось навчати більше 20 учнів[79]. На інших зборах корпорації під керівництвом пана Лаурука ухвалено рішення, що забороняло без відома керівництва майстрів самовільний перехід учнів від однієї до іншої фірми[80]. З метою ефективної координації роботи на початку XX ст. Львівське товариство слюсарів, до

---

[74] Walne zgromadzenie // Gazeta lwowska. – 1895. – № 61.– S.3.

[75] Zgromadzenie nadzwyczajne // Gazeta lwowska. – 1898. – № 10.– S.3.

[76] P. Edwarda Machana // Gazeta Narodowa. – 1896. – № 150.– S.2.

[77] Zgromadzenie ślusarty. // Słowo Polskie– 1898. – № 14. – 18 stycznia. – S.2.

[78] Organizacya ślusarzy. // Słowo Polskie– 1898. – № 146. – 21 czerwca. – S.3.

[79] Ugoda pryncypałów i towarzyszy ślusarskich. // Słowo Polskie – 1905. – № 320. – 12 lipca. – S.5.

[80] Na walnem zgromadzeniu ślusarzy. Rusznikarzy // Słowo Polskie– 1905. – № 215. –9 maja. – S.5.

якого входили зброярі, обладнало власний офіс у Львові на вулиці Городецькій, 3[81].

4. Розвиток мисливської зброярської галузі у Галичині середини XIX – початку XX ст.

Велику роль в ефективності мисливського господарства відіграють знаряддя полювання, які використовують мисливці. Однією з складових галузі мисливського господарства є виробництво та торгівля вогнепальною мисливською зброєю. Тогочасні дослідники вказували, що у 1906 році мисливство Галичини принесло працівникам галузі дохід на суму 1232999 крон. У зброярській галузі було працевлаштовано 2500 осіб з фондом оплати праці на суму 1 млн. крон, тобто, кожен працівник отримував по 400 крон за рік. За оренду права полювання сплачували 182999 крон, а за організацію колективних полювань (нагінка, транспорт) – 50 тис. крон. Автор не деталізував конкретну суму отриманих доходів зброярів, лише відзначено, що вони щороку заробляли по декілька десятків тисяч крон[82]. На думку Шехтеля і Рожинського, доходи від мисливського господарства у Галичині на початку XX ст. складали 31,8 млн. крон, з яких доходи зброярів становили 250 тис.

Табл. 4.1.

Економічна діяльність мисливських господарств Австро-Угорської імперії[83]

---

[81] Wykaz stowarzyszeń przemysłowych w okręgu lwowskiego lnstruktoratu stow. przem. // Skorowidz premzslowo-handlowy Krolestwa Galicyi II wydanie. Lwów:1912. – S.121.

[82] O ustawie łowieckiej. // Słowo Polskie– 1907. – № 62. – 6 lutego. – S.3.

[83] Rożyński F., Schechtel E. Ekonomiczne znaczenie łowiectwa dla naszego kraju. – Warzsawa:Nakładem polskiego towarzystwa łowieckeigo, 1921. – S. 11-17.

№ п/п	Статті доходів та витрат	Сума, тис. крон
1.	Добута дичина	1635,4
2.	Оренда мисливських угідь	3896,4
3.	Зарплата працівників мисливського господарства	19995,5
4.	Видача мисливських квитків	650,0
5.	Податок за право полювання	88,0
6.	Організація полювання	4824,6
7.	Переробна промисловість (трофеї, шкури)	462,6
8.	Продукція зброярів та легкої промисловості	250,0
	Всього	31802,5

З історичних джерел відомо, що у Галичині вогнепальну зброю почали використовувати досить рано. У Львові перші зброярські майстерні були засновані у 1468 році за правління Казимира Ягелончика[84]. Статистика Галичини середини XIX ст. відзначає, що підприємства, які виробляли зброю, відносились до групи ремісників металевих виробів, серед яких були бляхарі, цвяхарі, гути по виробництву заліза та міді, виробники голок, котлів, ковалі, гончарі, майстри з плетіння сіток, купці, які торгували виробами цієї групи.

Статистичні дані свідчать, що у 1866 році у Львові нараховувалось 5 зброярських підприємств, 43 слюсарських, 39 бляхарських, 27 ковальських. Слід відзначити, що у Львові були зосереджені зброярські майстерні, і лише по 3 підприємства знаходилось у Краківському, Стрийському та Жовківському округах, дві майстерні – у Жешівському окрузі, по одній – у Коломийському, Перемишльському, Тарновському та Вадовіцькому.

Табл. 4.2.

[84] Broń myśliwska. // Rocznik myśliwski na rok 1886. – Warszawa, 1886. –S.94.

Наявність ремісничих майстерень у Галичині (1868 р.)[85]

	Зброярні	Слюсарські	Бляхарські	Воробництво цвяхів	Виплавка заліза	Ковалі
Місто Львів	5	43	39	3		27
Округи (Обводи)						
Коломийський округ	1	13	8			108
Львівський округ		6	2	1		106
Перемишський округ	1	18	13	1		57
Самбірський округ		9	4	1	1	194
Сяноцький округ		27	11		2	146
Станиславівський округ		17	14			127
Стрийський округ	3	13	5		6	102
Жовківський округ	3	16		1	2	163
Чортківський округ		1	5			5
Тернопільский округ			3			2
Золочівський округ			6			4
Краківський	3	61	35	2	1	161

[85] Wykaz przedsiębiorstw przemysłowych w Galicyi z koncem roku 1866. ułożony na podstawie sprawozdań, przez galicyjskie Izby handlowe wypracowanych.// Dodatek tygodniowy do Gazety Lwowskiej. – 1868. – № 33 – S. 174.

округ						
Жешівський округ	2	17	12			104
Тарновський округ	1	26	25			139
Вадовіцький округ	1	18	12	2	4	140

Статистичні дані за 1890 рік свідчать, що у Галичині було 16 майстерень, які ремонтували та виготовляли мисливську зброю, в яких працювало 65 робітників. А всього це заняття давало роботу 163 особам.[86] Інші статистичні дані вказували, що в 1890 році у Галичині було аж 19 зброярських фірм, що становило 3,41 % від 539 зброярських фірм, які налічувались в Австрії[87]. У 1884 році у місті Львові було лише 4 зброярські фірми, що обслуговували мисливську галузь, враховуючи її специфіку. Для порівняння: столярів було 124, слюсарів – 49, ковалів – 25, ножарів – 7, ремонтники газових труб – 1, шевців – 375[88].

Слід відмітити, що зброярів готували у школі святої Ельжбєти у Львові. У 1891 році тут навчалось 8 учнів на шевців, 12 – на слюсарів, 8 – на кравців, 8 – на столярів, 4 – на мулярів, 4 на пічників, 7 – на бляхарів, 4 – на ковалів, 8 – на кімнатних малярів, 5 – на різників та 2 – на зброярів[89].

[86] Katalog powszechnej wystawy krajowej we Lwowie w 1894 roku . – Lwów: Drukarnie Pillera i spółki, 1894.

[87] Wykaz przedsiębiorstw przemysłowych według stanu z r. 1890 // Rocznik statystyki Galicyi: rok IV. 1892-1893. – Lwów: I. związkowa drukarnia, 1893. – S. 266.

[88] Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich / pod red. F. Sulimirskiego, B. Chlebowskiego, W. Walewskiego. – Warszawa: Wiek, 1884. – S. 510.

[89] Szkoły uzupełniające we Lwowie // Gazeta Narodowa. – 1891. – № 158.– S.2.

Промисловий довідник за 1912 рік вказував, що у Львові діяло 7 підприємств з виробництва та торгівлі зброєю, а саме: Галицька мисливська спілка (Львів, вул. Кароля Людвіка, 1), керівник – Альфред Дзіковський, Болеслава Янковського (Чарнецького, 2), Стефана Пєлецького (Академічна, 4), Амброзія Соболти (Замкова, 11), Тадеуша Святкевича (Зублікевича, 13), Валеріана Шадковського (Бернадинська площа, 2), Казимира Табачковського (Кароля Людвіка, 3). У Перемишлянському повіті зброярські фірми мали Стефан Крисяк, Ян Крук та Йозеф Крисяк, Людвік Цесля, у Жешівському – Адольф Рутовський, у Тарнові Кароль Біртус та Кароль Дудзінський (вул. Краківська), у Золочеві – Францішек Круковецький, у Рожнятові – Антоній Пальчинськiй[90].

Щоб стимулювати виробництво зброї, органи державної влади Галичини широко застосовували надання безпроцентних, або під низький відсоток, кредитів. Зокрема, у 1901 році влада Галичини на 10 років виділила безпроцентний кредит зброярському майстру Петру Ярошу в розмірі 2000 крон[91], у 1904 році К. Дудзінському з Тарнова було виділено 3 тис. крон під 3 % річних. Сплачувати кредит він повинен був двадцятьма рівними долями,

---

[90] Dział IV. Przemysł metalowy. Rusznikarstwo (broń myśliwska). // Skorowidz premzslowo- handlowy Krolestwa Galicyi II wydanie. Lwów:1912. – S.458.

[91] Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników. // Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1910 przytem index tych alegatów od 713 do 875. – Lwów, 1910, – S.3341.

починаючи лише 1 липня 1904 року[92], а у 1905 р. 5 тис. крон виділено Болеславу Янковському зі Львова під 3 % річних[93].

З метою реклами вогнепальної зброї для полювання у місцевих часописах подавали відповідні оголошення, хоча деякі автори зазначали, що при виборі зброї потрібно бути космополітом і не піддаватись на рекламу проплачених статей, які рекламують зброю місцевих товаровиробників[94]. Першою рекламою щодо реалізації зброї у Львові була реклама Боніфація Штіллера, опублікована у 1863 р. (Додатки № 8,9). Господарська діяльність Боніфація Штіллера у Львові була припинена у 1878 році. З нагоди закриття складу був проведений повний розпродаж товару (Додаток № 10). Про перший та єдиний у Галичині магазин мисливської зброї і мисливських знарядь (площа Ринок, 22), заснований у 1852 році Францішком Ерліхом, йдеться у рекламі (1883 р.). (Додаток № 11) Починаючи з 1879 року з'являється реклама зброярської фірми Казимира Табачковського. (Додаток № 12) У пресі відмічалось, що львівський зброяр Казимир Табачковський у 1877 році на Крайовій промислово-рільничій виставці за представлену колекцію мисливської зброї був нагороджений дипломом за заслуги [95]. (Додаток № 13)

---

[92] Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników. // Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1904 przytem index tych alegatów od 1 do 337. – Lwów, 1904, – S.2152.

[93] Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników. // Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1905 przytem index tych alegatów od 338 do 675. – Lwów, 1905, – S.1825.

[94] L. G. Dziubiński.Korespondencye // Łowiec – 1902. – № 10. – S.117.

[95] Dział urzędowy Komitetµ Wykonawczego krejowej Wystawy rolniczej i przemysłowej r. 1877 we Lwowie. // Wystawa krajowa rolnicza i przemysłowa organ komitetu wystawy. – 1877. – № 24. – S.2.

У період з 1884 по 1890 рр. у Львові спочатку у готелі «Жорж», а пізніше на вул. Крутій, 1 можна було купити мисливську зброю від фірми Мольнара. У деяких оголошеннях відзначалось, що фірма Мольнара є правонаступницею зброярської фірми Т. Вишновецького. (Додатки № 14, 15, 16, 17, 18) У 1880 році у часописі «Ловець» публікується оголошення щодо реалізації у Львові мисливської зброї від відомого зброяра Т. Вишновецького. (Додаток № 19)

У 1885 році у Львові на площі Галицькій відкривається зброярська фірма Яна Сокольніцького. У рекламі повідомлялось, що фірма ремонтує, продає та модернізує мисливську зброю всіх систем та калібрів. Відзначалось, що Скольницький 14 років співпрацював з відомим Львівським зброярем Т. Вишновецький. (Додаток № 20, 21)

У період з 1883 по 1896 рр. регулярно з'являється реклама зброярської фірми Я. Колієвича, що з 1883 р. знаходилась у Львові по вулиці Чарнецького, 6, а у 1896 р. – по вул. Словацького, 8. (Додаток № 22, 23, 24, 25) Крім торгівлі зброєю у магазині Яна Колієвича можна було придбати також собак породи «сеттер». (Додаток № 26)

З 1889 р. мисливці Львова мали змогу придбати зброю та набої у спеціалізованому магазині Стефана Пєлецького, який знаходився на площі Катедральній, 3, а пізніше – на площі Капітульній, 3 (1890 р.) та на Мар'яцькій площі біля готелю «Жорж» (1904 р.). (Додаток № 27, 28, 29, 30)

Все ж у пресі мисливці висловлювали незадоволення якістю набоїв, які виготовляли на фірмі Пєлецького. Зокрема, граф Володимир Дідушицький мало не позбувся пальців рук після пострілу з рушниці, зарядженої патроном фірми Пєлецького. На думку графа, це сталось через те, що патрони були заряджені шротом № 2 у поєднанні з бездимним порохом[96].

У період з 1889 по 1902 рік активно публікує оголошення та рекламу зброярська майстерня Я. Шадковського і Я. Ф. Копчинського («W. J.

---

[96] Włodzimierz hr. Dzieduszycki Kronika. // Łowiec – 1914. – № 1. – S.13.

Szadkowski i J. F. Kopczynski»), яка знаходилась у Львові на площі Бернардинській, 1 (Додаток № 31,32, 33, 34) та у готелі «Саський» по вул. Батори, 20. (Додаток № 35) Схвальні відгуки про зброярську фірму В. Шадковського та С. Копчинського розмістив у журналі «Ловець» Л. Стаженський, відзначивши, що рушниці й інша зброя є дуже якісними. Автор визнав, що купивши їхню зброю, не користується англійськими, французькими та німецькими рушницями, які придбав попередньо[97]. Помер Станіслав Копчинський на 46 році життя у 1910 році[98].

У 1901 році по вул. Чарнецького, 2 знаходилась зброярська майстерня Болеслава Янковського, де крім мисливської зброї можна було придбати револьвери для власної оборони. Також мисливці мали змогу здати на комісію стару зброю (Додатки № 36, 37, 38, 39).

У 1900 році мисливську зброю також можна було придбати у магазині Е. Махайського, який знаходився на роздоріжжі вулиць Ягеллонської та 3-го травня (Додаток № 40).

У 1903 році на площі Стрілецькій, 1 зброєю власного виробництва торгував А. Соболта. В оголошенні відзначалось, що його зброярська майстерня нагороджена у 1894 році відзнакою Міністра торгівлі Австрійської імперії. (Додаток № 41)

У 1922 році мисливці Львова мали змогу придбати мисливську зброю у зброяря Ф. Гондека по вул. Бурлярда, 2 та Баторія, 30. (Додаток № 42, 43)

На початку XX ст. у Львові на вулиці Шайнохи діяла зброярська фірми «Доротеум», яка спеціалізувалась на комісійній торгівлі та ремонті мисливської зброї. (Додаток № 44, 45)

У 20-тих роках XX ст. з'явилась реклама зброярської фірми Станіслава Копчинського, заснованої у 1899 році, про реалізацію мисливської зброї різних систем. Фірма знаходилась у Львові по вул. Бернардинській, 3. (Додаток № 46, 47)

---

[97] L. Stazenski Korespondencye // Łowiec – 1901. – № 2. – S.25.

[98] Zmarli // Gazeta lwowska. – 1910. – № 247.– S.3.

У тридцятих роках XX ст. у Львові (вул. Академічній, 3) Я. Бєньковський володів магазином зброї. (Додаток № 48, 49, 50) За цією ж адресою Людвик Гошовський реалізовував зброярське масло «Роскаль» для чищення зброї. (Додаток № 51) У 1939 році у Львові на вул. Легіонів, 3 функціонував магазин мисливської вогнепальної зброї Е. Дмитраха. (Додаток № 52,53)

У Галицькій пресі широко рекламували зброярське масло «Полмінол», яке виготовляли на державній фабриці мінеральних речовин «Полмін». Відмічалось, що масло не містить будь-яких шкідливих складників. (Додаток № 54)

У 1926 році у Львові на площі Мар'яцькій, 4 відкрито мисливський зброярський магазин. (Додаток № 55) Керівником магазину був зброяр Теофіл Мілош. Цей магазин був філією «Варшавської мисливської спілки», організованої у 1904 році після реорганізації Варшавської зброярської фірми Б. Рончевського, заснованої у 1878 році. Акціонерами-засновниками організації були такі відомі мисливці як Ян Штольцман, Владислав Сломчинський, Станіслав Лілпоп, Станіслав Заборовський, Антоній Вольчинський. У 1911 році було придбано електричний механічний верстат, який автоматично заряджав патрони. Під час першої Світової війни виробництво та торгівля зброєю практично припинились. Лише у 1921 році нормалізувались післявоєнні відносини і відновилось виробництво та торгівля. З метою збільшення можливості реалізації зброї та набоїв «Варшавська мисливська спілка» організувала окрім Львова філії магазину у головних містах Другої Речі Посполитої. (Додаток № 56, 57) Зокрема, у 1924 році відкрилась філія у Вільнюсі на вул. Вільнюській, 10. Її керівником став Александр Рончевський – син засновника фірми; у 1925 році – в Познані на вул. Пєрацького, 12. У 1904 році у спілці працювало 10 осіб, а у 1935 році їх було вже 130.[99]

---

[99] Warszawska spółka myśliwska. Fabryka amunicji i śrutu: Katalog. – W-wa: WFA, 1935. – S. 2-5.

У 1934 році магазин товариства у Львові був радикально реорганізований і розширено асортимент товарів: тут з'явились спортивні товари для заняття тенісом, легкою атлетикою, стрільбою з лука, футболом та зимовим туризмом.

Крім спеціалізованих мисливських магазинів мисливську зброю можна було придбати й в офісах мисливських товариств. Як свідчать оголошення у тогочасній мисливській періодиці, мисливську зброю наприкінці XIX ст. можна було придбати у Галицькому мисливському товаристві, офіс якого знаходився на вул. Театральній,18. (Додаток № 58,59) Після Першої Світової війни товариство з політичних міркувань було перейменоване на Малопольське мисливське товариство. У двадцятих роках XX ст. зброю можна було купити в офісі товариства за адресою: м. Львів, вул. Міцкевича, 6. (Додаток № 60)

Зброю також можна було придбати й у приватних осіб. Зокрема, у Львові приватно на вул. Ягелонській, 3 можна було придбати 5 рушниць (Додаток № 61), а по вул. Домініканській реалізовували роги лані, оленя та 7 одиниць зброї. (Додаток № 62) Крім власне вогнепальної зброї у спеціалізованих магазинах для мисливців реалізовували й мисливські аксесуари (Додаток № 64, 65)

. При Другій Речі Посполитій у Галичині у 20-тих роках XX ст. у Кракові зброю можна було придбати у першій зброярській майстерні Йозефа Спліхаля молодшого (вул. Славківська, 16). (Додаток № 66, 67) На вул. Ринок, 9 у Кракові Владислав Скопський пропонував великий вибір мисливської зброї (більш як 200 видів). (Додаток № 68)

З утвердженням на території Галичини після Першої Світової війни Другої Речі Посполитої мисливська зброярська галузь набирає промислового характеру. Так, 5 липня 1922 року Львівський завод зброї «Арма» викупив нерухомість у панів Мар'яна Брилінського та Володимира Іжинського, що складалась з житлового будинку площею 1200 м^2 на площі Бема. За короткий час після придбання було проведено капітальний ремонт будівлі та добудову

площею 120 $м^2$. 4 серпня цього ж року «Арма» укладає з Міністерством оборони Польщі додаткову угоду щодо оренди на 20 років інших 9 будинків загальною площею 2500 $м^2$ [100]. Виробництво зброї було налагоджено швидко, так як ще до оренди приміщень фірма вже придбала станки для її виготовлення. У наступному 1923 році Малопольське мисливське товариство прийняло пропозицію співпраці з Львівським заводом з виготовлення зброї «Арма» і перенесло офіс товариства до його магазину по вул. Лінди, 9[101]. В подальшому, Львівський завод з виготовлення зброї «Арма» було реорганізовано у Львівську мисливську спілку та випущено акції. 11 лютого 1928 року відбулись щорічні збори членів Львівської мисливської спілки з метою ухвалення фінансового звіту за 1927 рік. За результатами звіту було ухвалене рішення про сплату 10 відсотків за акціями спілки, що була зареєстрована за тією ж адресою, що й Львівський завод зброї «Арма»[102]. (Додатки № 69, 70, 71, 72, 73, 74). З метою кращої реклами мисливських товарів спілкою випускались ілюстровані каталоги з зазначеними цінами. (Додатки № 75, 76, 77, 78, 79).

Зважаючи на те, що мисливська зброя є специфічним товаром, якість якого можна встановити лише під час стрільби зброярі, на засіданні Львівської торгової палати підтримали проект змін до закону, відповідно до яких всі випробування зброї повинні відбуватись виключно у державних зброярських закладах.[103] З цією метою у Львові було організовано публічний міський тир. У 1891 році з метою заощадження міських коштів її передали в оренду приватним особам. Мисливці обурювались діями влади Львова, бо їх

---

[100] ARMA// Łowiec – 1922. – № 10. – S.11.

[101] Sprawy Towarzystwa// Łowiec – 1923. – № 1. – S.1.

[102] Sprawozdanie Lwowskiej Spółdzielni Myśliwskiej za rok 1927. // Łowiec – 1928. – № 5. – S.79.

[103] Lwowska Izba handlowa i przemyslowa// Gazeta lwowska. – 1890. – № 102.– S.5.

позбавили можливості швидко випробувати та пристріляти мисливську зброю у Львові, для цього потрібно було виїжджати за місто[104].

Виробники зброї були добрими знавцями вогнепальної зброї. Іноді розгляд у судах справ, пов’язаних з використанням мисливської вогнепальної зброї у побутових конфліктах, потребував фахівців, які б консультували суддів при винесенні судових ухвал[105]. Зокрема, великий резонанс викликало вбивство 12 квітня 1908 року намісника Галичини, графа Андрія Потоцького. Консультували суд у цій справі в якості судових експертів зброярі Мольнар[106] та Янковський[107]. Так, на судовому засіданні від 30 червня 1908 року виступив експерт Янковський, який дав вичерпну характеристику зброї, з якої стріляв до Потоцького Січинський. Це був пістолет браунінг малого калібру, що відзначається великою скорострільністю – 4 постріли за одну секунду, і ця зброя має відмінну цільність і потужність: на відстані 100 кроків пробиває дошку 15 см.[108]. Експерт Мольнар дійшов до висновку, що вбивство намісника Галичини у жодному разі не можна трактувати як фатальний випадок, так як Мирослав Січинський зробив не один, а декілька пострілів[109]. У 1909 році до присяжних зброярських експертів було прийнято зброяря Казимира Табачковського[110], а у 1923 році у львівських судах консультував зброяр

---

104 Strzelanie do celu. // Gazeta Narodowa. – 1891. – № 148.– S.2.

105 Sprawa Kazimierza Rozwadowskiego. // Słowo Polskie– 1898. – № 190. – 11 sierpnia. – S.1.

106 Tajemnicze morderstwo. // Słowo Polskie– 1907. – № 583. – 26 grudnia . – S.7.

107 z Izby sądowej. // Gazeta lwowska. – 1909. – № 74.– S.3.

108 Proces Siczynskiego // Słowo Polskie– 1908. – № 289. – 25 czerwca . – S.11.

109 Proces Siczynskiego // Słowo Polskie– 1908. – № 302. – 1 lipca. – S.2.

110 Losowanie sędziów przysięgłych. // Gazeta lwowska. – 1909. – № 239.– S.4.

Збігнєв Клепінський[111]. Слід відмітити, що крім судових експертів зброярі надавали консультації страховим агентам при розгляді справ відшкодування при використанні вогнепальної зброї. Зокрема, у 1907 році зброяр Казимир Табачковський був балістичним експертом в одній із страхових компаній[112].

Історичні джерела свідчать, що на практиці продавці нерідко порушували вимоги чинного законодавства при торгівлі зброєю. Зокрема відмічалось, що зброяр Тарновський незаконно продав револьвер, і через це сталось вбивство[113], а власник зброярського магазину Єжи Купчинський (Львів, площа Бернадинська, 3) отримав від пенсіонера Едмунта Ігліцького турецький меч XV століття вартістю 900 злотих, який зобов'язався продати, але тривалий час не повертав ані меча, ані грошей. Цю справу навіть розслідувало слідче відділення Львова[114].

Траплялись й трагікомічні випадки. Так, схвальні відгуки у «Газеті Львівській» з'явилось на одного із зброярів Львова, який дізнавшись, що друкар Ян Моздєж з вул. Личаківської, 149 хотів вчинити самогубство, продав йому набої з малим вмістом пороху, які власноручно зарядив. Самогубець зробив чотири постріли, але все закінчилось легким пораненням[115].

При реалізації мисливської зброї траплялись й крадіжки. Так, з магазину зброяря Кароля Сонненсхейна (вул. Яновського, Львів) було вкрадено 4 револьвери та карабін[116], а з зброярської майстерні, що

111 Akt oskarżenia // Kurjer Lwowski – 1923. – № 1. – 1 stycznia. – S.4.

112 Zakład ubezpieczeń robotników od wypadków // Słowo Polskie– 1907. – № 451. – 28 września. – S.3.

113 Rewizya // Gazeta Narodowa. – 1900. – № 314.– S.2.

114 Miecz turecki p XV. w. nie może wrócić do właściciela! // Kurjer Lwowski – 1935. – № 282. – 15 października. – S.3.

115 Zamach samobójczy. // Gazeta lwowska. – 1913. – № 68.– S.4-5.

116 Kronika policyjna. // Gazeta lwowska. – 1912. – № 44.– S.4.

знаходилась у Львові на вул. Вроновських, 5, було вкрадено два карабіни[117]. Аналогічний випадок зафіксовано у магазині Анджея Соботки по вул. Камінського, 9. Розглядаючи зброю у приміщенні магазину, покупець несподівано вибіг з магазину зі зброєю і втік[118]. У Берліні ж випадок крадіжки виявився трагічним: покупець попросив показати зброю, після чого тричі вистрелив у продавця та втік[119].

Поруч з фаховим виготовленням зброї у ліцензованих майстернях, мисливці-браконьєри здебільшого виготовляли зброю в домашніх умовах. Відомий етнограф Володимир Шухевич відзначав, що «…майже всі рушниці на Гуцульщині виріб домашнього промислу. У давніх рушницях замок кременевий був, звідси і назва такої рушниці кріс (креси, від кресати вогонь) або пушка кремнева – від кремня, який креше вогонь, новіші пушки називаються рушниці, або пушки капслеві».[120] Я. Зеленчук відмічав, що ще до кінця XIX століття на Гуцульщині зустрічалися випадки використання для полювання кременевих рушниць. Крім кременевих рушниць гуцули використовували пістолети, які гарно прикрашали (оздоблювали). Для зберігання пороху використовували оленячі роги[121]. Дослідники етнографії відмічали, що на Гуцульщині у XIX ст. зброю виготовляли ковалі з залізних труб, які купували по містах, а все решта до рушниці самі доробляли,[122] або місцевий майстер-слюсар, який доробляв до

[117] Skradzione karabiny. // Gazeta lwowska. – 1899. – № 136.– S.3.

[118] W złodziejskie czyny // Słowo Polskie– 1907. – № 499. – 26 października. – S.4.

[119] Napad bandycki w Berlinie // Gazeta lwowska. – 1911. – № 127.– S.3.

[120] Шухевич В. О. Гуцульщина. Перша і друга частини. Друге видання. – Верховина: Журнал „Гуцульщина”, 1997. – С. 257.

[121] Fischer A. Zarys etnografii Polski Południowo-Wschodniej / Adam Fischer. – Lwów: Związek Polskich Towarzystw Naukowyh we Lwowie, 1939. – S. 10-11.

[122] Lud slowiański 1 T. IV S.12. – S. 45.

неї ствол, цівку та замок на пружині з кугутиком [123]. Особливою майстерністю гуцули вирізнялися у виконанні ложів (прикладів)[124]. Мисливська зброя цінувалась високо, так як кожен мисливець значно більше цінував добру рушницю, ніж гроші за неї у відповідному еквіваленті[125]. Якісна мисливська зброя куштувала як вартість двох-трьох корів. Слід відмітити, що кулі з саморобних гуцульських рушниць стріляли на відстань 150 метрів.

На відміну від зброї, яку виробляли місцеві умільці, порох на Гуцульщині був у великому дефіциті і його завозили з низинних районів Галичини. Великим попитом у гуцулів був швейцарський порох (білий порох та дрібонький).[126] Порох зберігали в порохівницях (порошницях), при чому дрібніший у кубку, а грубший у рожку, так як для заряджання кременевих рушниць необхідно було мати два різні види пороху.[127]

Серед відомих зброярів початку XX ст. на Гуцульщині були Сліпенчук Василь Іванович (Фучук) з с. Дземброня, присілок Черлений, за походженням вірменин Кольцьо Савчікєвич з Красника, у Дземброні – Петрашук. Найвідомішим майстром з виготовлення зброї на Гуцульщині вважався

[123] Шухевич В. О. Гуцульщина. Перша і друга частини. Друге видання. – Верховина: Журнал „Гуцульщина”, 1997. – С. 259.

[124] Зеленчук Я. І. Українознавчо-історична реконструкція етносоціальної системи Гуцульщини *[Текст]* : дис. … канд. істор. наук: 09.00.12 / Зеленчук Ярослав Іванович. — К. : [б. в.], 2008. — С. 166.

[125] Зеленчук Я. І. Українознавчо-історична реконструкція етносоціальної системи Гуцульщини *[Текст]* : дис. … канд. істор. наук: 09.00.12 / Зеленчук Ярослав Іванович. — К. : [б. в.], 2008. — С. 168.

[126] Витвицький С. Історичний нарис про гуцулів: Переклад з польської, передмова і примітки М. Васильчука. – Коломия: Світ, 1993. – С. 64.

[127] Шухевич В. О. Гуцульщина. Перша і друга частини. Друге видання. – Верховина: Журнал „Гуцульщина”, 1997. – С. 259.

Іван Курилюк (Ґавиць) (Додаток № 80) з села Ільці, який ще вмів ремонтувати довбушівскі пістолети і міг сам такий пістолет зробити»[128].

5. Мисливська зброярська фірма А. Дзіковського

Однією з найбільш розвинених фірм з виготовлення, ремонту та торгівлі зброєю кінця ХІХ – початку ХХ ст. була зброярська фірма Альфреда Дзіковського. Історія його діяльності у Львові починається з 1876 року, коли він викупив у львівського купця Боніфація Штіллера магазин зброї[129],[130]. Через два роки, у 1878 р., він організував зброярську майстерню в якій працювало 12 майстрів[131].

У 1881 році у фаховому мисливському часописі Галицького мисливського товариства вперше опубліковано оголошення про реалізацію у Львові мисливських рушниць, карабінів, пістолетів та револьверів з патентованої фабрики М. Арендта у магазині А. Дзіковського за найнижчими цінами. (Додаток № 82)

Як свідчить реклама, в подальшому асортимент зброї та супутніх мисливських товарів фірми був значно розширений. Зокрема, А. Дзіковський презентував свій магазин як єдиний у Галичині, в якому можна було купити зброю системи «Лефоше» (Lefaucheux) та «Ланкастер» (Lancaster) всіх відомих калібрів. Крім зброї, тут реалізовували патрони марки «Teschner» та

---

128 Зеленчук Я. І. Українознавчо-історична реконструкція етносоціальної системи Гуцульщини *[Текст]* : дис. … канд. істор. наук: 09.00.12 / Зеленчук Ярослав Іванович. — К. : [б. в.], 2008. — С. 215.

129 Швагуляк-Шостак О. Курорт Боніфація. – Контракти. – 2008. – №25 (червень). – Режим доступу: archive.kontrakty.ua/gc/2008/25/18-zayavi.html?lang=ua

130 Моршин-карпатська перлина про курорт Моршин на Прикарпатті – Режим доступу: marushchaksadyba.io.ua/s1683598/morshin-karpatska_perlina

131 Мисливський павільйон – Режим доступу: lvivcenter.org/uk/uid/picture/?pictureid=2535

«Dreyseg», ціна яких відповідно становила 2.20 та 3.50 золотих. Для мисливців, які набивали патрони самостійно, реалізовували дріб: 1 кг – 36 центів, а при купівлі 10 і більше кілограм була передбачена скидка до 34 центів. Вартість кілограму пороху коливалась від 1.42 до 3.60 золотих. Крім зброї, магазин торгував манками для приваблювання самців козулі за ціною від 0.7 до 2 золотих. Для ширшої реклами фірма на письмову вимогу розсилала розширений прейскурант товарів та мисливський календар. (Додаток № 83)

В ілюстрованому календарі «Галичанин» повідомляли, що головний магазин зброї, мисливських знарядь, а також парфумерії А. Дзіковського знаходився у Львові на вул. Кароля Людвіка,1. Для приваблення потенційних клієнтів їм надавали можливість випробувати зброю при її купівлі. Вартість одноствольних рушниць становила від 6 до 25 золотих, двостволок – 24-150 золотих, двостволки марки «Ланкастер» −35-250 золотих, двостволки фірми «Teschner» та «Dreyseg» − 120-150 золотих. За 8-40 золотих можна було купити зброю для дітей. Вартість revольверів коливалась від 4.25 до 50 золотих.

Крім зброї можна було купити патрони до зброї всіх систем за ціною виробника. Вартість сотні патронів коливалась у межах 1.35-8 золотих. Для мисливців, які надавали перевагу споряджати патрони самостійно, реалізовували спеціальні ручні машинки за ціною 1-5 золотих. Для полювання продавали також спеціальні мисливські торби, одяг, шапки, чохли для зброї. (Додаток № 84) У 1885 році з'явилась реклама фабрики та магазину зброї Альфреда Дзіковського, а також оголошення про продаж 500 рушниць. Відзначалось, що фірма отримала нагороду на крайовій виставці та має філію у Тернополі[132]. (Додаток № 85) Реклама зброярської фірми А. Дзіковського у Мисливському та рибальському календарі за 1885 р.

[132] Ogłoszenia // Łowiec – 1885. – № 7. – S.120.

пропонувала мисливцям не лише різноманітні системи зброї за найнижчими цінами, але інформували, що у Тернопільській філії можна купити зброю не лише мисливцям, але й також держслужбовцям, військовим та поліціянтам. (Додаток № 86)

На мисливський сезон 1886/7 років для мисливців пропонувала новинку – англійський карабін системи «Кольт» вартістю 65 золотих. Тогочасний мисливський закон, на відміну від сьогочасного, не забороняв полювати вночі. Тож для мисливців пропонували спеціальні світлові прилади для полювання на кабанів, качок, гусей. Вартість приладу разом з інструкцією користування становили 1 золотий. (Додаток № 87)

Реклама зброї містилась не лише у спеціалізованих мисливських виданнях, але й у суспільних та наукових, зокрема в «Огляді» («Przegląd»), що позиціонував себе як суспільно-політичний і літературний часопис. Так, у 1888 році тут подавали рекламу мисливської зброї, але, враховуючи специфіку читачів, наголос поставили на рекламу зброї, необхідної для захисту у випадку війни. Зокрема, пропонували револьвери у будь-якій кількості за ціною 50 золотих. (Додаток № 88) У рекламі, розміщеній у «Ловці» (1899 р.), крім асортименту мисливської зброї інформували про високі відзнаки фірми: 10 медалей. Для тих, хто цікавиться виробами фірми, у магазині можна було безоплатно отримати прейскурант на товари. (Додаток № 89, 90)

Вміння та навички Альфреда Дзіковського у виробництві зброї використовували органи державної влади. Він виступав зброярсько-балістичним експертом під час судових засідань у львівських судах[133]. (Додаток № 91)

Про високу повагу до якості зброї свідчить оголошення про реалізацію комісійної мисливської зброї від п. Ольшевської (Львів, вул. Малецького, 10). Вона вказувала, що зброя куплена у магазині А. Дзіковського. (Додаток № 92)

---

[133] Z Izby sądowej. // Gazeta lwowska. – 1899. – № 110.– S.3.

У 1903 році магазин подав рекламу про продаж різних видів пороху та патронів до мисливської зброї, відзначивши, що відповідно до розпорядження Міністерства війни від 6 травня 1902 року № 744 фірма отримала ліцензію на продаж австрійського пороху у Галичині та Буковині[134]. (Додаток № 93) Крім того, з реклами фірми, опублікованої у «Господарському календарі», видно зміну адреси магазину зброї. (Додаток № 94)

Після смерті Альфреда Дзіковського на 56 році життя (12 жовтня 1906 року) у некролозі були перераховані всі його заслуги. Він був успішним торгівцем, членом Галицького мисливського товариства, почесним членом товариства мисливців Святого Губерта, бухгалтером цих товариств, власником найкращої зброярської майстерні та магазину мисливської зброї[135]. (Додаток № 95)

Після смерті Альфреда Дзіковського його зброярську справу успадкував син Здіслав Дзіковський, який опублікував оголошення наступного змісту: «Маю честь повідомити, що буду й надалі добросовісно вести зброярську майстерню і магазин зброї А. Дзіковського з 30-літнім стажем у Львові, й триматиму високу планку батька»[136]. (Додаток № 96)

Через два роки по смерті Альфреда Дзіковського відповідно до рішення крайового суду від 20 вересня 1908 року було зареєстроване господарське товариство «Альфред Дзіковський» (Львів, вул. Кароля Людвіка, 3) з правом торгівлі та ремонту зброї[137], що свідчить, про високу довіру до його імені. Акціонерами фірми були Здіслав Дзіковський, Казимир Табачковський та Ришард Сарторі[138]. Про відмінну якість зброї, яку виготовляв А. Дзіковський,

---

134 Ogłoszenia // Łowiec – 1903. – № 9. – S.110.

135 Ogłoszenia // Łowiec – 1906. – № 20. – S.250.

136 Ogłoszenia // Łowiec – 1906. – № 24. – S.298.

137 Dział IV. Przemysł metalowy. Rusznikarstwo (broń myśliwska). // Skorowidz premzslowo- handlowy Krolestwa Galicyi II wydanie. Lwów:1912. – S.458.

138 Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1908. – № 261.– S.10.

свідчить також реклама Рішарда Сарторі, багаторічного партнера та технічного директора керівника фірми А. Дзіковського. (Додаток № 97)

У рекламі від 1908 року відзначалось, що фірма Альфреда Дзіковського була єдиною у Галичині фабрикою зброї, відзначеної на виставках найвищими нагородами, і була генеральним представником у Галичині та Буковині фабрик зброї Зауера та Коллатха[139]. (Додаток № 98, 99, 100) У 1915 році господарське товариство А. Дзіковського було перереєстроване на Галицьку мисливську спілку. (Додаток № 101,102) Добре ім'я Альфреда Дзіковського експлуатували й у Другій Речі Посполитій. У 1922 році в часописі «Ловець» опублікували оголошення про реалізацію зброї за адресою: вул. Легіонів, 3, з зауваженням, що тут знаходилась мисливська спілка імені А. Дзіковського. (Додаток № 103, 104, 105)

Також для популяризації мисливської зброї використовували виставки, де зброярі мали можливість представити власну продукцію. Так, у 1882 році в Перемишлі проходила промислова виставка, в якій взяв участь львівський зброяр Альфред Дзіковський. Газета Львівська відзначала, що представлену ним зброю розмістили в окремому сейфі, а сумарна вартість цієї зброї складала 1500 золотих. В кулуарах говорили, що найкращою зброярською фірмою у Львові є фірма Т. Вішновецького, що перейшла у власність А. Мольнара, але й надалі виробляє дуже якісну зброю[140]. На наступній виставців у Кракові в 1887 році директор зброярської фірми А. Дзіковського А. Табачковський[141] отримав 2 дукати премії та похвальну грамоту за відмінну якість зброї[142].

---

139 Ogłoszenia // Łowiec – 1908. – № 1. – S.12.

140 Wystawa w Przemyślu. // Gazeta lwowska. – 1882. – № 207.– S.3.

141 Wystawa krajowa. Kraków dnia 19. września. // Gazeta Narodowa. – 1887. – № 215.– S.1-2.

142 Wystawa krajowa w Krakowie. // Gazeta lwowska. – 1887. – № 211.– S.5.

На загальногосподарській Галицькій виставці 1894 року у Львові були відзначені й зброярські фірми. Зокрема, Теофіл Жировський – суддя на крайовій виставці відзначав, що на виставці проходили випробування зброї львівських фірм А. Дзіковського, Шадковського та Копчинського. На його думку, зброя фірми Альфреда Дзіковського є найкращою. Під час випробувань на показових стрільбах по мішенях всі 8 пострілів поцілили у чорне коло мішені, а при пострілі у мішень зайця з відстані 36 метрів дробом № 4 попадання становило від 24 до 34 дробинок. З цієї відстані дріб пробивав 100 листів паперу і, на думку автора, якщо б ще було додано 30 аркушів, він їх також пробивав б. Якість зброї фірм Шадковського та Копчинського також є відмінною, але їх ціна є вищою[143]. Про слушність думки судді свідчить той факт, що представлені експонати майстерні Альфреда Дзіковського були відзначені бронзовою медаллю Міністра рільництва Австрії[144].

Крім виставок мисливську зброю у Львові представляли в мисливському музеї, який діяв при Львівській лісовій школі. Для організації мисливського музею журнал «Ловець» звертався до своїх читачів з проханням направляти до Львівської лісової школа стару зброю різних систем, мисливські знаряддя, а саме: сітки, сільця, конфісковані у браконьєрів, а також різні роги, шкіри, клики[145]. Учнів у цій школі навчали різним способам поводження зі зброєю. А оскільки школа власної зброї не мала, то позичали її у торгівців та графа В. Дідушицького. Тож організація мисливського музею сприяла б вивченню мисливської науки[146].

---

143 Żurowski Teofil. Korespondencye // Łowiec – 1894. – № 9. – S.142.

144 Korespondencye// Łowiec – 1894. – № 10. – S.157.

145 Sprawy galic. towaryzstwa łowieckiego //Łowiec. – 1882. – № 11. – s.161.

146 Sprawozdanie stenograficzne z Walnego zgromadzenia galic. Towarzystwa łowieckiego z dnia 14. paździemika 1882//Łowiec. – 1882. – № 11. – Dodatek nadzwyczajny do N 11

Слід відзначити, що Альфред Дзіковський був бібліофілом. Книги з його приватної бібліотеки на мисливську тематику з його екслібрисом розійшлись по книгозбірнях. (Додаток № 106)

6. Етнографічний аспект у використанні мисливської зброї

Історичні джерела свідчать, що у мисливців ціна мисливської зброї залежала не лише від її матеріальної якості та фізичного стану, фірми, яка її виготовила, але й від «ступеню її завороженості», яка надавала пострілу силу та влучність на полюванні. Зброярська мисливська міфологія знайшла своє відображення у багатьох етнографічних публікаціях. Зокрема, Наукове товариство імені Тараса Шевченка у «Програмі до збирання відомостей» при дослідженні побуту етнографічних груп рекомендувала етнографам звертати увагу на зброю[147]. Ряд етнографів займались дослідженням міфології, пов'язаної з мисливською зброєю. Зокрема В. Шухевич у праці «Гуцульщина» не лише детально описав тогочасну мисливську зброю гуцулів, але й подав міфологію гуцулів щодо мисливської зброї: «... не досить мати добру пушку, треба аби під ню ішла звірка, аби її добре оцілити, аби гук із пушки не розходився делеко і т. п., а се усе можна осягнути лише чарами». У праці він описав також методи «примівок» над рушницями[148].

Великий вклад у мисливську зброярську етнографію Гуцульщини зробив Володимир Гнатюк. Він записав специфічну «Гуцульську колядку»,

[147] Програма до збирання відомостей // Етнографічний збірник НТШ: Т. 1-41. – Львів: НТШ, 1895-1928. – Т. 1. [під ред. М. Грушевського]. – Львів, 1895. – С. 185.

[148] Шухевич В. О. Гуцульщина. Перша і друга частини. Друге видання. – Верховина: Журнал „Гуцульщина", 1997. – С. 235.

яка пояснює відношення гуцулів до полювання, і зокрема до мисливської зброї:

«Ой поза луги, поза луженьки,
Ой дай, Боже! (повторюється після кожного рядка)
Припав ми туди молодий сніжок.
Походив по нім чудний звіренько,
Чуден звіренько, сив оленонько.
Послідив же 'го можний панонько,
Кликнув, покликнув на слуги свої:
«Служеньки мої, все вірненькії,
Зброю збирайте, в поле вступайте,
Чей бог поможе звіря спіймати,
Звіря спіймати та й постріляти»
Ой яв же пан звір поганяти,
Яло ся звіря д'пану вбертати,
Д' пану вбертати та й промовляти:
«Ой, пане, пане, не стріляй мене,
Не стріляй мене, не рубай мене!
Пусти ж мя, пане, в темні луженьки,
Там же ти мене легко спіймаєш,
Зіб'єш роженьки та й пароженьки,
Приб'єш роженьки при нових сінях,
А пароженьки в світлій світлонці.
Ой на роженьки будеш вішати,
Будеш вішати яснії зброї;
На пароженьки будеш вішати,
Будеш вішати дорогі шати»[149].

[149] Гнатюк В. М. Вибрані статті про народну творчість. Упорядкування, вступна стаття та примітки М. Т. Яценка. К.: Наукова думка, 1966. – С. 44.

У етнографічній праці «Браконьєри давнього лісу Сандомирського» (Львів,1905 р.) К. Матіас відзначав, що у Галичині професійні браконьєри при вступі до професійних банд вважали рушниці всіх членів банди завороженими. Вони вірили, що з такої рушниці жодний постріл не буде хибним. Найбільшою ознакою завороженої рушниці був отвір в прикладі, в який вкладався якийсь чародійський предмет, після чого його забивали кілком. Щоб рушниця завжди добре стріляла, браконьєр повинен був під час Святої Літургії виплюнути проскурку, яку видають у церкві під час Святого Причастя, і нею набити стволи, або стріляти у скульптуру Ісуса Христа, чи у перший вийнятий після випічки хліб.[150] Інші браконьєри закопували зброю на краю дороги, по якій повинен був проїжджати віз із померлим, щоб її заворожити[151]. Тогочасні фахові мисливські видання писали про факти вдалого полювання з завороженими мисливськими рушницями. Зокрема, «Ловець» повідомляв, що Василь Вовчук з Гриняви кожного Великодня ходить з рушницею до церкви, і це допомогло йому відстріляти аж 30 ведмедів.[152]

Ґрунтовне етнографічне дослідження гуцульського мисливства і в тому числі мисливського зброярства провів Ярослав Зеленчук у дисертаційному дослідженні «Українознавчо-історична реконструкція етносоціальної системи Гуцульщини». Він опитав біля сорока найбільш досвідчених

---

[150] Matyas K. Rabsice dawnej puszczy Sandomierskiej: studium etnograficzne. – Lwów: drukarnia W.Łozińskiego, 1905. – S.2.

[151] Браконьєрська культура Галичини кінця XIX – початку XX ст. // «Проблеми правової реформи та розбудови громадянського суспільства»: Міжнародна науково-практична конференція. (м. Дніпропетровськ, 24-26 вересня 2015 року). – Дніпропетровськ: ГО «Українська асоціація правових досліджень», 2015. – С. 12-18.

[152] Łowiec. – 1880. – № 11. – S.167-169.

мисливців і рибалок Гуцульщини. Серед іншого ставив питання про зброю, зокрема: Яку зброю ви використовуєте? Які набої ви використовуєте? Яку із видів зброї ви вважаєте найкращою для полювання в гірських умовах, кого із відомих зброярів ви знаєте?

Так, мисливець Готич Іван Васильович, 1924 р. н. з присілка Багни с. Криворівня, відзначав, що є «дуже багато примівок до зброї, до польовання, але їх не можна передавати кому-небудь, так як таким способом людина передає свою душу сатані. Він вказував на випадок, який трапився у Космачі, де в одного чоловіка ведмідь убив корову і господар прийшов за допомогою до старого Юрія Пігачя. Він пішов у Космач на ведмедя і знав де він знаходиться. Ведмідь проти своєї волі йшов на Пігачя, який забив його із рушниці. Диявол гнав ведмедя на нього. Мельник із Бережниці – Василь Макіїв пішов до Пігачя позичити рушниці на полювання. Пігач його запитав, що він хоче вбити, драпіжну звір, чи їжну. Мельник сказав, що хоче вполювати щось їжне, а не драпіжне. Пігач дав йому рушницю і сказав, що ранком на сході сонця на тебе в лісі вийдуть троє козєт і одного із них можеш убити. Ранком на нього вийшли дві козі і один цап. Він намірився стріляти у цапа, а йому показалось, що трирічний хлопчик тримає цапа за роги. Коли він відхилив рушницю від прицілу, то побачив, що немає ніякої дитини. При повторній спробі вбити цапа, йому знову показався хлопчик, що тримає цапа за роги.

Мельник повернувся із полювання без нічого і віддав рушницю Пігачеві.

Пігач знав, що щєзник буде тримати цапка за роги, бо то був його слуга.

Сказав Мельникові, що треба було не боятись і стріляти у цапка.

Він також вказував, що для ворожіння, мисливці клали у порох 9 жілец із гадюк. Коли священик на Йордан святить воду, то треба украсти пісок із річки і тоді на твою зброю йде звір».[153]

На відміну від язичників, які з метою вдалого полювання використовували різноманітні методи ворожіння, християни латинського обряду мали у Галичині свого патрона – святого єпископа Губерта, який займався мисливством. Його свято відзначали 3 листопада[154]. Львівські мисливці з метою вшанування святого Губерта зібрали кошти і у костелі святої Єльжбєти (Єлизавети) організували вівтар[155],[156]. (Додатки № 107, 108, 109)

Але, як з'ясувалось пізніше (1935 рік), мисливська громада Львова мала проблеми з парафіянами костелу. Предметом конфлікту стало не мисливство, а власне зброя у руках Святого Губерта, зображеного на вітражі. Згодом цей вітраж вони прикрили іконою Святої Діви Марії, так як у їхньому розумінні святий не може зображатись із зброєю в руках під час полювання. Це надзвичайно обурило мисливців, які за власні кошти побудували каплицю, а особливо те, що місцевий священик нічого не робив, бо не хотів вступати у конфлікт із парафіянами. На думку голови Галицького мисливського товариства, така ситуація склалась через те, що парафіяни

---

[153]Зеленчук Я. І. Українознавчо-історична реконструкція етносоціальної системи Гуцульщини *[Текст]* : дис. … канд. істор. наук: 09.00.12 / Зеленчук Ярослав Іванович. — К. : [б. в.], 2008. — С. 222-228.

[154] Жития византийских святых. СПб.: Corvus, Terra Fantastica, РоссКо. 1995.с. 419.

[155] Poświencenie kaplicy św. Huberta w kościele św. Elżbiety//Łowiec. – 1926. – № 7-8. – S. 101.

[156] Sander A. W dziesięć lat póżniej / Alfred Sander //Łowiec. – 1936. – № 6. – S. 88.

походили з нижчих прошарків суспільства і були малоосвіченими. Було подано відповідне звернення від Галицького мисливського товариства архиєпископу, який пообіцяв виправити непросту ситуацію на їхню користь.[157]

Історичні джерела свідчать про щорічні відправи перед вівтарем святого Губерта при організації мисливських з'їздів. Крім того, Малопольське мисливське товариство, яке діяло у Львові, розпочинало таким чином свою роботу. (Додаток № 110, 111, 112, 113)

Відомо, що культ Святого Губерта у Галичині вшановували не лише у Львівському костелі Святої Єлизавети, але й вірмени. Зокрема, у Львові у вірменській катедрі знаходився образ Святого Губерта. (Додаток № 114)

Про велику пошану до свого патрона свідчить той факт, що багато товариств долучали до своєї назви ім'я цього святого. У 1876 році у Львові засновано мисливське товариство ім. Святого Губерта,[158] у 1883 р. – у Жовкві[159]. Відомо, що товариство Святого Губерта існувало й у Станиславові, його офіс знаходився на вул. Каземирівській, 30[160] та у селі Ріпне (теперішній Рожнятівський район).[161] Всі ці товариства припинили свою діяльність у 1939 році у зв'язку з початком ІІ Світової війни.

7. Видання книг зброярської тематики

[157] Sprawozdanie z obrad XXIV Zjazdu członków Małopolskiego Towarzystwa Łowieckiego we Lwowie odbytego dnia 30 maja 1935 //Łowiec. – 1935. – № 10. – S. 112.

[158] Krogulski S. Szkic dziejów łowiectwa w Polsce / Seweryn Krogulski // Łowiec. – 1916. - № 7-8. – S.50-54.

[159] Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1888. – Lwów: Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1888. – S.122.

[160] Spis członków i delegatów Galicyjskiego towarzystwa łowieckiego wedle powiatów. – Lwów: polonia, 1914. – S. 56-57.

[161] Sprawozdanie łowieckie//Łowiec. – 1938. – № 11-12. – S. 114.

Знання про поводження із зброєю на полюванні можна було отримати з чисельних публікацій та спеціальних книжок. Так, у «Мисливському календарі на 1934 рік» для запрошених на полювання містились рекомендації щодо поведінки зі зброєю:

– особи, які не вміли поводитися зі зброєю, повинні були відмовитися від участі у полюванні, бо вони наражали інших учасників на небезпеку і викликали кепкування[162];

– не доручати власну зброю прислузі, бо бричка, на якій їде прислуга, може зламатись, і полювання буде зіпсоване.[163]

Наприкінці XVII ст. вийшла книга «Господарство: верхове, стрілецьке та мисливське». У книзі давали поради щодо зберігання зброї, зокрема попереджали: не слід заходити з холодного двору до теплої хати з рушницею, так як у стволах виступить роса, що негативно впливає на стволи. Рекомендували рушницю на деякий термін залишати у холодних сінях. Слушними були поради, як на ринку підібрати порох до патронів. Загалом, найкращим вважали мисливця, який полюючи індивідуально, без допомоги прислуги, добуває найбільше дичини.

До книг, з яких отримували знання мисливці на початку XIX ст., належало двотомне видання Ігнатія Бобятинського «Наука мисливства». Перший том складався з дев'яти розділів, деякі з них були присвячені й мисливській зброї та боєприпасам. Охарактеризовано різні види пороху та рушниць, основи користування зброєю, правильного спорядження патронів, навиків влучних пострілів, правильного підбору, випередження при стрільбі

---

[162] Проців О.Р. Як організовували полювання для гостей у Галичині кінця XIX- початку XX ст./ Олег Проців / Всеукраїнський журнал «Лісовий вісник» (травень 2015 № 5/44) С. 12.

[163] Kalendarz myśliwski na 1934 rok. – Warszawa: Polski związek Stowarzyszeń łowieckich, 1934. – S. 1699-172.

по рухомих цілях та ін[164]. Про поводження із мисливською вогнепальною зброєю на полюванні йдеться у підручнику Я. Штольцмана «Мисливство: підручник для лісових та рільничих шкіл» (1918р.)[165].

Через специфічність виразів, які застосовували мисливські зброярі, їхня термінологія знайшла своє відображення у мисливських тлумачних словниках. Зокрема, у мисливському польсько-німецькому та німецько-польському словнику князя Людвіка Недбала велику увагу приділяли визначенням, що стосувались старої мисливської зброї[166]. У міжвоєнний період мисливці також запланували випустити словник польської мисливської мови, в який увійшла термінологія, що стосувалася стрілецтва та вогнепальної мисливської зброї[167].

Висновки

Ефективність галузі мисливського господарства тісно пов'язана з іншими галузями суспільного виробництва. Одним з найважливіших напрямів було й залишається виробництво знарядь, які забезпечують ефективне та гуманне добування дичини. Тому актуальним на цей час залишається історичний досвід організації виробництва, торгівлі та ремонту

---

164 Bobiatynski I. Nauka łowiectwa / Ignacy Bobiatynski: [we 2 tomach]. – Wilno : drukiem J. Zawadykiego, 1823. – T.I. – 245 s.

165 Przewodnik myśliwca. – Leszno i Gniezno: Nakładem i drukiem E. Günthera, 1848. – S. 3-22.

166 Niedbał X.L. Słownik polsko-niemiecki i niemiecko-polski najczęściej używanych wyrazów i zwrotów gwary myśliwskiej. – Poznań: Drukarnia katolicka B.Wieniewicza, ulica Podgórna 7. – 183 s.

167 Hoppe S. W obronie naszego zaniedbanego języka myśliwego//Echa polskich łowisk wydane z okazji 30-lecia istnienia wielkopolskiego związku myśliwych: 1906-1936. – Poznań: Nakładem wielkopolskiego związku myśliwych, 1936. – s.31-33.

мисливської зброї Галичини кінця XIX – початку XX століття. В результаті опрацювання історичної фахової та публіцистичної літератури виявлено, що у Львові зброярським промислом займались Альфред Дзіковський, Болеслав Янковський, Стефан Пєлецький, Амброзій Соболта, Тадеуш Святкевич, Валеріан Шадковський, Казимир Табачковський; у Перемишлянському повіті – Стефан Крисяк, Ян Крук, Йозеф Крисяк, Людвік Цесля, у Жешівському – Адольф Рутовський; у місті Тарнові – Кароль Біртус та Кароль Дудзінський; у Золочеві – Францішек Круковецький; у Рожнятові – Антоній Пальчинській. У міжвоєнний період проходить монополізація зброярської галузі. З цією метою у Львові створено зброярський завод. Виявлено, що зброярська гільдія була нечисельною і здебільшого, була зосереджена у місті Львові. У XIX ст. широкого розповсюдження на Гуцульщині набуло виготовлення зброї кустарним способом.

Найбільш відомою зброярською фірмою у Львові та й Галичині була фірма Альфреда Дзіковського, що спричинилась до розвитку мисливської галузі Галичини, і про що свідчать чисельні нагороди з виставок, відгуки у пресі тощо. З метою розширення торгівлі зброєю та набоями широко застосовували рекламу виробів як у фахових мисливських виданнях, так і суспільно-політичних та господарських календарях.

Історичний досвід організації мисливського зброярства Альфреда Дзіковського є цінним для сучасних його послідовників з огляду на застосування його форм та методів організації бізнесу, а саме: реклами виробів через участь в тогочасних спеціалізованих виставках, рекламу у засобах масової інформації, через особливості організації сімейного бізнесу, організаційне реформування, використання торгової марки після смерті засновника.

Встановлено, що з метою реклами мисливських зброярських підприємств та їхньої продукції широко використовували рекламу у фаховому мисливському виданні «Ловець», публіцистичних часописах «Газета народова», «Газета Львівська», «Газета спортивна», «Кур'єр

Львівський»; у щорічному «Мисливському та рибальському календарі», календарі «Галичанин», каталогах виставок, на яких у Галичині експонували мисливську зброю (1877 р. та 1894 р.), а також у промислово-торгових довідниках. Крім спеціалізованих зброярських магазинів, реалізацією мисливської зброї займались також приватні особи та мисливські товариства. З метою покращення вигляду рушниці надавали гравірувальні послуги. Для підтримки зброярської галузі органи державної влади видавали кредити під нижчі відсотки, ніж у комерційних банках.

Встановлено, що право виготовлення, торгівлі, носіння зброї під час полювання та право на його власність детально врегульовувала влада на рівні законних актів імператора Австрії, рішень Галицького сейму, під час правління Другої Речі Посполитої – наказами Міністерства внутрішніх справ, а під час окупації Галичини у Першій Світовій війні – окупаційною воєнною владою. Виявлено, що велике значення у правовому забезпеченні приділяли техніці безпеки при транспортуванні зброї та амуніції. При порушенні вимог чинного законодавства, яке врегульовувало обіг вогнепальної зброї у мирний та воєнний період, передбачалось суворе покарання. Встановлено, що великий вплив на правове регулювання обігу зброї мали політичні чинники, які в основному зосереджувались на праві володіння зброєю.

Встановлено, що мисливські товариства Львова лобіювали перед органами державної влади та її виробниками виготовлення якісної мисливської зброї. Це полягало у встановленні стандартів на зброю та набої, прийняття зручного у виконанні механізму державного регулювання при видачі дозволів на право купівлі та використання на полюванні вогнепальної мисливської зброї. З метою запобігання нещасним випадкам додатково були встановлені певні обмеженні при використанні зброї на полюванні. Виявлено, що, у свою чергу, виробники мисливської вогнепальної зброї Львова об'єднувались у групи тиску (корпорації) з метою організованого відстоювання власних інтересів, які полягали у врегулюванні соціальних конфліктів між працівниками галузі та суспільством.

Встановлено, що у Галичині, а особливо на Гуцульщині, були широко розповсюджені язичницькі вірування у мисливській культурі. Одним з їхніх проявів було застосування окультних обрядів та звичаїв з метою надання мисливській вогнепальній зброї при її застосуванні на полюванні кращих характеристик, а саме: влучності та потужності пострілу. Західна (латинська) християнська догматика прихильно ставилась до мисливської професії, використовуючи для цього культ Святого Губерта, який займався мисливством. Виявлено, що керівництво католицької церкви у Львові прихильно ставилось як до культу Святого Губерта, так і до мисливців, тоді як пересічні прихожани були категорично проти, мотивуючи це тим, що вогнепальна мисливська зброя та християнство є несумісними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1 Akt oskarżenia // Kurjer Lwowski – 1923. – № 1. – 1 stycznia. – S.4.

2 Alegaty do sprawozdań z czynnosci Wydzialu krajowego za czas od 1 lipca 1874 do 31 stycznia 1875. Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1875. –Lwów, 1875, – S. 24.

3 ARMA// Łowiec – 1922. – № 10. – S.11.

4 Bobiatynski I. Nauka łowiectwa / Ignacy Bobiatynski: [we 2 tomach]. – Wilno : drukiem J. Zawadykiego, 1823. – T.I. – 245 s.

5 Broń myśliwska. // Rocznik myśliwski na rok 1886. – Warszawa, 1886. –S.94.

6 Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska": katalog. – S.1, 7, 19, 25, 33.

7 Charewiczowa Ł. Muzeum historyczne miasta Lwowa / Łucja Charewiczowa. – Lwów: Nakladem gminy miasta Lwowa, 1936. – S. 49.

8 Das neue Jagdgesetz für Galizien und Großherzogtum Krakau: giltig vom 26.März 1898. – Złoczów: Nakładem i drukiem księgarni W.Zukerkandla, 1905. – S.105.

9 Do rusznikarzy. // Gazeta lwowska. – 1919. – № 13.– S.3.

10 Dodatek do ilustrowanego cennika detalicznego: S. Nakulski-Fabryka broni-Gniezno. – S. 1.

11 Drobiazgi myśliwski //Łowiec Polski. – 1908. – № 12. – S.190.

12 Dzerowicz W. Podręcznik prawny w sprawach lasowych, polowych, łowieckich i o rybołowstwie / Wiktor Dzerowicz. – Lwów : Gubrynowicz i Schmidt, 1898. – S.

13 Dział IV. Przemysł metalowy. Rusznikarstwo (broń myśliwska). // Skorowidz premzslowo- handlowy Krolestwa Galicyi II wydanie. Lwów:1912. – S.458.

14 Dział urzędowy Komitetμ Wykonawczego krejowej Wystawy rolniczej i przemysłowej r. 1877 we Lwowie. // Wystawa krajowa rolnicza i przemysłowa organ komitetu wystawy. – 1877. – № 24. – S.2.

15 Dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce. Część XII. - Wydana i rozesłana dnia 2. grudnia 1915. // Rozporządzenie Naczelnego

Wodza armii z 29. listopada 1915, dotyczące pozwoleń na noszenie broni i amunicyi. – S.100-103.
16 Dziennik urzędowy ministerstwa spraw wewnetrznych – 1921. – № 12. – S.382.
17 Encyklopedia zbiór wiadomości z wszystkich gałęzi wiedzy. – Lwów: Wyd-wo Macierzy polskiej, 1898. – T. I.: A-K. – S.133.
18 Fischer A. Zarys etnografii Polski Południowo-Wschodniej / Adam Fischer. – Lwów: Związek Polskich Towarzystw Naukowyh we Lwowie, 1939. – S. 10-11.
19 Foto // Łowiec. – 1935. – № 6. – S.66.
20 Foto // Łowiec – 1926. – Wydanie jubileuszowe
21 Frederyk Hoppen: Hurtowy sklad broni i amunicji. Katowice. – S.1.
22 Gospodarstwo, przemysl i handel.// Gazeta Narodowa. – 1867. – № 173.– S.3.
23 Gospodarz kalendarz – 1909.
24 Hoppe S. W obronie naszego zaniedbanego języka myśliwego//Echa polskich łowisk wydane z okazji 30-lecia istnienia wielkopolskiego związku myśliwych: 1906-1936. – Poznań: Nakładem wielkopolskiego związku myśliwych, 1936. – S. 31-33.
25 Illustrowany kalędarz jubieleuszowy „Przyjaciela zwierząt" (r.1880) na rok 1931 /pod red. T. Sas-Jaworskiego. – W-wa: T-wo opieki nad zwierzętami RZPlitej Polskiej, 1931. – S. 26-35.
26 Ilustruwany skorowidz stołecznego miasta Lwowa z okazyi powszechnej wystawy krajowej roku 1894. – Lwów : druk. Fr. S. Reichman, 1894. – S. 80.
27 Jaruszewski Tadeusz Katalog jubileuszowy
28 Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1886. – : Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1886.
29 Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1888. – Lwów: Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1888. – S.122.
30 Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1885. – Lwów: Gal. Tow. Łowieckie, 1885. – S. 298, 303,304

31 Kalendarz myśliwski na 1934 rok. – Warszawa: Polski związek Stowarzyszeń łowieckich, 1934. – S. 1699-172.
32 Kalendarz myśliwski na 1939 rok. – Warszawa: Polski związek Stowarzyszeń łowieckich, 1939. – S. 119.
33 Kalendarz Salwatora Kraków Wydawnictwo księży Salwatorjanów, 1936. – S.46.
34 Kałuski W. Prawo Lowieckie Warszawa: Wydawnictwo związku pracowników administracji gminnej rz.p.,1928. – S. 1-81.
35 Kasparek J. R. Zbiór ustaw i rozporządzeń administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem: Wydanie trzecie poprawne i pomnożone / J. R. Kasparek. – Lwów: T.2. – S.1050-1051.
36 Katalog powszechnej wystawy krajowej we Lwowie w 1894 roku . – Lwów: Drukarnie Pillera i spółki, 1894.
37 Kilka słów o stanie myśliwstwa w Galicji// Łowiec. – 1882. – № 9.
38 Klusownicy// Łowiec – 1897. – № 7. – S.108.
39 Korespondecye //Łowiec. – 1884. – № 5. – S. 82.
40 Korespondencye// Łowiec – 1894. – № 10. – S.157.
41 Krakowska Izba stowarzyszeń rekodzielniczych według stanu z 1. sierpnia 1912 r. Wiadomości statystyczne o stosunkach krajowych. – Lwów, 1912. – T. XXIV, zeszyt III. – S. 64.
42 Krogulski S. Międzynarodowy kongres myśliwski w Wiedniu //Łowiec . – 1910. – № 20. – S. 233-235.
43 Krogulski S. Międzynarodowy kongres myśliwski w Wiedniu //Łowiec . – 1910. – № 21. – S. 245-247.
44 Krogulski S. Pół wieku: Zarys działalności Małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876–1926 / Seweryn Krogulski. – Lwów: Małopolskie towarzystwo łowieckie, 1929. – S. 41-42, 50-54, 169.
45 Kronika policyjna. // Gazeta lwowska. – 1912. – № 44.– S.4.
46 L. G. Dziubiński.Korespondencye // Łowiec – 1902. – № 10. – S.117.
47 L. Stazenski Korespondencye // Łowiec – 1901. – № 2. – S.25.

48 Losowanie sędziów przysięgłych. // Gazeta lwowska. – 1909. – № 239.– S.4.
49 Łowiec. – 1880. – № 11. – S.167-169.
50 Lud slowiański 1 T. IV S.12. – S. 45.
51 Ludkiewicz J. Sprawozdanie delegatów / Jan Ludkiewicz //Łowiec. – 1905. – № 23. – S.273-274.
52 Lwowska Izba handlowa i przemyslowa// Gazeta lwowska. – 1890. – № 102.– S.5.
53 Maletz H. Przepisy o broni, amunicji i materjałach wybuchowych, łowieckie / H. Maletz. – 1933. – S.8-30.
54 Matyas K. Rabsice dawnej puszczy Sandomierskiej: studium etnograficzne. – Lwów: drukarnia W.Łozińskiego, 1905. – S.2.
55 Miecz turecki p XV. w. nie może wrócić do właściciela! // Kurjer Lwowski – 1935. – № 282. – 15 paździemika. – S.3.
56 Mockus Z. Możliwości zastosowania humanitaryzmu w łowiectwie// Łowiec Polski – 1935. – № 15. – S.288.
57 Na walnem zgromadzeniu ślusarzy. Rusznikarzy // Słowo Polskie– 1905. – № 215. –9 maja. – S.5.
58 Nagrody // Łowiec – 1900. – № 13.
59 Napad bandycki w Berlinie // Gazeta lwowska. – 1911. – № 127.– S.3.
60 Nasza ankieta // Słowo Polskie– 1914. – № 487. – 30 paździemika. – S.2.
61 Nieco ze statystyki Lwowa. // Gazeta lwowska. – 1886. – № 192.– S.4.
62 Niedbał X.L. Słownik polsko-niemiecki i niemiecko-polski najczęściej używanych wyrazów i zwrotów gwary myśliwskiej. – Poznań: Drukarnia katolicka B.Wieniewicza, ulica Podgórna 7. – 183 s.
63 Nowa ustawa łowiecka dla Galicyi i W. Ks. Krakowskiego. – Kraków: Wisła, 1898.
64 O fabrykacyi, handlu i posiadaniu broni. // Zbiór ustaw administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem obowiązujących do użytku organów c.k. władz rządowych i władz autonomicznych / zebrał, ułożył i wydał J.R. Kasparek. – Kraków: Drukarnia

uniwersytetu Jagiellońskiego, 1868. – T. II. – S.763-768.
65 O fabrykacyi, handlu i posiadaniu broni. // Zbiór ustaw administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem obowiązujących do użytku organów c.k. władz rządowych i władz autonomicznych / zebrał, ułożył i wydał J.R. Kasparek. – Kraków: Drukarnia uniwersytetu Jagiellońskiego, 1868. – T. II. – S.763-768.
66 O ustawie łowieckiej. // Słowo Polskie– 1907. – № 62. – 6 lutego. – S.3.
67 Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1883. – № 151.– S.10.
68 Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1908. – № 261.– S.10.
69 Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1910. – № 24.– S.14.
70 Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1863. – № 23.– S.4.
71 Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1871. – № 353.– S.4.
72 Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1903. – № 46.– S.4.
73 Ogłoszenia // Gazeta sportowa – 1901. – № 10. – S.87.
74 Ogłoszenia // Gospodarz kalendarz – 1906.– S.266.
75 Ogłoszenia // Kurjer Lwowski – 1884. – № 20. – 20 stycznia. – S.7.
76 Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 1. – S.12.
78 Ogłoszenia // Łowiec – 1904. – № 3. – S.35.
79 Ogłoszenia // Łowiec – 1904. – № 5. – S.60.
80 Ogłoszenia // Łowiec – 1905. – № 24. – S.292.
81 Ogłoszenia // Łowiec – 1906. – № 24. – S.298.
82 Ogłoszenia // Łowiec – 1908. – № 1. – S.12.
83 Ogłoszenia // Łowiec – 1908. – № 19. – S.230.
84 Ogłoszenia // Łowiec – 1915. – № 1. – S.1.
85 Ogłoszenia // Łowiec – 1917. – № 7-8. – S.49.
86 Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 3. – S.8.
87 Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 3. –S.8.
88 Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 7. – S.8.
89 Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 1. – S.12.
90 Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 10. – S.13.

91 Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 11. – S.13.
92 Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 7. – S.16.
93 Ogłoszenia // Łowiec – 1923. – № 1. – S.1, 16
94 Ogłoszenia // Łowiec – 1925. – № 10. – S.145, 169
95 Ogłoszenia // Łowiec – 1925. – № 12. – S.195.
96 Ogłoszenia // Łowiec – 1925. – № 8. – S.128.
97 Ogłoszenia // Łowiec – 1926. – № 1. – S.1,15.
98 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 8. – S.156.
99 Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 14. –S.214.
100 Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 17. – S.276.
101 Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 23-24. –S.389.
102 Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 9. –S.130.
103 Ogłoszenia // Łowiec – 1930. – № 5. – S.80.
104 Ogłoszenia // Łowiec – 1930. – № 9. – S.144.
105 Ogłoszenia // Łowiec – 1934. – № 10. – S.84.
106 Ogłoszenia // Łowiec – 1935. – № 3. – S.36.
107 Ogłoszenia // Łowiec – 1937. – № 11. – S.182.
108 Ogłoszenia // Łowiec. – 1938. – № 10. – S.77.
109 Ogłoszenia // Łowiec. – 1934. – № 2-3. – S.28.
110 Ogłoszenia // Łowiec. – 1936. – № 5. – S.65.
111 Ogłoszenia // Łowiec. – 1936. – № 5. – S.81.
112 Ogłoszenia // Łowiec. – 1938. – № 11-12.
113 Ogłoszenia // Słowo Polskie– 1908. – № 16. – 10 Stycznia. – S.11.
114 Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1867. – № 25. – 30 stycznia. – S.4.
115 Ogłoszenia // Haliczanin, kalendarz powszechny zastosowany do potzreb wszystkich mieszkancow Galicji i ilustrowany rok pański 1891. – Lwów: 1891.
116 Ogłoszenia // Haliczanin, kalendarz powszechny zastosowany do potzreb wszystkich mieszkancow Galicji i ilustrowany rok pański 1883. – Lwów:, 1883.

117 Ogłoszenia // Kurjer Lwowski – 1885. – № 3. – 3 stycznia. – S.8.
118 Ogłoszenia // Łowiec – 1878. – № 2. – S.32.
119 Ogłoszenia // Łowiec – 1879. – № 3. – S.48.
120 Ogłoszenia // Łowiec – 1880. – № 9. – S.144.
121 Ogłoszenia // Łowiec – 1881. – № 1. – S.16.
122 Ogłoszenia // Łowiec – 1883. – № 6. – S.100.
123 Ogłoszenia // Łowiec – 1883. – № 7. – S.116.
124 Ogłoszenia // Łowiec – 1884. – № 1. – S.20.
125 Ogłoszenia // Łowiec – 1884. – № 5. – S.84.
126 Ogłoszenia // Łowiec – 1884. – № 8. – S.136.
127 Ogłoszenia // Łowiec – 1885. – № 7. – S.120.
128 Ogłoszenia // Łowiec – 1887. – № 1. – S.28.
129 Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 10. – S.160.
130 Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 11. – S.176.
131 Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 12. – S.192.
132 Ogłoszenia // Łowiec – 1890. – № 1. – S.16.
133 Ogłoszenia // Łowiec – 1890. – № 10. – S.160.
134 Ogłoszenia // Łowiec – 1890. – № 11. – S.176.
135 Ogłoszenia // Łowiec – 1894. – № 2. – S.32.
136 Ogłoszenia // Łowiec – 1895. – № 11. – S.176.
137 Ogłoszenia // Łowiec – 1895. – № 7. – S.112.
138 Ogłoszenia // Łowiec – 1899. – № 16. – S.192.
139 Ogłoszenia // Łowiec – 1900. – № 3. – S.48.
140 Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 1. – S.12.
141 Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 8. – S.96.
142 Ogłoszenia // Łowiec – 1907. – № 17. – S.212.
143 Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 7. – S.13.
144 Ogłoszenia // Łowiec – 1931. – № 18. – S.274.
145 Ogłoszenia // Łowiec – 1881. – № 2. – S.32.
146 Ogłoszenia // Łowiec – 1880. – № 5. – S.4.

147 Ogłoszenia // Łowiec – 1924. – № 10. – S.160.
148 Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 5. S. 66.
149 Ogłoszenia // Łowiec – 1895. – № 2. – S.32.
150 Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 2. – S.32.
151 Ogłoszenia // Łowiec – 1914. – № 22-23. – S.240.
152 Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 11. – S.132.
153 Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 19. – S.260.
154 Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 20. – S.284.
155 Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 20. – S.246.
156 Ogłoszenia // Łowiec – 1903. – № 9. – S.110.
157 Ogłoszenia // Łowiec – 1906. – № 20. – S.250.
158 Ogłoszenia // Łowiec – 1912. – № 3. – S.36.
159 Ogłoszenia // Łowiec – 1914. – № 7. – S.84.
160 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 11. – S.189.
161 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 14. – S.189.
162 Ogłoszenia // Łowiec – 1933. – № 23. – S.276.
163 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 3-4. – S.25.
164 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S.2.
165 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 7-8. – S.25.
166 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 9-10. – S.24.
167 Ogłoszenia // Łowiec. – 1924. - № 5. – S.74.
168 Ogłoszenia // Przegląd – 1888. – № 53. – S.4.
169 Ogłoszenia // Życie – 1893. - № 2. – S. 4.
170 Ogłoszenia// Łowiec – 1896. – № 5. – S.80.
171 Okólnik do wszystkich Panów c.k. Starostów // Łowiec. - 1904. - № 18. – S. 209.
172 Organizacya ślusarzy. // Słowo Polskie– 1898. – № 146. – 21 czerwca. – S.3.
173 Ostatnie wiadomości.// Gazeta Narodowa. – 1863. – № 244.– S.3.
174 P. Edwarda Machana // Gazeta Narodowa. – 1896. – № 150.– S.2.
175 Patent cesarski o handlu obnośnym (domokrążnictwie). (z dnia 4 Września

1852 dz. u. p. N. 252). // Kasparek J. R. Zbiór ustaw i rozporządzeń administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem: [w 6 tomach] / J. R. Kasparek. – Lwów: Wyd-wo H. Altenberga, 1884. – T.II. – S.1385.

176 Pięćdziesięciolecie polskiego towarzystwa łowieckiego//Łowiec Polski. – 1939. – № 10. – S. 299-303.

177 Posiedzenie 1-36 // Stenograficzne sprawozdania z pierwszej sesyi dziewiątego peryodu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskie z roku 1908 od 15.wrzesnia do 5 listopada 1908. - Lwów, 1908. – S.2052-2067.

178 Posiedzenie 24-39 // Stenograficzne sprawozdania z trzeciej sesyi ósmego peryodu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskie z roku 1907 od 16.wrzesnia do 12. pażdziernika 1907. - Lwów, 1907. – S. 1699.

179 Poświęcenie sztandaru // Gazeta lwowska. – 1887. – № 61.– S.3.

180 Poświencenie kaplicy św. Huberta w kościele św. Elżbiety // Łowiec. – 1903. – № 7-8. – S. 99-101.

181 Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników. // Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1910 przytem index tych alegatów od 713 do 875. – Lwów, 1910, – S.3341.

182 Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników. // Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1904 przytem index tych alegatów od 1 do 337. – Lwów, 1904, – S.2152.

183 Pożyczki bezprocentowe dla rękodzielników. // Alegaty do sprawozdań stenograficznych drugiej sesyi ósmego periodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem z roku 1905 przytem index tych alegatów od 338 do 675. – Lwów, 1905, – S.1825.

184 Proces Siczynskiego // Słowo Polskie– 1908. – № 289. – 25 czerwca . – S.11.

184 Proces Siczynskiego // Słowo Polskie– 1908. – № 302. – 1 lipca. – S.2.
185 Projekt do ustawy o niektorych zmianach w opłacie stemplowych i innych należytości.// Gazeta Narodowa. – 1881. – № 61.– S.2.
186 Protokoł narady wstępnej // Łowiec. – 1883. – № 8. – S. 120-125.
187 Przewodnik adresowy.// Ilustrowany kalendarz Slowa Polskego. – Lwów: 1901. – S. 186.
188 Przewodnik łowiecki członków towarzystwa myśliw. imienia św. Huberta we Lwowie. – Lwów, 1884. – S. 55.
189 Przewodnik myśliwca. – Leszno i Gniezno: Nakładem i drukiem E. Günthera, 1848. – S. 3-22.
190 Reuman M. Gospodarstwo łowieckie z historią starożytną łowiectwa polskiego. – Warszawa: Drukarnia Orgelbranda, 1845. S. 635.
191 Rewizya // Gazeta Narodowa. – 1900. – № 314.– S.2.
192 Rozdział XIII. przewodnik adresowy po Lwowie// Kalendarz Slowa Polskego. – Lwów: 1913. – S. 316.
193 Rozdział XIV. wyciąg z przepisów i taryf kolejowych. // Ilustrowany kalendarz Slowa Polskego. – Lwów: 1906. – S. 220.
194 Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 17. grudnia 1900, tycące się zmian w podziale klas patentowych. // Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. – Wiedeń, 1900. – S.558.
195 Rozporząndzenie Ministerstwa obrony krajowej itd. z dnia 27. lipca 1895. Wykaz przepisanych sprzetów . Urządzenie pomieszkań dla generałów, oficerów sztabowych i wyższych, kadetów marynarki, tudzież dla urzedników wojskowych odpowiednich klas stopnia służbowego i dla wszelkich innych osób do wojsk a należących, płace miesieczną pobierających (według wykazu A II ustawy kwaterunkowej). // Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. – Wiedeń, 1895. – S.511.
196 Rożyński F., Schechtel E. Ekonomiczne znaczenie łowiectwa dla naszego kraju. – Warzsawa:Nakładem polskiego towarzystwa łowieckeigo, 1921. – S. 11-17.

197 „Rekojmia Szłllera" i kodeks karny .// Gazeta Narodowa. – 1863. – № 247.– S.3.
198 Sander A. W dziesięć lat póżniej / Alfred Sander //Łowiec. – 1936. – № 6. – S. 88.
199 Skradzione karabiny. // Gazeta lwowska. – 1899. – № 136.– S.3.
200 Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich / pod red. F. Sulimirskiego, B. Chlebowskiego, W. Walewskiego. – Warszawa: Wiek, 1884. – S. 510.
201 Solenne nabożeństwo // Gazeta Narodowa. – 1887. – № 62.– S.2.
202 Spis członków i delegatów Galicyjskiego towarzystwa łowieckiego wedle powiatów. – Lwów: polonia, 1914. – S. 56-57.
203 Sprawa Kazimierza Rozwadowskiego. // Słowo Polskie– 1898. – № 190. – 11 sierpnia. – S.1.
204 Sprawozdanie łowieckie//Łowiec. – 1938. – № 11-12. – S. 114.
205 Sprawozdanie Lwowskiej Spółdzielni Myśliwskiej za rok 1927. // Łowiec – 1928. – № 5. – S.79.
206 Sprawozdanie stenograficzne z Walnego zgromadzenia galic. Towarzystwa łowieckiego z dnia 14. paździermika 1882//Łowiec. – 1882. – № 11. – Dodatek nadzwyczajny do N 11
207 Sprawozdanie z obrad XVIII. Zjazdu łowieckiego // Łowiec. – 1913. - №12. – S.134-135.
208 Sprawozdanie z obrad XXIV Zjazdu członków Małopolskiego Towarzystwa Łowieckiego we Lwowie odbytego dnia 30 maja 1935 //Łowiec. – 1935. – № 10. – S. 112.
209 Sprawy galic. towaryzstwa łowieckiego //Łowiec. – 1882. – № 11. – s.161.
210 Sprawy Towarzystwa// Łowiec – 1923. – № 1. – S.1.
211 Stanisławowski dziennik wojewódzki. – 1929. – № 2. – S. 50.
212 Stanisławowski dziennik wojewódzki. – 1936. – № 5. – S. 53.
213 Statut polskiego związku broni malokalibrowej Warsawa, 1929
214 Statut regulamin i karta prawa polowania towarzystwa łowieckiego w

Śniatynie. – Śniatyn, 1921. – S 3-5.
215 Stolcman J. Jak Unikać wypadków z bronią. – W-wa: Centralny związek polskich stowarzyszeń łowieckich. – S. 1.
216 Strzelanie do celu. // Gazeta Narodowa. – 1891. – № 148.– S.2.
217 Szanowni Bracia Włościanie! // Związek chłopski. – 1894. – № 1. – S.1.
218 Szkoły uzupełniające we Lwowie // Gazeta Narodowa. – 1891. – № 158.– S.2.
219 Tajemnicze morderstwo. // Słowo Polskie– 1907. – № 583. – 26 grudnia . – S.7.
220 Towarzystwo myśliwych im. Św. Huberta we Lwowie. Sprawozdanie z czynności Towarzystwa w pierwczym roku swego istnienia //Łowiec. – 1880. – № 12. – S. 184-185.
221 Ugoda pryncypałów i towarzyszy ślusarskich. // Słowo Polskie – 1905. – № 320. – 12 lipca. – S.5.
222 Ustawa lasowa. Patent z dnia 3 Grudnia 1852 dz. ust. palnst. N. 250 // Kasparek J. R. Zbiór ustaw i rozporządzeń administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem: [w 6 tomach] / J. R. Kasparek. – Lwów: Wyd-wo H. Altenberga, 1884. – T.II. – S.1051.
223 Ustawa łowiecka obowiązująca w b.zaborze Pruskim. – Poznań:Czcionkami drukarni « Dziennika Poznańskiego», 1921.
224 Ustawa przemysłowa. Z dnia 29 Grudnia 1859 (dz. ust. państ. N. 227). Kasparek J. R. Zbiór ustaw i rozporządzeń administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem: Wydanie trzecie poprawne i pomnożone / J. R. Kasparek. – Lwów: 1884. – T.2. – S.1243.
225 Ustawa z dnia 24 maja 1883, o. c. k. obronie krajowej królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanyvh, dopełniajiiva postanowień ustawy o słuibie wojskowej. // Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. – Wiedeń, 1883. – S.274.
226 Ustawa z dnia I lipca 1872, którą; zmienia się, kilka paragrafów ustawy o obronie krajowej z dnia 13 maja 1869 (Dz. ust.pań. Nr. 68) dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. // Dziennik ustaw państwa dla

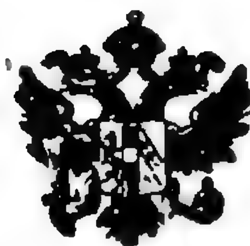
królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych. – Wiedeń, 1887. – S.303.
227 W złodziejskie czyny // Słowo Polskie– 1907. – № 499. – 26 października. – S.4.
228 Wacek R. Łowiectwo w Małopolsce // Łowiectwo Polskie. – 1921. – № 3. – S. 37.
229 Walne zgromadzenie // Gazeta lwowska. – 1887. – № 40.– S.3.
230 Walne zgromadzenie // Gazeta lwowska. – 1888. – № 45.– S.4.
231 Walne zgromadzenie // Gazeta lwowska. – 1895. – № 61.– S.3.
234 Walne zgromadzenie // Gazeta Narodowa. – 1887. – № 41.– S.3.
235 Walne zgromadzenie // Gazeta Narodowa. – 1888. – № 42.– S.2.
236 Warszawska spółka myśliwska. Fabryka amunicji i śrutu: Katalog. – W-wa: WFA, 1935. – S. 2-5.
237 Wiadomości krajowe//Łowiec Polski – 1928. – № 41. – S.697.
238 Władysław hr. Baworowski. // Łowiec – 1880. – № 4. – S.59.
239 Włodzimierz hr. Dzieduszycki Kronika. // Łowiec – 1914. – № 1. – S.13.
240 Wykaz przedsiębiorstw przemysłowych w Galicyi z koncem roku 1866. ułożony na podstawie sprawozdań, przez galicyjskie Izby handlowe wypracowanych.// Dodatek tygodniowy do Gazety Lwowskiej. – 1868. – № 33 – S. 174.
241 Wykaz przedsiębiorstw przemysłowych według stanu z r. 1890 // Rocznik statystyki Galicyi: rok IV. 1892-1893. – Lwów: I. związkowa drukarnia, 1893. – S. 266.
242 Wykaz stowarzyszeń przemysłowych w okręgu lwowskiego lnstruktoratu stow. przem. // Skorowidz premzslowo-handlowy Krolestwa Galicyi II wydanie. Lwów:1912. – S.121.
243 Wymiar kar//Przegląd myśliwski i łowiectwo polskie. – 1924. – № 6. – S.15.
244 Wystawa krajowa. Kraków dnia 19. września. // Gazeta Narodowa. – 1887. – № 215.– S.1-2.
245 Wystawa krajowa w Krakowie. // Gazeta lwowska. – 1887. – № 211.– S.5.

246 Wystawa w Przemyślu. // Gazeta lwowska. – 1882. – № 207.– S.3.
247 Z Izby handlowej. // Kurjer Lwowski – 1884. – № 13. – 13 stycznia. – S.2-3.
248 Z Izby sądowej. // Gazeta lwowska. – 1899. – № 110.– S.3.
249 Z Izby sądowej. // Gazeta lwowska. – 1909. – № 74.– S.3.
250 Z Sejmu//Sylwan. – 1884. – № 10. – s.366.
251 Zakład ubezpieczeń robotników od wypadków // Słowo Polskie– 1907. – № 451. – 28 września. – S.3.
252 Zamach samobójczy. // Gazeta lwowska. – 1913. – № 68.– S.4-5.
253 Ze sprawozdań delegatów powiatowych//Łowiec Polski – 1935. – № 21. – s.414.
254 Zgromadzenie nadzwyczajne // Gazeta lwowska. – 1898. – № 10.– S.3.
255 Zgromadzenie robotnikow. // Gazeta Narodowa. – 1889. – № 126.– S.2.
256 Zgromadzenie ślusarty. // Słowo Polskie– 1898. – № 14. – 18 stycznia. – S.2.
257 Zmarli // Gazeta lwowska. – 1910. – № 247.– S.3.
258 Żurowski Teofil. Korespondencye // Łowiec – 1894. – № 9. – S.142.
259 Zwykle półroczne walne zgromadzenie // Gazeta Narodowa. – 1887. – № 188.– S.2.
260 Браконьєрська культура Галичини кінця XIX – початку XX ст. // «Проблеми правової реформи та розбудови громадянського суспільства»: Міжнародна науково-практична конференція. (м. Дніпропетровськ, 24-26 вересня 2015 року). – Дніпропетровськ: ГО «Українська асоціація правових досліджень», 2015. – С. 12-18.
261 Витвицький С. Історичний нарис про гуцулів: Переклад з польської, передмова і примітки М. Васильчука. – Коломия: Світ, 1993. – С. 64.
262 Гнатюк В. М. Вибрані статті про народну творчість. Упорядкування, вступна стаття та примітки М. Т. Яценка. К.: Наукова думка, 1966. – С. 44.
263 Жития византийских святых. СПб.: Corvus, Terra Fantastica, РоссКо. 1995.с. 419.
264 Зеленчук Я. І. Українознавчо-історична реконструкція етносоціальної

системи Гуцульщини *[Текст]* : дис. … канд. істор. наук: 09.00.12 / Зеленчук Ярослав Іванович. — К. : [б. в.], 2008. — С. 166.
266 Мисливський павільйон – Режим доступу: lvivcenter.org/uk/uid/picture/?pictureid=2535
267 Моршин-карпатська перлина про курорт Моршин на Прикарпатті – Режим доступу: marushchaksadyba.io.ua/s1683598/morshin-karpatska_perlina
268 Опис України / Гійом Левассер де Боплан. Українські козаки та їхні останні гетьмани. Богдан Хмельницький / П.Меріме/ Пер. з фр., приміт. та передм. Я.І.Кравця. – Львів: Каменяр, 1990.– С. 29.
269 Програма до збирання відомостей // Етнографічний збірник НТШ: Т. 1-41. – Львів: НТШ, 1895-1928. – Т. 1. [під ред. М. Грушевського]. – Львів, 1895. – С. 185.
270 Проців О.Р. Мисливські традиції Галичини //Полювання та риболовля. – 2013. – №2(136) лютий. – С. 5.
271 Проців О.Р. Як організовували полювання для гостей у Галичині кінця XIX- початку XX ст./ Олег Проців / Всеукраїнський журнал «Лісовий вісник» (травень 2015 № 5/44) С. 12.
272 Швагуляк-Шостак О. Курорт Боніфація. – Контракти. – 2008. – №25 (червень). – Режим доступу: archive.kontrakty.ua/gc/2008/25/18-zayavi.html?lang=ua
273 Шухевич В. О. Гуцульщина. Перша і друга частини. Друге видання. – Верховина: Журнал „Гуцульщина", 1997. – С. 235, 257,259
274 Янишин Б. Політичне товариство «Народна Рада» організаційні заходи та політична програма (1885-1888рр.) [електронний ресурс]. – Режим доступу: www.history.org.ua/XIX/6/16.pdf

ДОДАТКИ

(Додаток № 1)

Karta na broń.

W imieniu Jego C. K. Apostolskiéj Mości.
Władza powiatowa
udziela niniéjszém
zamieszkałemu w
pozwolenie noszenia broni
na przeciąg czasu

Data

Podpis Naczelnika powiatu.

У дозволі на зброю було вказано, що староста повіту діяв від імені його імператорської високості. У бланку дозволу на зброю містились такі дані: назва повіту, ім'я та прізвище особи, що отримала дозвіл, її місце проживання, термін дії дозволу, підпис керівника повіту[168].

---

[168] O fabrykacyi, handlu i posiadaniu broni. // Zbiór ustaw administracyjnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem obowiązujących do użytku organów c.k. władz rządowych i władz autonomicznych / zebrał, ułożył i wydał J.R. Kasparek. – Kraków: Drukarnia uniwersytetu Jagiellońskiego, 1868. – T. II. – S.763-768.

(Додаток № 2)

RZECZPOSPOLITA POLSKA

POZWOLENIE NA BROŃ

Ser. A Nr. 284881

Титульна сторінка дозволу на зброю, який видавали у 30-тих роках XIX ст. у Другій Речі Посполитій.

(Додаток № 3)

47042/157

Nr. 891

KARTA NA BROŃ

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Starostwo w Nowym Sączu

udziela Harasymowi Gromosiakowi

mieszkającemu w Krynicy wieś

pozwolenie noszenia broni, a to: jednej dubeltówki i sztucera

przeciąg [redacted] trzech lat

Rysopis uprawnionego.

Rok urodzenia 1873

Religja gr. kat

Wzrost średni

Twarz pociągła

Włosy ciemno blond

Oczy niebieskie

Usta } proporcjonalne
Nos }

Szczególne znamiona ./.

Własnoręczny podpis

Harasym Gromosiak

Ze Starostwa.

W Nowym Sączu dnia 10/XII 1924

Starosta.

Дозвіл на зброю, який видавали у Другій Речі Посполитій

(Додаток № 4)

Wzór L. *(Do Art. VII.)*

(Na bronzowym papierze sztywnym. Długość 15 cmt.: szerokość $11^1/_2$ cmt.)

(Na przedniej stronie).

Powiat polityczny . . . . L. . . .

Certyfikat myśliwski

upoważniający do tępienia dzików lub innej szkodliwej zwierzyny, i z broni palnej.

Ważny tylko na czas od . . . . . . do . . . . . .

Imię i nazwisko posiadacza . . . .
Zatrudnienie . . . .
Wiek . . . .
Zamieszkanie . . . .

Certyfikat ten ważny jest jedynie w obrębie . . . . .

Własnoręczny podpis posiadacza:
. . . .

. . . ., dnia . . . .

C. k. Starostwo:

Magistrat:

(L. S.)

Бланк сертифікату на право добування кабанів та інших шкідників з вогнепальної зброї[169].

(Додаток № 5)

Część XII. 44. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 29. listopada 1915. 89

Nr

W imieniu Jego Ces. i Król. Wysokości
c. i k.
Naczelnego Wodza armii.

Karta na broń.

Nazwisko:
zatrudnienie:
religia: wiek:
miejsce zamieszkania:
uprawniony jest do noszenia następujących gatunków broni i amunicyi:

na czas:
na obszar:

Kto nosi broń, winien mieć kartę na broń zawsze przy sobie i wykazać się nią na żądanie władzy (§ 5 rozp. Naczelnego Wodza armii z 29. listopada 1915, Nr. 41 Dz. rozp.).

L. S.

Miejsce na fotografię.

C. i k. Komenda obwodowa w

dnia 19

C. i k. Komendant obwodu.

Potwierdza się, że właściciel karty na broń jest rzeczywiście tą osobą, którą przedstawia fotografia i że fotografię podpisał własnoręcznie wobec komendy wystawiającej.

dnia 19

Бланк посвідчення на зброю відповідно до Розпорядження командуючого армією, головного коменданта польової армії, архикнязя Фридрика «Про видачу дозволів на носіння зброї» від 29.11.1915 року.[170]

---

[169] Das neue Jagdgesetz für Galizien und Großherzogtum Krakau: giltig vom 26.März 1898. – Złoczów: Nakładem i drukiem księgarni W.Zukerkandla, 1905. – S.105.

[170] Dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce. Część XII. - Wydana i rozesłana dnia 2. grudnia 1915. // Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 29. listopada 1915, dotyczące pozwoleń na noszenie broni i amunicyi. – S.100-103.

(Додаток № 6)

Кременецький
Повітовий Староста
УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ
... дня 1918 р
ч. 2628
м. Кремінець на Волині.

Посвідчення

на право ношення зброї Ч. 21

Цим посвідчую, що власник ...

Den 27. Juni 1918.

Waffenschein

Nr. 21

Der ...

wohnhaft in ...

hat die Erlaubnis, ...

zu tragen.

Oberleutnant

Deutscher Ortskommandant.

MOBILE ETAPPEN-KOMMANDANTUR Nr. 10...

(Додаток № 7)

Wzór Nr. 1.

Str. 1

(Godło Państwa).

RZECZPOSPOLITA POLSKA.

Województwo

Powiat

POZWOLENIE NA BROŃ

na rok 19

Nr.

Str. 2

4 cm.

(Fotografja)

Rysopis:

Wzrost

Oczy

Usta

Nos

Włosy

Znaki szczególne

Własnoręczny podpis

Str. 3

Na zasadzie Rozporządzenia Wykonawczego Min. Spr. Wewn. z dnia 21 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43 z 1920 roku, poz. 266) do dekretu o nabywaniu i posiadaniu broni i amunicji, udziela się:

P.

zawód

zamieszkałemu

pozwolenia na posiadanie i noszenie

dubeltówki

sztuceru

rewolweru (pistoletu)

Opłata w wysokości mk. wniesiona do Kasy w za kwitem Nr. z d. 19 r.

d. 19 r.

Starosta (Komisarz Rządu)

Str. 4

Sprzedano.

Prochu funtów	Śrutu	Nabój sztuk	Data	Podpis i pieczątka właściciela sklepu

Бланк дозволу на носіння та використання зброї[171].

(Додаток № 8)

— 4 —

Bonifacy Stiller

we LWOWIE ulica Halicka l. 294,

ma zaszczyt polecić swój

największy skład

BRONI

osobiście zakupiony od najsławniejszych rusznikarzy angielskich, francuskich belgijskich, niemieckich i czeskich po następujących cenach.

Ferlachowki pojedynki	od	9	do	10	złr.
dtto. dubeltówki	„	15	„	16	„
Damas imitowany belgijski	„	18	„	25	„
Ruban prawdziwy (band damas)	„	30	„	35	„
Ruban d'arier (stahlband)	„	40	„	48	„
Laminett (rosen et stahlband)	„	40	„	60	„
dtto. Bernard (bufnagel)	„	65	„	220	„
System Lefaucheur	„	80	„	140	„

Rewolwery.

z najnowszym systemem, najsławniejszych fabrykantów E. Lefaucheus, Devisme, Adam, Sam, Cow Mariette i Flobert po 35, 45, 48, 50, 60 do 100 złr.; *pistolety tarczowe* w szkatułach po dtal, z wszelkim przyrządzeniem od 80 do 150 złr.; *pistolety salonowe* Flobert po 15, 25, 30 złr., nareszcie *krucice* edno, dwu, cztero i sześcio-rurkowe w rozmaitych cenach, oraz wszelkie potrzeby do polowania.

Wyż wymienioną broń sprzedaje pod największą gwarancją; w miejsce daje do wypróbowania, na prowincję zaś posyła na wymowę, gdyby się nie podobała, to natychmiast inną broń wysyła — przyjmuje także w zamian broz używaną. (1—24)*

Оголошення Боніфація Штіллера (Bonifacy Stiller) про реалізацію різних систем з найбільшого складу зброї (Львів, вул. Галицька, 294)[172].

[171] Dziennik urzędowy ministerstwa spraw wewnetrznych – 1921. – № 12. – S.382.

[172] Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1863. – № 23.– S.4.

(Додаток № 9)

HANDEL

Bonifacego Stillera

we Lwowie przy ulicy Halickiej pod l. 295 m.

ogłasza niniejszem

ZUPEŁNĄ WYPRZEDAŻ

towarów galanteryjnych i norymbergskich, wszelkich wyrobów ze złota, srebra, i porcelany z fabryki hr. THUNA

o 20% niżej cen fabrycznych,

przytem poleca swój

NAJWIĘKSZY WYBÓR BRONI

jako to: dubeltówki najnowszego systemu iglicowego i lafaucheux, pojedynki, sztućce, rewolwery od 6 do 24 strzałów, pistolety salonowe, tarczowe, pojedynkowe i krucice pojedyńcze i dubeltowe, z najsławniejszych fabryk, jako też wszelkie przybory myśliwskie, oraz

karabele, kordelasy i pałasze salonowe

po najumiarkowańszych cenach.

Na żądanie daje kilka dubeltowek do wypróbowania. 1164 2—?

Оголошення про закриття магазину Боніфація Штіллера та повний розпродаж різних видів мисливської зброї за цінами нижчими від цін виробника.[173]

(Додаток № 10)

Z powodu zwinięcia handlu

ogłasza

MAGAZYN

BONIFACEGO STILLERA

we Lwowie

ZUPEŁNĄ WYSPRZEDAŻ

wszelkiego rodzaju BRONI i przyborów myśliwskich, jak również artykułów toaletowych i do podróży niżej cen fabrycznych.

Оголошення про закриття магазину Боніфація Штіллера та повний розпродаж різних видів мисливської зброї за цінами нижчими від цін виробника[174].

[173] Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1867. – № 25. – 30 stycznia. – S.4.

(Додаток № 11)

PIERWSZY JEDYNY NA CAŁĄ GALICYĘ

MAGAZYN BRONI

I PRZYBORÓW MYSLIWSKICH

założony w r. 1852.

FRANCISZKA EHRLICHA

we Lwowie, Rynek l. 22.

Poleca na sezon polowań wypróbowaną pod gwarancyą

BROŃ MYŚLIWSKĄ

Pojedynki kapslowe ze śrubą patentową od złr. 6·50, 7·50, 10.
Dubeltówki kapslowe od złr. 11, 14, 18, 25, 35.
" Lefaucheux od złr. 23, 30, 40, 50 70, do 120.
" Lancaster od złr. 35, 40, 45, z kurkami odskakującymi, z angielskiem zamknięciem do spuszczania luf od złr. 55, 60, 70 do 150.
" Lancaster z trzema lufami (Drillingi), dwie lufy na śrót, trzecia na kulę (Express), od złr. 150, 200 do 300.
" Iglicówki Teschnera (Colath) i Dreysego od złr. 120.
Sztućce na kulę systemu Martini, Werndl, Snider, od złr. 30.
" salonowe (Floberta) 7—9 mm. od złr. 12, 16, 20.
Pistolety salonowe od złr. 6·50, 10 i 18.

REWOLWERY

6 i 10 strzałowe 5, 7, 9, 12 mm.

Lefaucheux od złr. 4·50 do 25, Lancaster od złr. 6·50 do 30. Bulldog, Constabulary, Serdel, Spirlot, Gatland, Warnand, do łamania i samoistnego wyrzucania łusek od złr. 20 do 35.

PATRONY

kaliber 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 24, do strzelb Lefaucheux od złr. 1·35, 1·80, 2·00 za setkę, Lancaster od złr. 1·70, 2·30, 2·50, angielskie od 3·80, iglicowe Teschnera i Dreysego po cenach fabrycznych.

---

[174] Ogłoszenia // Łowiec – 1878. – № 2. – S.32.

Реклама магазину мисливської зброї та мисливських знарядь Францішка Ерліха у місті Львові (пл. Ринок 22.). Магазин пропонує різну мисливську зброю, револьвери та патрони (1852 р.) [175].

(Додаток № 12)

(Medal zasługi na Wystawie Krajowej 1877.)

Rusznikarz

K. TABACZKOWSKI

we Lwowie

Ulica cłowa Nr. 2

Przyjmuje zamówienia na broń odtylcową

wszystkich dotychczasowych systemów, zwracając głównie uwagę na

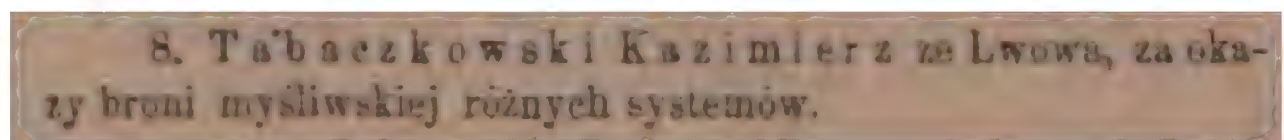
system Teschnera z kurkami odskakującymi

Reparacye uskutecznia się jak najspieszniej.

Polecam przytem mojego wyrobu pistolety miniaturowe odtylcowe.

Майстер-зброяр К. Табачковський приймає замовлення на виготовлення та ремонт зброї за адресою: Львів, вул. Митна, 2. Роботи майстра відзначені на Крайовій виставці у 1877 році[176].

(Додаток № 13)

8. Tabaczkowski Kazimierz ze Lwowa, za okazy broni myśliwskiej różnych systemów.

[175] Ogłoszenia // Łowiec – 1883. – № 6. – S.100.

[176] Ogłoszenia // Łowiec – 1879. – № 3. – S.48.

(Додаток № 14)

BROŃ
wszelkich systemów jak najdokładniej wypróbowana.

KULE zwykłe i eksplodujące.

A. W. Molnar
RUSZNIKARZ
we Lwowie, ulica Kręta
obok hotelu Żorża.

PATRONY
prożne i nabite.

Reperacye uskutecznia odwrotną pocztą.

Оголошення зброярської фірми А. В. Мольнара про реалізацію всіх видів зброї та набоїв[177].

[177] Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 10. – S.160.

(Додаток № 15)

KARABINKI Z BAGNETAMI

mocno zbudowane, dla straży lasowej najpraktyczniejsze,

poleca zakład rusznikarski

A. W. MOŁNARA

(dawniej T. Wiśniowiecki)

we Lwowie, hotel George'a.

Cena z przesyłką pocztową 5 złr.

Реклама карабінів підприємства Мольнара у Львові[178].

(Додаток № 16)

Lancastrówki od 35 złr. do 200 złr.

Naboje wszelkich systemów.

Rewolwery od 4 do 25 złr.

A. W. MOLNAR
dawniej
T. WIŚNIOWIECKI
rusznikarz
we Lwowie, hotel Żorża

Pojedynki dla straży lasowej z bagnetem 5 złr.

Реклама зброярської фірми А. В. Мольнара (Львів, готель «Жорж»)[179].

---

[178] Ogłoszenia // Łowiec – 1884. – № 1. – S.20.

(Додаток №17)

INSERATY.

Broń myśliwską wypróbowaną wszelkich systemów
nagrodzoną medalem państwowym i medalem honorowym
poleca
A. W. MOLNAR
(dawniej Wiśniowiecki),
rusznikarz we Lwowie (hotel Żorża).
Nowość! Sztuciec amerykański 20strzałowy (system Cohlt), nadzwyczajnie
dokładnie strzelający od 50 do 100 kroków,
Cena 70 złr., 100 patronów kulami nabitych 6 złr.
Reparacye uskutecznia dokładnie, szybko i tanio.

Оголошення фірми А. В. Мольнара (колишня – Вишновецького), що знаходиться у готелі «Жорж», про реалізацію зброї системи «Кольт» за ціною 70 золотих та 100 патронів – за 6 золотих[180].

(Додаток № 18)

Ważne dla PP. myśliwych!

Przez kilkuletnią praktykę i doświadczenia udało mi się zrobić z każdej Lancastrówki. Büchsexpressa przez włożenie stalowej lufy „express" w lufę śrótową, za mierną cenę, gdyż tylko za 20 zł.

Gwarancja wszelka jak najdokładniejszego strzału.

Z poważaniem
A. W. MOLNAR
rusznikarz
we Lwowie, ulica Kręta l. 1.
obok Hotelu Żorża.

Оголошення про продаж зброї з гарантією (Львів, вул. Крута, 1).[181]

---

[179] Ogłoszenia // Kurjer Lwowski – 1884. – № 20. – 20 stycznia. – S.7.

[180] Ogłoszenia // Łowiec – 1886. – № 7. – S.120.

[181] Ogłoszenia // Łowiec – 1890. – № 11. – S.176.

(Додаток № 19)

Donosimy, iż znany rusznikarz **T. Wiśniowiecki** sprowadził **strzelby** różnych systemów i sprzedaje je po cenach umiarkowanych.

Оголошення: відомий зброяр Т. Вишновецький завіз до Львова рушниці за помірними цінами[182].

(Додаток № 20)

JULIAN SOKOLNICKI

RUSZNIKARZ

otworzył pracownię pod własną firmą

we Lwowie, plac Halicki l. 7.

i poleca się Wysokiej Szlachcie i wszystkim pp. Myśliwym do wykonania wszelkich w zakres rusznikarski wchodzących robót, a mianowicie: **broni wszelkich systemów** oraz **przerabiania broni dawnych na systemy najnowsze,** uskutecznia niemniej wszelkie reparacye, przyjmuje zamówienia na **naboje wszelkich kalibrów oraz kule eksplodujące**

po cenach słusznych i umiarkowanych.

Zarazem zaręcza, że jak w czasie 14-letniego pobytu swego u ś. p. **Tadeusza Wiśniowieckiego,** tak i obecnie staraniem jego będzie, rzetelną, wzorową pracą zjednać sobie łaskawe względy Szanownych P. T. Miłośników polowania.

Реклама зброярської фірми Юліана Сокольніцького (Львів, площа Галицька, 7)[183].

[182] Ogłoszenia // Łowiec – 1880. – № 9. – S.144.

(Додаток № 21)

JULIAN SOKOLNICKI

RUSZNIKARZ

otworzył pracownię pod własną firmą

we Lwowie, plac Halicki l. 7.

i poleca wszystkim pp. Myśliwym do wykonania wszelkich w zakres rusznikarstwa wchodzących robót, a mianowicie: **broni wszelkich systemów**, oraz **przerabiania broni dawnych na systemy najnowsze**, uskutecznia niemniej wszelkie reparacye, przyjmuje zamówienia na **naboje wszelkich kalibrów**, **oraz kule eksplodujące**,

po cenach słusznych i umiarkowanych.

Zarazem zaręcza, że jak w czasie 14-letniego pobytu swego u ś. p. **Tadeusza Wiśniowieckiego**, tak i obecnie staraniem jego będzie, rzetelną, wzorową pracą zjednać sobie łaskawe względy Szanownych P. T. Miłośników polowania.

Реклама зброярської фірми Юліана Сокольніцького (Львів, площа Галицька, 7)[184]

[183] Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1885. – Lwów: Gal. Tow. Łowieckie, 1885. – S. 304.

[184] Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1886. – : Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1886.

(Додаток № 22)

PRACOWNIA RUSZNIKARSKA

J. KOLIJEWICZA

przeniesioną została

z domu pod l. 21. Halicka do kamienicy JW. hr. Borkowskiej

przy ulicy Czarneckiego l. 6.

Główny wchód od placu Cłowego.

Dziękując Szanownej P. T. Publiczności za okazane dotychczas względy, żywię nadzieję, że Szanowna P. T. Publiczność takowymi i nadal moją pracownię, która przyjmuje zamówienia na broń wszelkich systemów, jakoteż przerabia ze strzelb kapslowych na system najnowszy, niemniej uskutecznia wszelkie reparacye jak najspieszniej po cenach najumiarkowanszych, oraz przyjmuje zamówienia na naboje eksplodujące i t. p. zaszczycić raczy.

Przesyłki uskuteczniam pospieszną pocztą.

Оголошення про переїзд зброярської майстерні Я. Колієвича з будинку 21 по вул. Галицькій до кам'яниці № 6 по вулиці Чарнецького (головний вхід – з Митної площі, місто Львів)[185,186].

[185] Ogłoszenia // Łowiec – 1884. – № 5. – S.84.

[186] Ogłoszenia // Łowiec – 1883. – № 7. – S.116.

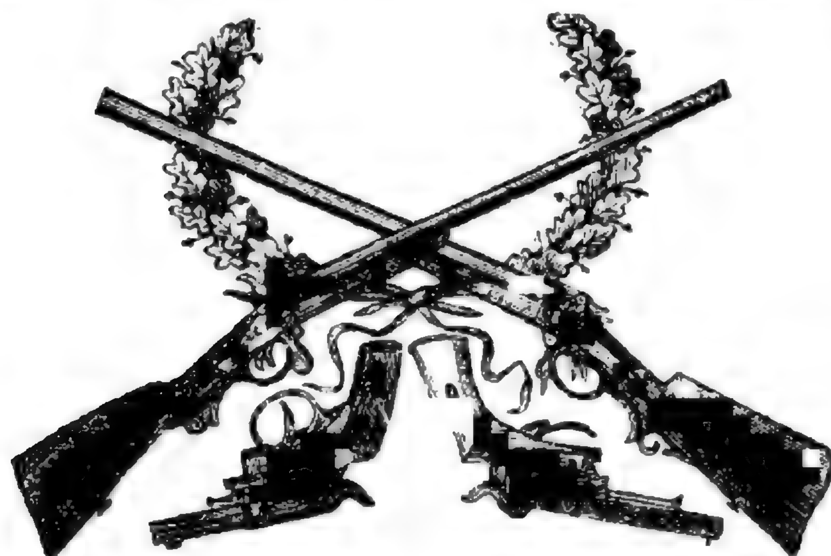
(Додаток № 23)

J. Kolijewicz

rusznikarz

i rzeczoznawca sądowy

we LWOWIE, Plac cłowy

przyjmuje zamówienia na broń najnowszych systemów, przerabia ze strzelb kabzlowych na Lancaster, uskutecznia wszelką reperacyę broni myśliwskiej, dorabia dokładne osady do strzelb - po najniższych cenach, jako też i naboje eksplodujące i t. p.

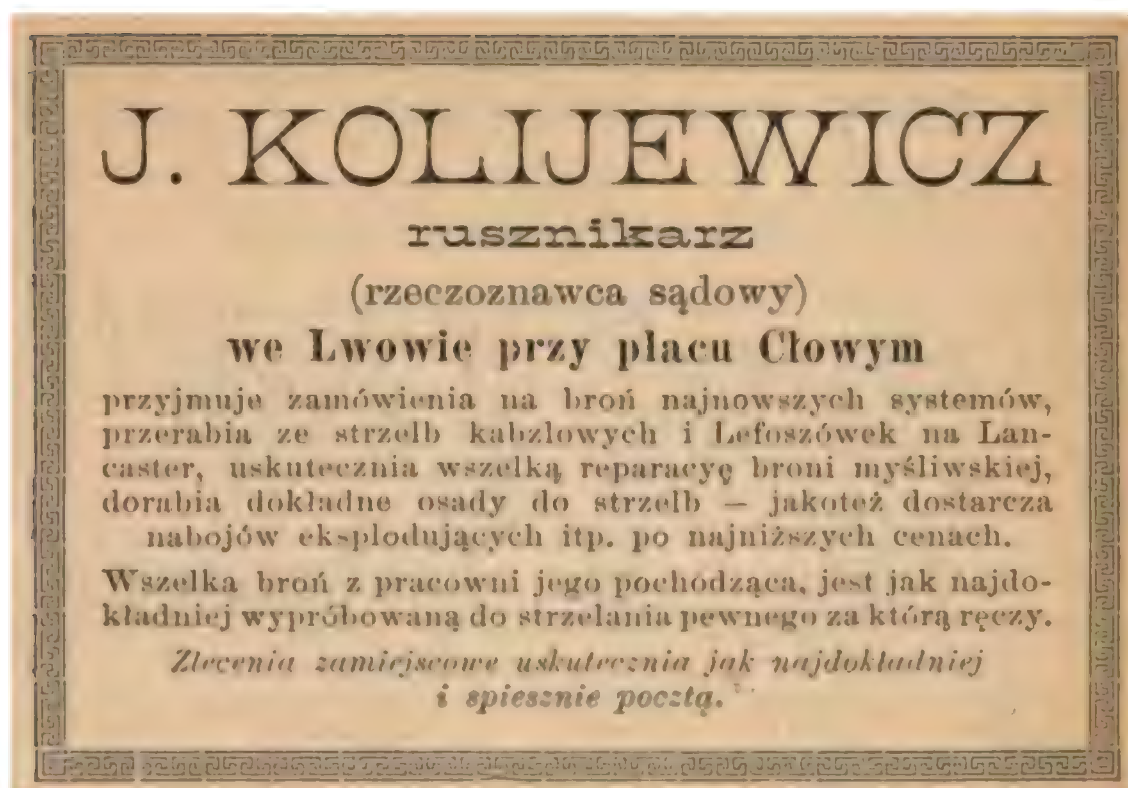
Wszelka broń z pracowni mej pochodząca, jest jak najdokładniej wypróbowaną do strzelania pewnego, za którą ręczę.

Zlecenia zamiejscowe uskuteczniam jak najdokładniej i spiesznie pocztą. (3807 17—?)

Реклама зброярської фірми Я. Колієвича (судового експерта). (Львів, Митна площа[187]).

[187] Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1883. – № 151.– S.10.

(Додаток № 24)

Реклама зброярської фірми Я. Колієвича (Львів, Митна площа) [188].

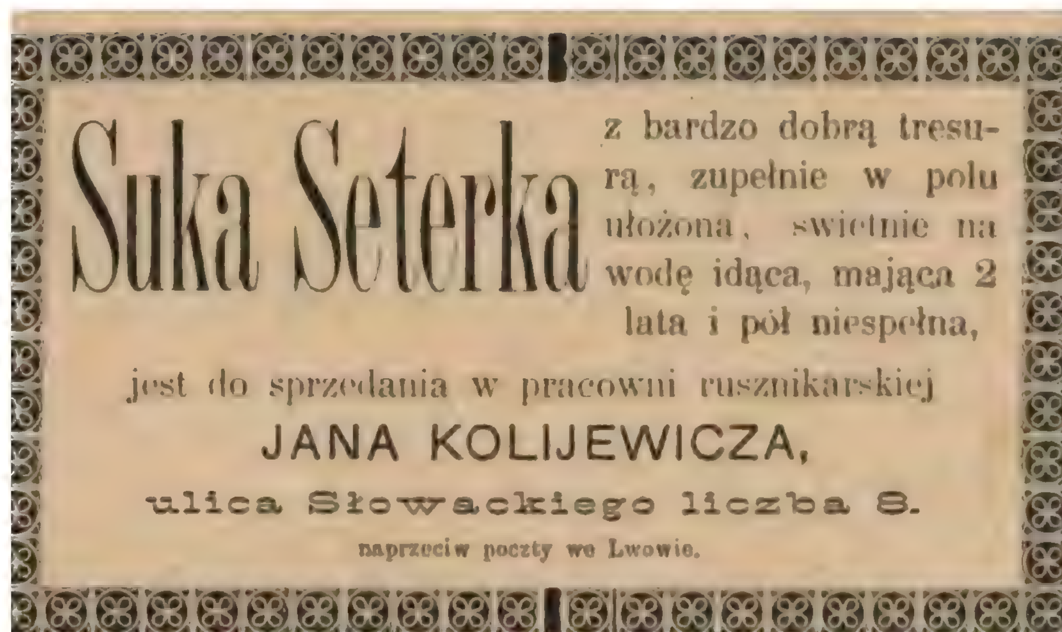
[188] Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1885. – Lwów: Gal. Tow. Łowieckie, 1885. – S. 303.

(Додаток № 25)

J. KOLIJEWICZ
rusznikarz i rzeczoznawca sądowy,
we Lwowie, pl. Cłowy l. 2.
posiada na składzie broń myśliwską we wszystkich systemach bardzo dokładnie wypróbowaną. Również wykonuje broń osobliwszą, wedle szczególnych życzeń.
Wszelką reperację w zakres rusznikarstwa wchodzącą, uskutecznia najstaranniej i spiesznie.

Реклама зброярської фірми Я. Колієвича (Львів, Митна площа, 2)[189].

(Додаток № 26)

Suka Seterka z bardzo dobrą tresurą, zupełnie w polu ułożona, świetnie na wodę idąca, mająca 2 lata i pół niespełna,
jest do sprzedania w pracowni rusznikarskiej
JANA KOLIJEWICZA,
ulica Słowackiego liczba 8.
naprzeciw poczty we Lwowie.

Оголошення про реалізацію мисливської собаки породи «сеттер». Пропозиції щодо купівлі можна було подати до зброярської майстерні Яна Колієвича у Львові, вул. Словацького, 8[190].

---

189 Ogłoszenia // Kurjer Lwowski – 1885. – № 3. – 3 stycznia. – S.8.

190 Ogłoszenia// Łowiec – 1896. – № 5. – S.80.

(Додаток № 27)

— 192 —

ŁUSKI NABOJOWE
we wszystkich systemach, gatunkach i kalibrach.
ŚRÓT TWARDY.

PATRONY REWOLWEROWE
i do flobertów, angielskie belgijskie i francuskie.
KULE i LOFTKI.

C. i K. SPRZEDAŻ WSZELKICH GATUNKÓW PROCHU.

Polecam
BROŃ
myśliwską:
POJEDYNKI I DUBELTÓWKI
Lancaster, Lefeucheux i kapslowe.
Iglicowski Teschnera i Dreysego.
HAMMERLESS
DIANA.
Trzylufki.
(DRILLINGI)
NOWOŚĆ:
Czterolufki
do śrótu i kul.
Sztuce EXPRESS
REPETIERY
amerykańskie i angielskie
COLTA, WINCHESTER i MARLIN & BALLARD.
Repetiery do śrótu.
SZTUĆCE TARCZOWE.
Karabinki i pistolety tarczowe.
WIATRÓWKI I ŁUKI.
REWOLWERY
we wszystkich systemach.
Masa nowości!

P. T.

Niniejszem mam zaszczyt donieść Szanow. P. T Publiczności, iż z d. 10. Grudnia 1889. otwieram

we Lwowie, pl. Katedralny l. 3.

pod własną firmą:

STEFAN PIELECKI,

koncesyonowany przez Wys. c. k. Namiestnictwo

CENTRALNY HANDEL BRONI I AMUNICYI,

przyborów do polowania, rybołowstwa, szermierki, gimnastyki, konnej jazdy i podróży, oraz części uniformowych dla pp. oficerów, urzędników i straży skarbowych, perfumeryi, artykułów toaletowych, jako też ogni sztucznych.

Długoletnia praktyka w kraju i zagranicą, oraz wystarczające środki pieniężne, dają mi możność zawiązania stosunków handlowych z pierwszorzędnemi firmami w świecie, od których sprowadzając powyżej wymienione artykuły w większej ilości i tylko za gotówkę, jestem wstanie znaczne korzyści, przez niską cenę i doborowy towar Szanownym moim odbiorcom zapewnić, a przez to samo gotów jestem oprzeć się wszelkiej konkurencyi.

Licząc na łaskawe względy i poparcie Sz. P. T. Publiczności, kreślę się

z głębokim szacunkiem

Stefan Pielecki.

Polecam.
KASETY
FUTERAŁY
NA STRZELBY I REWOLWERY
Pasy do strzelb.
TORBY
myśliwskie, pasy na patrony, siatki.
KORDELASY.
NOŻE MYŚLIWSKIE.
Pałasze i szpady.
Manierki.
PRZYRZĄDY
do napełniania patronów, wszelkie możliwe maszynki i rekwizyta dla myśliwych.
Kuchenki polowe.
Latarki składane.
OBROŻE,
harapy i sfory na psy.
Trąbki z maszynkami i bez, świstawki
Wabiki.
Magazyny na patrony.
Tłuszcz do broni i obuwia, kapelusze i czapki myśliwskie, kaftaniki i kamizelki, baszliki itp.
Buty
licowe, białe, bronzowe i czarne.

Każdą broń używaną
kupuję za gotówkę, biorę w komis i mieniam za nową.
Przyjmuję wszelkie roboty
wchodzące w zakres rusznikarstwa, za które liczę ceny czysto fabryczne.

Оголошення про відкриття 10 грудня 1899 року фірми Стефана Пєлецького «Stefan Pielecki», за адресою: Львів, площа Катедральна, 3. Магазин реалізує зброю всіх систем, а також мисливські ножі, паски до рушниць, набої, манки, а також спеціалізований одяг. Також магазин буде брати на реалізацію вживану зброю та проводити її ремонт[191].

[191] Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 12. – S.192.

(Додаток № 28)

Będąc osobiście w Belgji, Brukselji, Francji, Anglji i Niemczech, zakupiłem za gotówkę u pierwszorzędnych firm tamtejszych ogromną ilość doborowej

BRONI MYŚLIWSKIEJ

pomiędzy temi wiele nowości:

Lancastrówki zwane „Fusil plume", kaliber 12, waga kg. 2·400, wyrób najlepszy, od 80 złr.

Lancastrowki z przyrządem automatycznym „Ejector" do wyrzucania wystrzelonych łusek, wyrób angielski (senzacyjna nowość).

Dubeltówki Hammerlies ulepszonej konstrukcji, oryginalne angielskie, system Anson & Deeley.

Drillingi Collatha z najnowszym automatycznym wizerem.

Drillingi J. Nowotnego we wszystkich systemach.

Drillingi Dreysego nadzwyczajnej konstrukcji.

Dubeltówki Dreysego zmiennej konstrukcji, z iglami grubemi „patent", każda strzelba dawnego systemu może być przerobiona na nowy.

Repetiery, karabinki angielskie Colta 5, 8 i 12 strzałowe od 40 złr.

Karabinki podwójne „Bok" systemu Floberta, do 6 i 9 m/m patronów, do śrutu i kul.

Dubeltówki, karabinki, pistolety i pojedynki dla dam i dzieci.

REWOLWERY

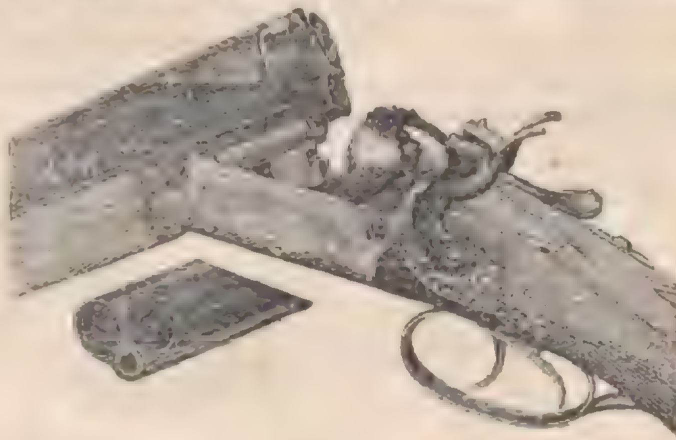
w najrozmaitszych systemach, kalibrach i wielkościach.

WIATRÓWKI od 4½ mm. aż do najsilniejszych. **Patrony.**

ŁUSKI NABOJOWE we wszystkich systemach, gatunkach i kalibrach od 90 ct. za 100 sztuk.

Proch bezdymny, proch myśliwski, twardośrut,

kule zwykłe i expresowe, kule eksplodujące i prasowane, kapsle do wszystkich systemów, obróżki, korale, linewki i harapy do tresowania wyżłów, torby myśliwskie, pasy na patrony, siatki i troki, wabiki na kozły i kaczki jak najlepiej nastrojone.

Wszystko w jak największym wyborze najtaniej polecam

STEFAN PIELECKI

Lwów, plac Marjacki l. 3, obok hotelu Georga.

NAJWIĘKSZY I NAJTAŃSZY MAGAZYN BRONI W GALICJI.

Ważne dla myśliwych! Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić P. T. myśliwych i miłośników broni, że dla większej wygody Szan. odbiorców otrzymałem generalne zastępstwo na **Galicję, Bukowinę i Ks. Krakowskie, znanych w świecie firm dla wyrobów broni myśliwskiej: J. Nowotnego z Pragi, E. M. Raillyego z Londynu, A. Francottego z Liege, F. v. Dreysego z Sammerda i W. Collatha z Frankfurtu** — i polecam wyroby tychże po cenach ściśle fabrycznych podług cenników.

Z uszanowaniem

Stefan Pielecki

Реклама зброярської фірми Стефана Пєлецького[192].

[192] Ogłoszenia // Haliczanin, kalendarz powszechny zastosowany do potzreb wszystkich mieszkancow Galicji i ilustrowany rok pański 1891. – Lwów: 1891.

(Додаток № 29)

WAŻNE

DLA MYŚLIWYCH I MIŁOŚNIKÓW BRONI.

GENERALNE ZASTĘPSTWO

dla GALICYI i państwa ROSYJSKIEGO

wyrobów broni myśliwskiej

J. NOWOTNEGO

ck. nadwornego rusznikarza w PRADZE

otrzymał

STEFAN PIELECKI

pierwszy koncesyonowany przez Wys. c. i k. Namiestnictwo.

CENTRALNY HANDEL BRONI, AMUNICYI i PRZYBORÓW MYŚLIWSKICH

we Lwowie, plac Kapitulny l. 3

i sprzedaje takową podług oryginalnego cennika Nowotnego, który na żądanie wysyła gratis i franko.

Tymczasowo otrzymał znanych z dobroci: 10 DRILINGÓW, 6 EXPRESSÓW podwójnych, 6 BÜCHSEXPRESSÓW, 10 DUBELTÓWEK do śrótu. Wszystkie jak najlepiej uregulowane.

Patrony we wszystkich gatunkach i kalibrach. — Specyalny proch do śrótu i kul w 10 grubościach i gatunkach. — Śrót twardy (Hartschrot).

Wiele nowości w przybitkach.

Towar lepszy i tańszy

niźli w Bielsku, Wiedniu i Insbruku.

EKSPEDYCYA SZYBKA

Реклама фірми Стефана Пєлецького – генерального дилера мисливської зброї фірми Новотного з Праги, у Галичині та Росії. Зброя продається за найнижчими цінами[193].

[193] Ogłoszenia // Łowiec – 1890. – № 1. – S.16.

(Додаток № 30)

Nowy gatunek niezawodnych

PATRONÓW LANCASTROWYCH

z dużemi kapslami, do prochu zwykłego i bezdymnego, z cienkiem brzegiem, 100 szt. złr. 1·25, 1000 szt. złr. 10·75.

Patrony Teschnera, Eleya, Rotha i Uffendoerfera

we wszystkich kalibrach są zawsze na składzie.

Broń myśliwska

SCHÖNAUERY

5-cio strzałowe.

DRYLINGI, EXPRESY,

COLTY,

HAMERLESY z ojektorami

WINSCHESTRY.

Rewolwery, Pistolety.

BROWNINGI.

MANNLICHERY

wyrobu

Springera, Nowotnego, Brenekego, Collatha, Sauera i Syna.

Wiatrówki, Floberty, Patrony, Proch, Śrut.

S. PIELECKI

we Lwowie, pl. Maryacki (obok hotelu Georga).

Laski, Boxery,

LASKI

ze sztyletami, z gumą i do strzelania.

NITROL, ALKALIN.

CUROL i COLLAN.

OEL do czyszczenia i konserwowania broni.

ROWERY STYRIA.

AUTOMOBILE.

Latarnie acetylenowe.

Benzyna. Oleje.

CALCIUM KARBID.

Wszelkie roboty rusznikarskie wykonuje z największą akuratnością.

Kupno i sprzedaż używanej broni.

Najtańszy zakład dla wypychania ptaków i zwierząt ssących. Specyalista do wypychania głów dzików, jeleni i rogaczy. Oprawia rogi, wyprawia skóry.

Meble myśliwskie, szafy na strzelby, parawaniki sportowe ze sztychami i akwarelami.

Obrazy myśliwskie i konie Kossaka, Branda, Kowalskiego Holzmüllera — i

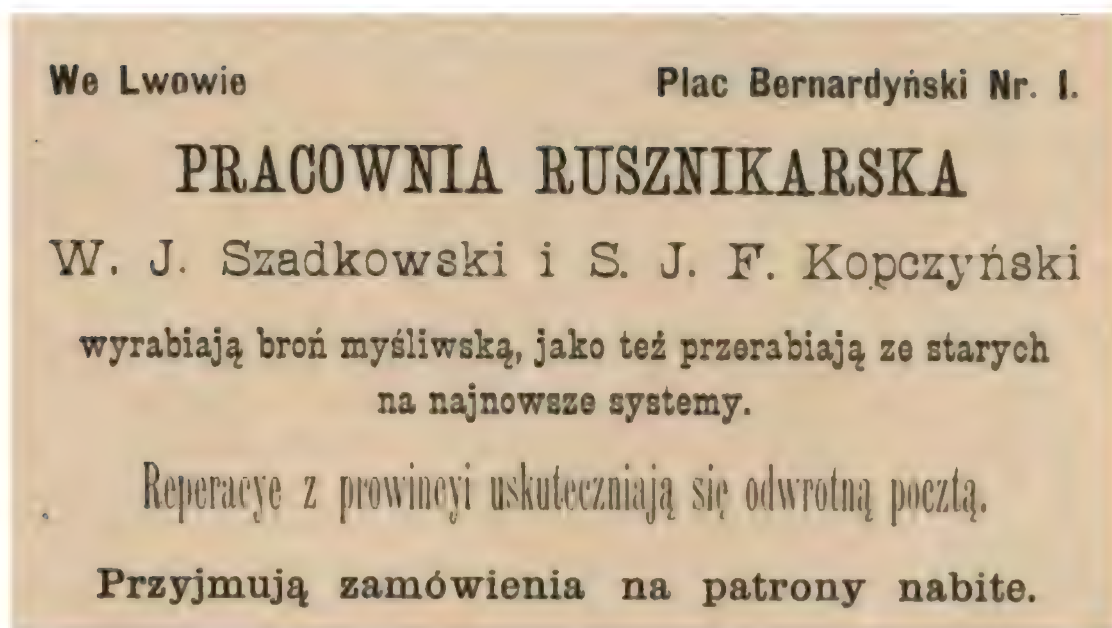
Najtańsze i najpiękniejsze

RAMY DO OBRAZÓW.

Реклама фірми С. Пєлєцького, що спеціалізувалась на виготовленні чучел диких тварин, мисливських трофеїв, продажі та закупівлі зброї, мисливських меблів. Фірма знаходилась за адресою: м. Львів, Мар’яцька площа (біля готелю «Жорж»)[194].

[194] Ogłoszenia // Łowiec – 1904. – № 3. – S.35.

(Додаток № 31)

Майстерня зброї В. Я. Шадковського і Я. Ф. Копчинського («W. J. Szadkowski i J. F. Kopczynski») виготовляє, модернізує та ремонтує зброю за адресою: м. Львів, площа Бернардинська, 1[195].

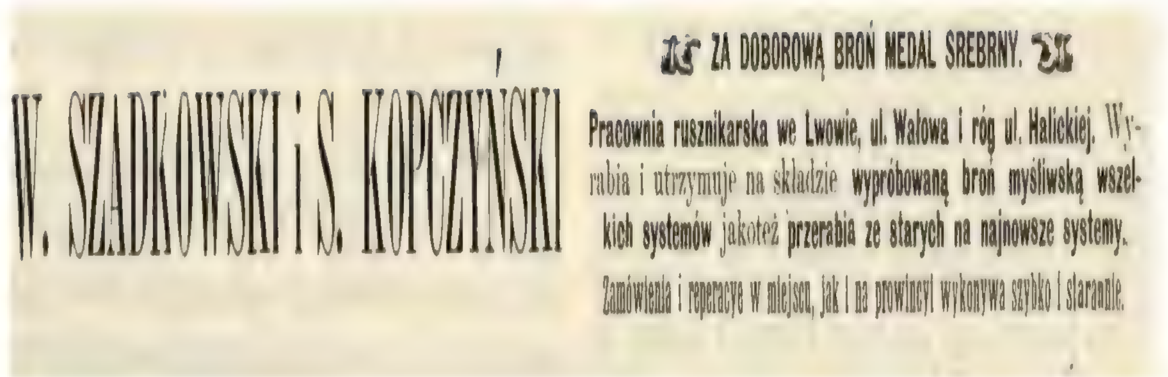
(Додаток № 32)

[195] Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 11. – S.176.

Оголошенння майстерні зброї В. Шадковського та С. Купчинського про реалізацію зброї різних систем за адресою: м. Львів, площа Бернардинська, 1[196].

(Додаток № 33)

Оголошення зброярської фірми В. Шадковського та С. Копчинського (м. Львів, на розі вул. Валової та Галицької) [197].

(Додаток № 34)

[196] Ogłoszenia // Łowiec – 1895. – № 11. – S.176.

[197] Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 20. – S.284.

Оголошення зброярської фірми В. Шадковського та С. Копчинського (м. Львів, площа Бернадинська, 3)[198].

(Додаток № 35)

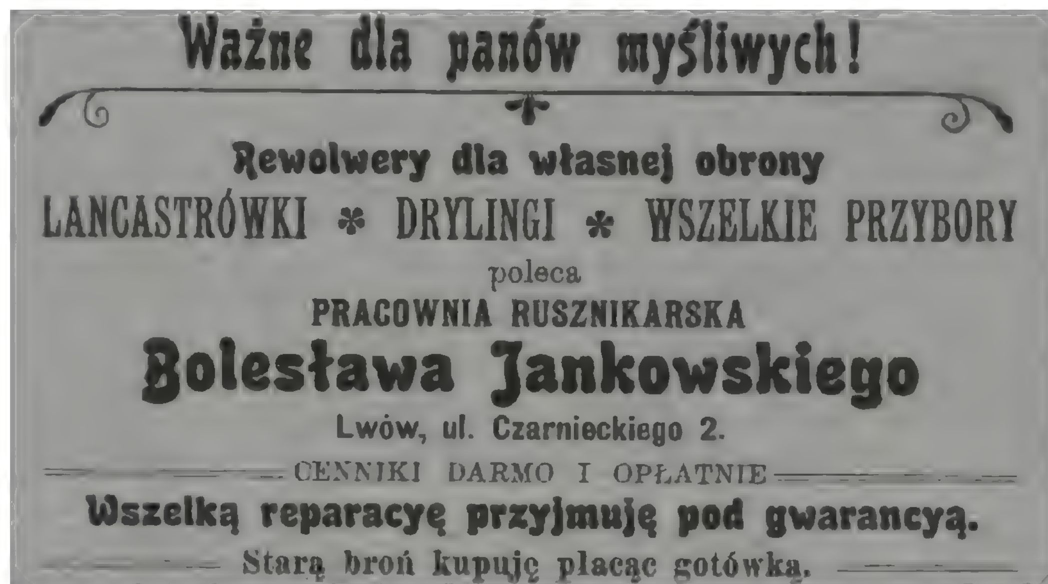

Оголошення зброярської фірми В. Шадковського та С. Копчинського про реалізацію зброї різних систем. Купити зброю можна у Львові, вул. Батори, 20 та у готелі «Саський».[199]

(Додаток № 36)

198 Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 11. – S.132.

199 Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 1. – S.12.

Оголошення Болеслава Янковського про продаж зброї мисливцям та для власної оборони (Львів, вул. Чарнецького, 2)[200].

[200] Ogłoszenia // Gazeta sportowa – 1901. – № 10. – S.87.

(Додаток № 37)

Реклама зброярської фірми Болеслава Янковського у Львові (вул. Чарнецького, 2) про послуги з ремонту зброї та закупівлі старої зброї[201].

(Додаток № 38)

[201] Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 19. – S.260.

Реклама зброярської фірми Болеслава Янковського, що спеціалізується на продажі зброї, набоїв різних систем на марок (м.Львів, вул. Чарнецького, 2)[202].

(Додаток № 39)

Do komisowej sprzedaży otrzymałem!

Dryling Hamerles, Hamerlesy 16, 12 record, Mauser 8 mm., Manlicher, Mauser repetier pistolet, Para pistoletów tarczowych, Futerał dubeltowy, Expres dubeltowy 450, Büchsflinta 12—450, Lancastrówka 12, Rogi jelenie, 6 Lancastrówek po 45 kor. w dobrym stanie Browning 7·65.

Jankowski, rusznikarz, Lwów, Czarnieckiego 2.

Оголошення зброяра Янковського щодо поступлення нового комісійного товару (Львів, вул. Чарнецького, 2)[203].

(Додаток № 40)

Broń myśliwską

przybory do polowania, szermierki, podróży

poleca

MAGAZYN NOWOŚCI

E. MACHAYSKIEGO

we Lwowie, róg ulicy Jagiellońskiej i 3-go Maja.

92 - 9 - 24

[202] Ogłoszenia // Łowiec – 1905. – № 24. – S.292.

[203] Ogłoszenia // Gazeta lwowska. – 1910. – № 24.– S.14.

Оголошення про реалізацію у магазині Е. Махайського новинок мисливської зброї. Магазин знаходився у Львові на роздоріжжі вулиць Ягеллонської та 3-го травня[204].

(Додаток № 41)

Оголошення зброяра А. Соболти про реалізацію мисливської зброї (Львів, Стрілецька площа, 1)[205].

(Додаток № 42)

[204] Ogłoszenia // Łowiec – 1900. – № 3. – S.48.

[205] Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1903. – № 46.– S.4.

Реклама збройарні Ф. Гондека про продаж мисливської зброї (Львів, вул. Бурлярда, 2)[206].

[206] Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 11. – S.13.

(Додаток № 43)

Pracownia rusznikarska i sprzedaż broni
FRANCISZEK
GĄDEK
LWÓW, ul. BATOREGO l. 30.
(BOURLARDA 2.)
Wykonuje broń myśliwską wszelkiego rodzaju i jakości
Wszelkie naprawy uskutecznia się dokładnie tanio i w jaknajkrótszym czasie

Оголошення зброярської майстерні та магазину Францішка Гондека «Franciszek Gądek» (Львів, вул. Баторія, 30) про ремонт та продаж різних видів мисливської зброї[207].

(Додаток № 44)

Broń myśliwską i sieczną
wszelkich systemów, jakoteż trofea myśliwskie i przedmioty sportowe kupuje, sprzedaje i przyjmuje do naprawy po cenach przystępnych pod kierownictwem upoważnionego fachowego rusznikarza
„DOROTEUM"
Lwów, ul. Szajnochy.

„Doroteum"
we Lwowie, przy ulicy Szajnochy
kupuje i sprzedaje
urządzenia całych will i zamków, dalej zwierzęta domowe i luksusowe, wozy, sanki, konie, krowy, psy gończe, fortepiany, ogniotrwałe kasy, pianina, mebelki, obrazy starożytności, maszyny różnego rodzaju i inne przedmioty.
Dobrze sytuowanym osobom udzielamy także i na prowincyę kredytu towarowego. Ilustrowane katalogi wysyłamy za nadesłaniem 20 h. w markach.

Оголошення фірми «Доротеум» («Doroteum»), що спеціалізувалась на ремонті зброї (м. Львів, вул. Шайнохи)[208].

[207] Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 7. – S.16.

[208] Ogłoszenia // Łowiec – 1904. – № 5. – S.60.

(Додаток № 45)

BROŃ myśliwską wszelkich systamów, jakoteż broń sieczną kupuje i sprzedaje, oraz przyjmuje do naprawy po cenach przystępnych pod kierownictwem upoważnionego fachowego rusznikarza. „DOROTEUM“ Lwów. ulica Szajnochy.
609

Оголошення фірми «Доротеум» про продаж мисливської зброї (Львів, вул. Шайнохи)[209].

[209] Ogłoszenia // Słowo Polskie– 1908. – № 16. – 10 Stycznia. – S.11.

(Додаток № 46)

Rok założenia 1889.

Rok założenia 1889.

Pracownia Rusznikarska

Stanisława

Kopczyńskiego

Wykonuje wszelkie roboty w zakres rusznikarstwa wchodzące tanio i szybko oraz poleca Broń Myśliwską wszelkich systemów, przybory myśliwskie i naboje.

Lwów, pl. Bernardyński 3.

Оголошення зброярської фірми Станіслава Копчинського щодо ремонту зброї різних систем[210].

(Додаток № 47)

Broń myśliwską
sztucery, browningi, rewolwery i przybory myśliwskie
poleca pracownia rusznikarska
ST. KOPCZYŃSKIEGO
Lwów, pl. Bernardyński l. 3.

wszelkie naprawy uskutecznia
szybko i tanio.
poleca:
naboje pełne śrutowe Skoda-Wetzler.

Оголошення фірми Станіслава Копчинського про реалізацію мисливської зброї різних систем у магазині за адресою: Львові вул. Бернардинська, 3[211].

[210] Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 7. – S.8.

(Додаток № 48)

MAGAZYN BRONI
Poleca najtaniej wszelką broń myśliwską, sportową, dla służby lasowej, pojedynki C. 16, oraz wszelkie przybory myśliwskie i sportowe,
J. BIEŃKOWSKI Lwów, Akademicka 3
przedtem Lwowska Spółka Myśliwska.

Магазин зброї Ю. Бєньковського пропонує різні види зброї та мисливського спорядження (м. Львів, вул. Академічна, 3)[212].

(Додаток № 49)

WAŻNE DLA P. T. MYŚLIWYCH!
ZAWIADAMIAM, że przyjmuję broń do naprawy, ostrzeliwania, montaż lunet itp.
Roboty wykonuje się bardzo solidnie i prowadzone są pod kierownictwem fachowych sił znanej firmy „Dzikowski"
SKŁAD BRONI I PRZYBORÓW MYŚLIWSKICH
JULJAN BIEŃKOWSKI, Lwów, Akademicka 3.
Przedtem Lwowska Spółka Myśliwska.

Оголошення Юліана Бєньковського щодо реалізації у магазині мисливської зброї по вул. Академічній, 3 у Львові[213].

(Додаток № 50)

BROŃ
Drylingi,
sztucery,
dubeltówki,
amunicja
oraz wszelkie przybory myśliwskie, poleca
JULJAN BIEŃKOWSKI
LWÓW • Akademicka 3 • Tel. 219-87

Реклама магазину зброї Юліана Бєньковського (Львів, вул. Академічна, 3)[214].

---

211 Ogłoszenia // Łowiec – 1923. – № 1. S.16.

212 Ogłoszenia // Łowiec – 1933. – № 23. – S.276.

213 Ogłoszenia // Łowiec. – 1934. – № 2-3. – S.28.

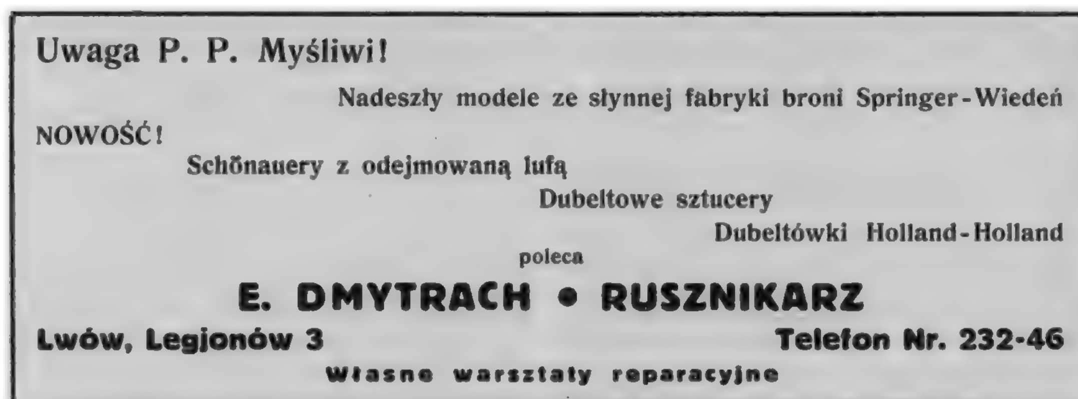
214 Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 3-4. – S.25.

(Додаток № 51)

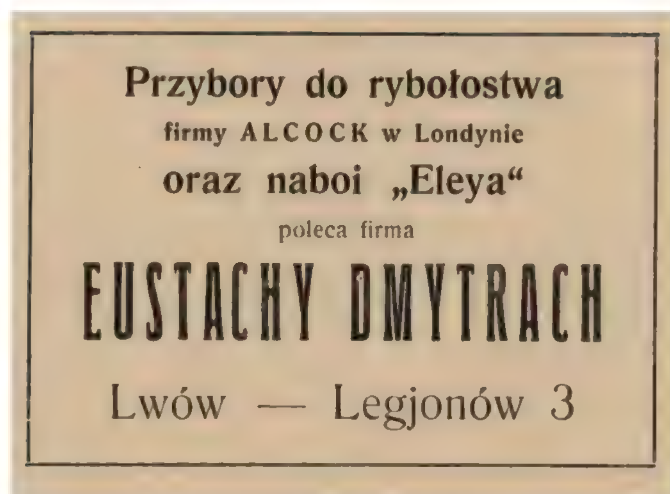
Реклама зброярського масла «Роскаль» від Людвика Гошовського (Львів, вул. Академічна, 3)[215].

(Додаток № 52)

Реклама магазину Е. Дмитраха про продажу зброї (Львів, вул. Легіонів, 3)[216].

(Додаток № 53)

Реклама магазину Е. Дмитраха про продажу набоїв фірми «Елея»[217].

---

[215] Ogłoszenia // Łowiec – 1930. – № 5. – S.80.

[216] Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 7-8. – S.25.

(Додаток № 54)

DO KONSERWACJI
BRONI POLECAMY

POLMINOLL

OLEJ NIE ZAWIERAJĄCY
JAKICHKOLWIEK
SZKODLIWYCH
SKŁADNIKÓW

POLMIN

PAŃSTWOWA FABRYKA
OLEJÓW MINERALNYCH

Реклама зброярського масла фірми «Полмін»[218].

---

[217] Ogłoszenia // Łowiec. – 1924. - № 5. – S.74.

[218] Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 5-6. – S.2.

(Додаток № 55)

SKLEP ODDZIAŁU LWOWSKIEGO, PRZY PLACU MARJACKIM 4.

Магазин зброї та набої у Львівської філії Варшавської спілки мисливців (Львів, площа Мар'яцька, 4)[219].

(Додаток № 56)

WARSZAWSKA Sp. MYŚLIWSKA

SKŁAD BRONI I AMUNICJI

Oddział we Lwowie, — Plac Marjacki 4

Jeneralne przedstawicielstwo na Polskę i Gdańsk słynnych fabryk: FABRIQUE NATIONALE HERSTAL, LEBEAU, STASSART-FRANCOTTE, DELREZ, SAUER, MAUSER, HUSQVARNA, SOCIETÉ FRANÇAISE DES MUNITIONS DE CHASSE, ROTTWEILL, UTENDOERFER.

Firmowe naboje śrutowe własnego wyrobu maszynowego z kapiszonem „GEVELOT" i prochem bezdymnym „ROTTWEILL" PRZYBORY MYŚLIWSKIE I SZERMIERCZE. — WIATRÓWKI. — WARSZTATY PUSZKARSKIE.

Centrala: Warszawa, ul. Królewska 17, tel. 19-17 i 78-27.

Filje: w Wilnie, ul. Wileńska 10; w Poznaniu, ul. Gwarna 12 (telefon 19-08).

Реклама Львівського відділення Варшавської мисливської спілки (Львів, площа Мар'яцька, 4)[220].

---

219 Warszawska spółka myśliwska. Fabryka amunicji i śrutu: Katalog. – W-wa: WFA, 1935.

(Додаток № 57)

Duży wybór:

Karabinków kal. 5,6 x 35 (vierlingi)
jedno i 5-cio strzał. V_0. 800 *m/s.*

Sztucerów Mannlicher Schönauer
o nowoczesnych kalibrach

Dubeltówek światowych firm
(od 220·— zł. bezkurkowe)

Trzylufek,

oraz wszelkiej amunicji i przyborów poleca po cenach niskich:

Uniwer-salny kal. 8x60 magnum

(Odległość 100 m), broń Mannlicher Schönauer

WARSZAWSKA SPÓŁKA MYŚLIWSKA

ODDZIAŁ WE LWOWIE

Plac Marjacki 4 **Telefon 244-61**

Montaże lunet na miejscu we własnych warsztatach. — Jako wpłatę przyjmujemy broń używaną.

Реклама зброї Львівської філії Варшавської мисливської спілки. (Львів, Мар'яцька площа, 4)[221].

(Додаток № 58)

Do nabycia jest:

Dubeltówka

oryginalna angielska firmy Scott & Johns w Londynie; systemu Lancaster, kalib. 12, Chokbore, strzela równie dobrze kulami.

Oglądać ją można u sekretarza Tow. łowieckiego, ul. Teatralna l. 18.

Оголошення про продаж рушниці англійської фірми «Scott & Johns». Оглянути та купити зброю можна в офісі Галицького мисливського товариства по вул. Театральній, 18[222].

---

[220] Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 1. – S.1.

[221] Ogłoszenia // Łowiec. – 1939. – № 9-10. – S.24.

(Додаток № 59)

Broń myśliwska na sprzedaż!

1. Dubeltówka angielska firmy W. A. Monk, Chester, jedna lufka choke-bore

2. Dubeltówka kniejówka (Büchsflinte).

O cenę i bliższe warunki sprzedaży zgłaszać się należy pod adresem: **W. Zontak, Lwów, ulica Teatralna nr. 18.**

Оголошення про продаж мисливської зброї англійської фірми В. А. Монка[223]

(Додаток № 60)

BIURO M. T. Ł.

ul. Mickiewicza l. 6. (w podwórzu)

ułatwia członkom

sprzedaż i kupno broni

- I PRZYBORÓW MYŚLIWSKICH -

Szczegóły wedle umowy.

Оголошення про торгівлю зброєю в офісі Малопольського мисливського товариства (Львів, вул. Міцкевича, 6)[224].

222 Ogłoszenia // Łowiec – 1889. – № 11. – S.176.

223 Ogłoszenia // Łowiec – 1890. – № 10. – S.160.

224 Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 10. – S.13.

(Додаток № 61)

Szafa na broń, bogato dekorowana rogami, dwuskrzydłowa, Sjögren 5 strzałowy, legawiec krótkowłosy niemiecki, 3-cie pole, rasowy, dobrze ułożony — z powodu przeprowadzenia do sprzedania. Zgłoszenia pod **„Legawiec“ — Biuro ogłoszeń, Jagiellońska 3.**

Оголошення про реалізацію мисливського сейфу на 5 рушниць та собаки лягавої породи[225].

(Додаток № 62)

Okazyjnie do nabycia zbrojownia
(między tym antyki) i rogi, w znacznej części wartościowe „Kimerery“, oraz stelaż dębowy z rogami danieli i jelen na 7 strzelb. — Bliższa wiadomość: ul. Dominikańska 4. I. p., między 2—3 po poł.

Оголошення про розпродаж колекції зброї та мисливських трофеїв. (Львів, вул. Домініканська, 4)[226].

(Додаток № 63)

SPRZEDAŻ OKAZYJNA
FIRMA
EUSTACHY DMYTRACH LWÓW, LEGJONÓW 3
SPRZEDAJE
BROŃ PO Ś. P. HENRYKU PREKU

Dryling Heym kurkowy kal. 12 × 12 × 22 Savage
Dubeltowy Stuciec Peterlongo kal. 11,2 × 70 R
Dubeltowy Stuciec Sauer kal. 9,3 × 74 R.
Dubeltowy Stuciec Heym syst. Holland kal. 22 Savage (5,6 × 52 R)
Mauzer repetyer kal. 12 × 70
Rumuński Stuciec repetyer 6,5 × 53
Schönauer kal. 9,5
Dubeltówka kurkowa Kaletzky kal. 16
2 Standhauery
6 futerałów
5 futeralików na naboje kulowe
Naboje do powyższych broni.

Реклама розпродажі зброї, що залишалась після смерті мисливця Генрика Прека[227].

[225] Ogłoszenia // Łowiec – 1914. – № 7. – S.84.

[226] Ogłoszenia // Łowiec – 1914. – № 7. – S.84.

(Додаток № 64)

Dla myśliwych!

Patentowany

PAS DO BRONI PALNEJ,

najpraktyczniejszy, jaki do dziś jest używany.

Patent E. H. Sulikowskiego.

Uznanie ces. Tow. łowieckiego w Warszawie z dnia 1. (13.) czerwca 1891 Nr. 1316 i Tow. łowieckiego Niższej Austryi z d. 10. października 1893.

Cena pasa 3 złr.

Główny i jedyny skład na Galicyę:

E. & J. Stromenger we Lwowie.

Objaśnienie franco.

Оголошення Львівської фірми «E. & J. Stromenger» щодо продажу пасків до вогнепальної зброї, що відзначаються найкращою якістю та виготовлені відповідно до патенту (Е. Х. Суліковського) «E.H. Sulikowskiego». Вартість паска становила 3 золоті[228].

[227] Ogłoszenia // Łowiec. – 1936. – № 5. – S.81.

[228] Ogłoszenia // Łowiec – 1894. – № 2. – S.32.

(Додаток № 65)

Jedyny Chrześcijański

Zakład Rytowniczy

Eugeniusz Maryan Unger

Pracownia pieczęci kauczuk. i metal.

Elektryczna prasa do tłoczenia medali, odznak, tablic prasowanych, żetonów i t. p. Skład numeratorów, szablonów i farb do pieczęci.

LWÓW, ul. Akademicka l. 8.

Rytuje i rzeźbi monogramy, herby, napisy na strzelbach i t. p.

Odznaczony 5-ma złotymi medalami.

Оголошення гравера Євгена Мар'яна Унгера про проведення різьбярських та гравірувальних робіт на зброї (Львів, вул. Академіцька, 8)[229].

(Додаток № 66)

PIERWSZA PRACOWNIA BRONI

JÓZEF SPLICHAL Syn

Kraków, — ul. Sławkowska 16

Uskutecznia wszelkie reparacje

w najkrótszym czasie

Poleca skład broni różnych systemów własnego wyrobu jakoteż pierwszorzędnych fabryk zagranicznych

Реклама Першої зброярської майстерні у Кракові (Йозефа Спліхаля молодшого) «Jozef Splichal Syn» (Краків, вул. Славківська, 16) [230].

[229] Ogłoszenia // Łowiec – 1912. – № 3. – S.36.

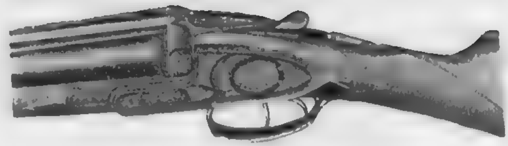
[230] Ogłoszenia // Łowiec – 1926. – № 1. – S.15.

(Додаток № 67)

Józef SPLICHAL SYN

Pierwsza Pracownia i Magazyn Broni

Kraków, ul. Sławkowska 16.

Uskutecznia precyzyjnie i w najkrótszym czasie wszelkie reperacje broni: nowe osady, montowanie lunet, ostrzeliwanie broni kulowej. Poleca wielki wybór broni myśliwskiej, precyzyjnej małokalibrowej własnego wyrobu, jakoteż pierwszorzędnyeh fabryk zagranicznych, — oraz **wyborową amunicję i przybory myśliwskie**

Реклама зброярського магазину та майстерні Йозефа Сплìхаля молодшого) (Краків, вул. Славківська, 16)[231].

(Додаток № 68)

BROŃ MYŚLIWSKA Fabryki A. Forgeron, J. Defourny, J. Nowotny, Sauer, Braekers etc.
w dużym wyborze po cenach przystępnych poleca **WŁADYSŁAW SKĄPSKI**
(ponad 200 sztuk) **Skład broni i amunicji — Kraków, Rynek 9**

Реклама мисливського магазину Владислава Скопського (Краків, Ринок, 9)[232].

[231] Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 23-24. –S.389.

[232] Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 23-24. –S.389.

(Додаток № 69)

MAŁOPOLSKA
SPÓŁKA MYŚLIWSKA
SPÓLKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
złożona z grona najwybitniejszych myśliwych z współudziałem
MAŁOPOLSKIEGO TOWARZYSTWA ŁOWIECKIEGO
nabyła sklep z bronią i przyborami myśliwskiemi od

S. A. „ARMA"
przy ul. Lindego 9 — we Lwowie

i poleca go P. T. Myśliwym

Реклама магазину з реалізації зброї, який купила Малопольська мисливська спілка з обмеженою відповідальністю спільно з Малопольським мисливським товариством [233].

(Додаток № 70)

Lwów, dnia 1. października 1922.
„ARMA"
LWOWSKIE WARSZTATY BRONI — PL. BEMA 3.

Реклама Львівського заводу з виготовлення зброї «Арма» (1922 р.)[234].

233 Ogłoszenia // Łowiec – 1925. – № 10. – S.145.

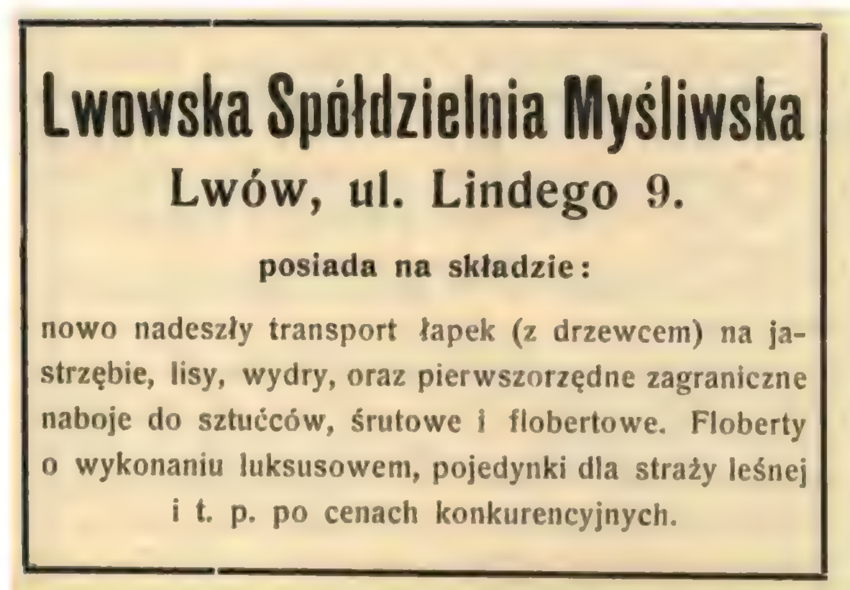
234 ARMA// Łowiec – 1922. – № 10. – S.11

(Додаток №71)

Оголошення Львівської мисливської спілки (Львів, вул. Лінди, 9) про реалізацію зброї , набоїв, капканів[235].

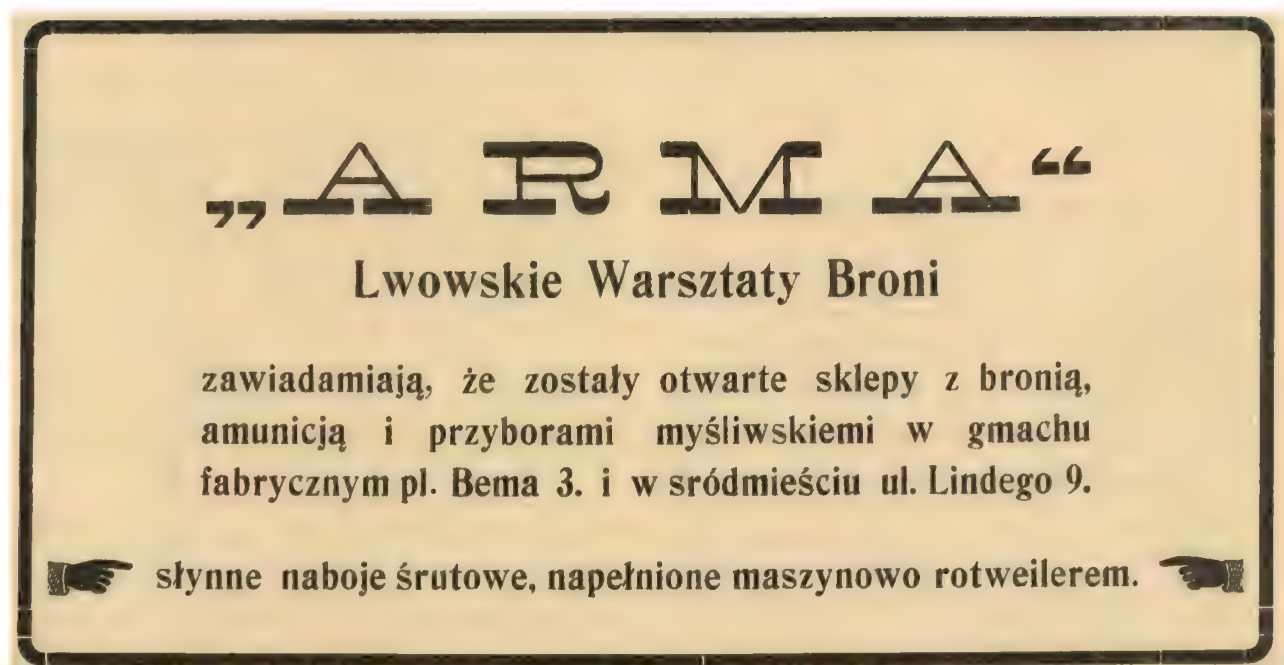
(Додаток № 72)

Оголошення Львівської мисливської спілки (Львів, вул. Лінди, 9) про реалізацію капканів на яструбів, лисиць, видр, а також набоїв та мисливської зброї[236].

[235] Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 9. –S.130.

(Додаток № 73)

Реклама Львівського заводу з виготовлення зброї «Арма». Повідомлялось про відкриття фірмових магазинів у Львові на площі Бема і в центрі міста на вулиці Лінди, 9[237].

(Додаток № 74)

Найдешевша зброя – одностволка 16-го калібру з довжиною стволу 70 см, яку виготовляли на Львівському заводі «Арма», коштувала 65 злотих. Виробник давав гарантію на результативний постріл з відстані 70 кроків[238].

---

236 Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 11. – S.189.

237 Ogłoszenia // Łowiec – 1923. – № 1. – S.1.

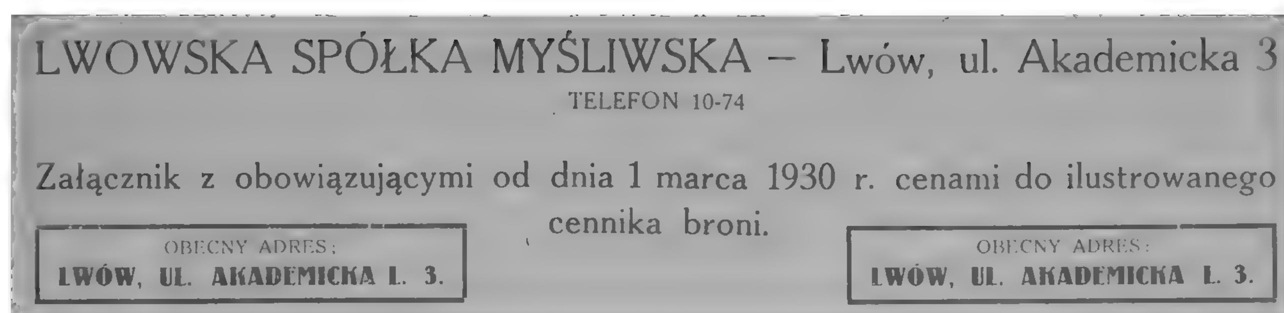
238 Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska": katalog. – S.19.

(Додаток № 75)

Титульна сторінка каталогу зброї і мисливських знарядь, які виготовляли у Львівській мисливській спілці (м. Львів, вул. Лінди, 9)[239].

(Додаток № 76)

Додаток цін до каталогу зброї і мисливських знарядь Львівської мисливської спілки, що діяли з 1 березня 1930 р.[240].

---

[239] Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska": katalog. – S.1.

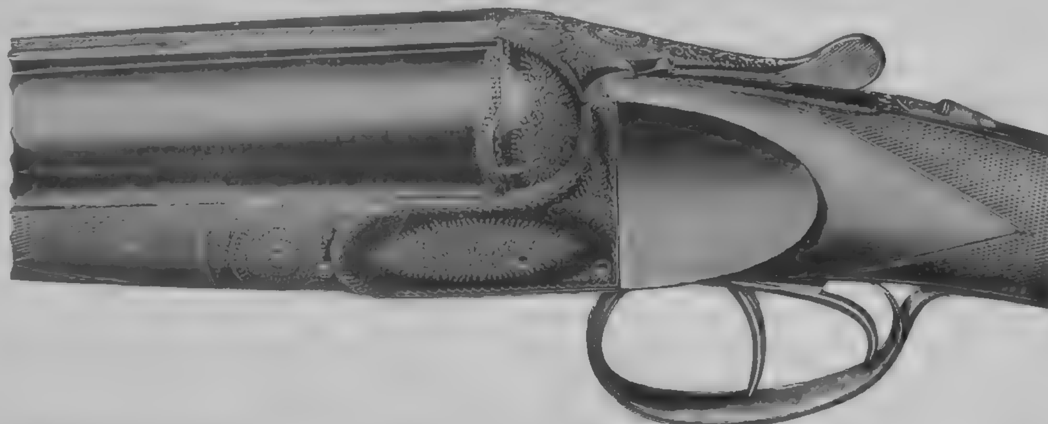
[240] Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska": katalog. – S.33.

(Додаток № 77)

Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”: katalog. – S.5.

(Додаток № 78)

LWOWSKA SPÓŁDZIELNIA MYŚLIWSKA SP. Z OGR. ODP. WE LWOWIE UL. LINDEGO 9 — TELEFON 10-74

BROŃ ŚRUTOWA.

G. DEFOURNY SEVRIN, a Liège,

w parach i pojedynczo, wykonane na specjalne zamówienie, kal. 12, 20 i 16 zyskały uznanie najlepszych myśliwych w kraju i zagranicą. **Strzelby te zdobyły największą ilość nagród na strzelaniu do gołębi i talerzyków. W roku 1927 MISTRZOSTWO MAŁOPOLSKI we Lwowie.**

Nr.			
1.	**Dubeltówka bezkurkowa** syst. Anson Deeley z krytem zamknięciem Greener'a Nr. 9 SB.	Zł.	580·—
2	Takaż z eżektorami, zamknięciem Purdey Nr 9 SB.	„	710 —
3.	„ „ lepiej wykończona	„	800·—
4.	Z bocznemi płatami syst. Holland & Holland eżektorami, zamknięciem Purdey, pięknie wykończona	„	980·—

Безкуркова мисливська рушниця системи «Anson Deeley». Ця рушниця була відзначена у 1927 році на стрілецьких змаганнях «Першість Малопольщі» у Львові найбільшою кількістю нагород у вправах зі стрільби по стендах. Вартість рушниці в залежності від модифікації складала від 580 до 980 злотих[241].

[241] Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska”: katalog. – S.7.

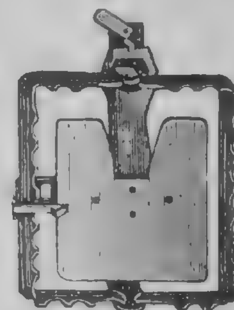
(Додаток № 79)

LWOWSKA SPÓŁDZIELNIA MYŚLIWSKA SP. Z OGR. ODP. WE LWOWIE UL. LINDEGO 9 — TELEFON 10-74

Nr			zł.
122.	**Linewki skórzane** i łańcuszkowe w różnych długościach . . . . . . w cenie od	3·– „	8·—
123.	**Obroże skórzane** zaciągane do tresury psów . . . . „ „ „	4·– „	6·50
124.	„ „ „ z kolcami . . . . „ „ „	8·— „	
125.	**Pasy do strzelb** skórzane i brezentowe . . . . „ „ „	3·— „	6·—
125*a)*	„ „ „ „ podszyte gurtem (dowolny kolor) . . . . „ „ „	6·— „	8·50
126	**Kosz do łapania jastrzębi**, bardzo solidnie wykonany		32·—

127. **Łapki** (żelaza) na wilki, lisy, wydry, kuny i tp. w cenie 16·— do 24·—
128. **Potrzaski na jastrzębie** z drewienkiem . . . . . . 15·—
129. **Laski myśliwskie** stalowe skórzane, nadzwyczaj wygodne w cenie od . . . . od 40·— do 55·—
130. **Krzesełka myśliwskie** na trzech nóżkach, skórzane, bardzo trwałe . . . . od 18·— „ 26·—

Капкани фабрики зброї «Арма» у Львові[242].

[242] Cennik broni i przyborów myśliwskich firmy „Lwowska spółdzielnia myśliwska": katalog. – S.25.

(Додаток № 80)

Фотографія Івана Курилюка (Ґавиця) із рушницею власного виробництва (середина XX століття, село Ільці)[243].

(Додаток № 81)

Фотографія мисливців із села Криворівні (посередині: Юра Данилюк із кременевою рушницею)[244]

243 Зеленчук Я. І. Українознавчо-історична реконструкція етносоціальної системи Гуцульщини *[Текст]* : дис. … канд. істор. наук: 09.00.12 / Зеленчук Ярослав Іванович. — К. : [б. в.], 2008. — С. 168.

244 Зеленчук Я. І. Українознавчо-історична реконструкція етносоціальної системи Гуцульщини *[Текст]* : дис. … канд. істор. наук: 09.00.12 / Зеленчук Ярослав Іванович. — К. : [б. в.], 2008. — С. 169.

(Додаток № 82)

Donośna i centralna broń wyborowa

Strzelby myśliwskie i karabiny salonowe, pistolety i rewolwery

z patentowanej fabryki

M. ARENDT

w Lüttich (Belgia)

są po miernych cenach do nabycia we Lwowie u pp.

A. DZIKOWSKIEGO i F. EHRLICHA.

Broń prawdziwa zwyczajna, jakości dobrej, opatrzona jest marką fabryczną *M. A.*

Prawdziwa broń centralna opatrzona marką fabryki *Arendt.*

(Додаток № 83)

Jedyny na całą Galicyę Magazyn Broni

ALFREDA DZIKOWSKIEGO

we Lwowie

poleca na sezon polowań:

Niezawodne patrony do strzelb odtylcowych po cenach fabrycznych.

Systemu Lefaucheux.

Popielate, wytrzymujące 1—2 strzały

Kaliber	12	14	16
za 100 sztuk złr.	1·70	1·50	1·20

Brązowe, wytrzymujące 3—4 strzały

Kaliber	12	14	16
za 100 sztuk złr.	1·90	1·75	1·50

Zielone, wytrzymujące 4—6 strzałów

Kaliber	10	12	14	16	18	20	24	28
za 100 sztuk złr.	2·50	2·00	1·90	1·80	1·80	1·80	1·80	1·80

Systemu Lancaster.

Popielate, wytrzymujące 1—2 strzały

Kaliber	12	14	16
za 100 sztuk złr.	1·90	1·75	1·50

Brązowe, wytrzymujące 3—4 strzały

Kaliber	12	14	16
za 100 sztuk złr.	2·20	2·10	1·80

Zielone, wytrzymujące 4—6 strzałów

Kaliber	10	12	14	16	18	20	24	28
za 100 sztuk złr.	3·00	2·40	2·30	2·10	2·10	2·10	2·10	2·10

Patrony **Teschnera** Nr. 0, 1, 3, 4, 5, 100 sztuk złr. 2·20
„ **Dreysego** 0·70, 0·71, 0·72, z przyborami „ 3·50

Śrót twardy angielski (Chilled Shot)

1 kilogram we wszystkich grubościach . . . . 36 ct.
Przy odbiorze 10 kilogramów . . . . 34 „

Proch we wszystkich gatunkach

1 kilogram po złr. 1·42, 1·78, 1·87, 1·96, 2·00, 2·40, 3·60.

Przybitki

w różnych gatunkach, pudełko od 30—50 ct.

Wabiki na sarny (kozły)

najdokładniej nastrojone

sztuka po ct. 70, 80, 85, złr. 1·00, 1·50 do 2·00.

Wszelkie przybory myśliwskie.

Cennik specyalny, illustrowany, z kalendarzem myśliwskim, na żądanie wysełam gratis i franko.

I. Związkowa drukarnia we Lwowie.

Реклама магазину мисливської зброї Альфреда Дзіковського[245]

[245] Ogłoszenia // Łowiec – 1884. – № 8. – S.136.

(Додаток № 84)

Główny magazyn broni

przyborów myśliwskich i do podróży oraz perfumerji
i wszelkich artykułów toaletowych,

ALFREDA DZIKOWSKIEGO

we Lwowie, ulica Karola Ludwika liczba 1,

poleca wspomniane artykuły najtaniej

mianowicie:

pod gwarancją wypróbowaną.

BROŃ MYŚLIWSKĄ

wyrobu najsławniejszych *francuzkich, angielskich, belgijskich, czeskich i niemieckich fabrykantów*, jako to:

Pojedynki kapzlowe	od	6 złr	do	25 złr
Dubeltówki	„	10 „	„	80 „
Dubeltówki odtylcowe Lefaucheux	„	21 „	„	150 „
Dubeltówki odtylcowe Lancaster	„	35 „	„	250 „
Dubeltówki iglicowe Dreusego i Teschnera	„	120 „	„	150 „
Dubeltówki i pojedynki dla dzieci	„	8 „	„	40 „
Sztućce i pistolety salonowe (Floebert)	„	6·50 „		35 „

REWOLWERY

4, 5, 6, 7 i 10cio-strzałowe

Lefaucheux, Lancaster, Scharps, Galland, Warnant, Buldog, Sedzrl i inne do łamania i samoistnego wyrzucania łusek od 4 złr. 25 ct. do 30 zł.

SPADRONY i RAPIRY

oraz wszelkie przybory do szermierki

Karabele do stroju polskiego i inne starożytności.

Niezawodne Patrony

po cenach fabrycznych.

Do wszystkich systemów broni i do wszystkich kalibrów setka od 1 zł. 35 ct. do 8 zł. Przybitki papendeklowe, filcowe i tłuszczone angielskie od 25 ct. do 1 zł. 50 ct. Maszynki do robienia ładunków i wsadzania kapzli od 1 zł. do 5 zł. Śrót, kule eksplodujące i zwykle, proch i kapzle. Torby myśliwskie, kartusze i paski na ładunki, siatki i troki. Futerały do strzelb i rewolwerów, skórzane, bajowe i waterproff. Paski do strzelb, gurtowe, skórzane i podszyte suknem. Kapelusze i czapki myśliwskie, kaftaniki, kapuzy i pończochy. Reitpeitsze i batogi, paski do pledów, manierki. Obróże i smycze na psy, korale do dresury. Kordelasy i noże myśliwskie, krzesła i trąbki. Galanterja myśliwska z rogów jelenich. Brzytwy najsławniejsze szwajcarskie Lecoultrego od 1 — 7 ostrzy. Paski do brzytew i rozmaite pędzle i mydła do golenia. Szczotki do włosów i do sukień, szczoteczki do zębów, do paznokci i do czyszczenia grzebieni. Grzebienie bawole, szyldkretowe i z kości słoniowej. Lusterka oraz wszelkie artykuły toaletowe. Perfumy, mydła, kosmetyki, pudry, cremy, octy etc. Woda kolońska, miętowa do ust i ateńska do włosów, blansch, róż, etc.

Główny skład ogni sztucznych ogrodowych i salonowych.

Koncesjonowany własny

WARSTAT RUSZNIKARSKI

w którym najdokładniej wykonywam, naprawiam i przerabiam

Broń wszystkich systemów

po cenach najumiarkowańszych.

Dokładne cenniki z kalendarzem myśliwskim rozsełam na żądanie gratis i franco.

Реклама головного магазину мисливської зброї зброярської фірми Альфреда Дзіковського[246].

[246] Ogłoszenia // Haliczanin, kalendarz powszechny zastosowany do potzreb wszystkich mieszkancow Galicji i ilustrowany rok pański 1883. – Lwów:, 1883.

(Додаток № 85)

Jedynie nagrodzona

na

WYSTAWIE

KRAJOWEJ

FABRYKA I SKŁAD BRONI

ALFREDA DZIKOWSKIEGO

ulica Karola Ludwika l. 1. we Lwowie

Filia w Tarnopolu.

Poleca na sezon polowań

BROŃ MYŚLIWSKĄ.

500 dubeltówek systemu Lancastra

GŁÓWNY MAGAZYN

BRONI i PATRONÓW

wszelkich przyborów
myśliwskich, do podróży, szermierki, i artykułów toaletowych

ALFREDA DZIKOWSKIEGO

we Lwowie

poleca

po cenach najtańszych i pod największą gwarancyą

Broń myśliwską

Rewolwery, sztućce i pistolety Floberta,
Patrony do wszystkich istniejących systemów i kalibrów,
Przybitki tłuszczone, papendeklowe i filcowe,
Proch, śrót, kule i kapsle.

Główny skład ogni sztucznych, salonowych, ogrodowych i wodnych.

Koncesyowany własny warstat rusznikarski

w którym najdokładniej wykonywam, naprawiam i przerabiam broń wszystkich systemów, po cenach najumiarkowańszych.

Jednocześnie pozwalam sobie zwrócić uwagę Szanownej P. T. Publiczności na moją nowo urządzoną

FILIĘ

głównego magazynu broni ze Lwowa

w Tarnopolu

przy ulicy Gimnazyalnej,

którą zaopatrzyłem również w broń i przybory myśliwskie z pierwszorzędnych fabryk świata. Niemniej dla dogodności okolicy utrzymywać będę na składzie wszelkie wyroby wchodzące w zakres rymarstwa i siodlarstwa, oraz przybory uniformowe dla pp. oficerów, urzędników i wojska.

Cenniki illustrowane na żądanie wysyłam gratis.

Реклама зброярської фірми Альфреда Дзіковського[247].

[247] Kalendarz myśliwski i rybacki na rok 1885. – Lwów: Gal. Tow. Łowieckie, 1885. – S. 298.

(Додаток № 87)

Pierwszy, najstarszy, jedyny na całą Galicyę

MAGAZYN BRONI

i przyborów myśliwskich

FRANCISZKA EHRLICHA

we Lwowie Halicka ulica l. 6.

BROŃ

wyrobu najsławniejszych belgijskich fabryk M. Arendt

Augusta Francotte

OGNI SZTUCZNYCH

!Ważne dla myśliwych!

Główny magazyn broni i przyborów myśliwskich

ALFREDA DZIKOWSKIEGO

we Lwowie i w Tarnopolu

1886 7 Na sezon 1886 7

NOWOŚĆ!

Oryginalne angielskie karabinki repetjery

Długość całego sztućca 100 ctm

Waga 2·05 dekgr

Cena 65 zł.

Lusterka świecące w nocy.

Реклама зброярських фірм Альфреда Дзіковського та Францішка Ерліха[248]

---

[248] Ogłoszenia // Łowiec – 1887. – № 1. – S.28.

(Додаток № 88)

Na wypadek wojny.

REWOLWERY
przepisowe wypróbowane
dla Piechoty i Kawalerji.
PAŁASZE i SZPADY ostrzone.
WSZELKIE PRZYBORY UNIFORMOWE
1845 8-10 dla P. T. c. k. oficerów i urzędników.
Repetjerki 12-strzałowe
dostarcza w największej ilości po 50 zł.
Jedyny magazyn broni i przyborów myśliwskich
A. DZIKOWSKIEGO we Lwowie.

Ceny fa-bryczne

Реклама зброярської фірми А. Дзіковського[249].

(Додаток № 89)

C. k. sprzedaż prochu.
Główny Magazyn i Fabryka
BRONI MYŚLIWSKIEJ
ALFREDA DZIKOWSKIEGO
we Lwowie
ulica Karola Ludwika l. 1
odszczególniona na wystawach krajowych licznemi
medalami i dyplomami
przez Wysokie c. k. Ministerstwo Handlu
za znakomity własny wyrób broni myśliwskiej.
Przyjmuje wszelkie w zakres rusznikarstwa wchodzące roboty i wykonuje takowe z wszelką dokładnością i gruntowną znajomością, bardzo szybko, i po cenach umiarkowanych.
Ilustrowane cenniki na żądanie bezpłatnie.

---

[249] Ogłoszenia // Przegląd – 1888. – № 53. – S.4.

Реклама зброярської фірми Альфреда Дзіковського, нагороджені медалями і дипломами Міністерством торгівлі Австрії. (Львів, вул. Кароля Людвіка, 1)[250].

(Додаток № 90)

[250] Ogłoszenia // Życie – 1893. - № 2. – S. 4.

Реклама фабрики та магазину зброї Альфреда Дзіковського про продаж рушниць[251].

(Додаток № 91)

Alfred Dzikowski
c. i k. nadworny dostawca.
Lwów, ul. Karola Ludwika l. 1.

Główny magazyn i fabryka
broni myśliwskiej
odszczególniona na wystawach krajowych:
Dyplomem honorowym Wys. c. k. Ministerstwa handlu i 10-ma medalami zasługi
poleca znakomitą
BROŃ MYŚLIWSKĄ
jako to
Lankastrówki z kurkami i bez kurków. Sztućce, Expresy, pojedyńcze i podwójne. Trzylówki lankaster, iglicowe i hamerles. Iglicówki Teschnera. W. Collatha. Rewolwery, pistolety, floberty i t. d.
Jedyny skład fabr. łusek nabojowych i patronów ostrych, niemniej
Przybory myśliwskie i łowieckie
po cenach najtańszych.

Реклама фабрики та магазину зброї Альфреда Дзіковського, де вказано, що фірма нагороджена почесним дипломом Міністерства торгівлі та 10 різними медалями[252].

(Додаток № 92)

[251] Ogłoszenia // Łowiec – 1899. – № 16. – S.192.

[252] Ogłoszenia // Łowiec – 1901. – № 1. – S.12.

OKAZYA. Strzelby ze sklepu Dzikowskiego do sprzedania: dubeltówka 250 złr., trzylufek 180 złr., sztuciec 30 złr. Oglądnąć i kupić można pod l. 10 ulica Małeckiego, Lwów, Olszewska.

Оголошення про продаж зброї з магазину А. Дзіковського[253].

(Додаток № 93)

[253] Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 20. – S.246.

! Ważne dla P. P. myśliwych !

Rozporządzeniem Wysokiego ces. król. Ministerstwa wojny, oddział VII do l. 744 z dnia 6 maja 1902 roku, otrzymał podpisany, przy swojej dotychczasowej licencyi na sprzedaż prochu austryackiego również

wyłączną sprzedaż dla Galicyi i Bukowiny

zagranicznych gatunków

prochu i patronów

dla wszelkiego rodzaju broni kulowej i śrótowej.

Wszelkie zamówienia z dokładnem podaniem gatunku, kalibru i systemu, **z dołączeniem stosownego zadatku**, będą wykonywane o ile możności jak najspieszniej.

Alfred Dzikowski

c. k. nadworny dostawca

we Lwowie, ul. Karola Ludwika 1.

Реклама фірми Альфреда Дзіковського.

(Додаток № 94)

BROŃ

wszelkiego rodzaju, Łuski nabojowe i patrony ostre. Proch, śrut, kule, kabzle i przybitki. Przybory myśliwskie, łowieckie i do szermierki. Ognie sztuczne, lampiony i balony powietrzne. Fakle smołowe do pochodów i wszelkie artykuły sportowe

poleca w największym wyborze
i najtaniej

Główny Magazyn Broni

ALFREDA DZIKOWSKIEGO

c. k. nadw. dostawcy

we Lwowie, ulica Karola Ludwika L. 3.

Cenniki ilustrowane na żądanie bezpłatnie.

Реклама магазину Альфреда Дзіковського (Львів, вул. Людвіка, 3) щодо реалізації зброї та набоїв[254].

[254] Ogłoszenia // Gospodarz kalendarz – 1906.– S.266.

(Додаток № 95)

Alfred Dzikowski

kupiec, radny i obywatel m. Lwowa, wielce zasłużony członek galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego, honorowy członek Towarzystwa myśliwskiego im. św. Huberta we Lwowie i były skarbnik obu tych Towarzystw, właściciel najlepszej pracowni rusznikarskiej i pierwszorzędnego składu broni myśliwskiej w Galicyi — zmarł 12. października b. r. w 56. roku życia.

Z serdecznym żalem żegna pełnego zasług towarzysza i najżyczliwszego przyjaciela galicyjskie Towarzystwo łowieckie.

Spokój Jego duszy!

Некролог

(Додаток № 96)

Mam zaszczyt zawiadomić, że istniejącą we Lwowie od lat 30-tu fabrykę broni i magazyn przyborów myśliwskich pod firmą

ALFRED DZIKOWSKI

c. k. Nadworny Dostawca

prowadzić będę nadal przy współudziale dotychczasowych sił pomocniczych i pod tem samem fachowem kierownictwem fabryki i warsztatów.

Proszę o obdarzanie mnie tem samem zaufaniem, jakiem się cieszyła firma za życia ś. p. Ojca mojego, zapewniam zaś, że będzie mojem najusilniejszem staraniem, na zaufanie i względy P. T. Odbiorców w całej pełni zasłużyć.

Dr. Zdzisław Dzikowski.

Оголошення доктора Здіслава Дзіковського, сина Альфреда Дзіковського.

(Додаток № 97)

Оголошення Я. Сарторі (Львів, вул. Куркова, 2) – багаторічного партнера та технічного керівника фірми А. Дзіковського з рекламою власної зброярської фірми, що реалізує порох, зброю, мисливські знаряддя, оптичні приціли[255].

---

[255] Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 3. –S.8.

(Додаток № 98)

Perfumerya

Alfred Dzikowski

c. k. nadworny dostawca

we Lwowie, ul. Karola Ludwika 1

poleca swą

jedyną w kraju fabrykę broni

odznaczoną na wystawach krajowych i zagranicznych najwyższemi nagrodami.

Bronzy francuskie

Główne zastępstwo
dla Galicyi i Bukowiny
fabryk broni
J. P. Sauera i W. Collatha

Browningi, rewolwery i floberty we wszystkich systemach i gatunkach.

Największy skład przyborów myśliwskich.

Wydawnictwo gal. Tow. łowieckiego. — Redaktor odpowiedzialny: Albert Mniszek.

Реклама фірми (Альфреда Дзіковського) «Alfred Dzikowski».

(Додаток № 99)

Browningi ostrzelane 40 K.

Alfred Dzikowski

c. i k. Nadworny dostawca

we Lwowie, ul. Karola Ludwika 1.

Wielki wybór bronzów franc.

KRAJOWA FABRYKA BRONI MYŚLIWSKIEJ

SKŁAD WSZELKIEJ BRONI ZAGRANICZNEJ ORAZ JENERALNE ZASTĘPSTWO DLA GALICYI I BUKOWINY

BALISTOLU - KLEWERA

znakomitego środka do czyszczenia i konserwowania broni — zwłaszcza po użyciu prochu bezdymnego.

Cena za flaszkę 70 hal.

Оголошення зброярської майстерні (Альфреда Дзіковського) «Alfred Dzikowski» про реалізацію відомого засобу для чищення зброї «BALISTOLU – KLEWERA»[256].

[256] Ogłoszenia // Łowiec – 1908. – № 19. – S.230.

(Додаток № 100)

Alfred Dzikowski
c. k. nadworny dostawca
we Lwowie, ul. Karola Ludwika L. 1
Pierwsza w kraju
Fabryka i główny magazyn broni
poleca Broń myśliwską najlepszej jakości, oraz wszelkie przybory myśliwskie. — Jedyna na Galicyę koncesyonowana sprzedaż zagranicznych patronów — Bronzy
BROWNINGI ostrzelane po 40 K

Реклама зброярської фірми Альфреда Дзіковського[257]

(Додаток № 101)

Ceny umiarkowane.

Galicyjska Spółka Myśliwska
przedtem
A. DZIKOWSKI
we Lwowie, ulica Karola Ludwika l. 1.
poleca artykuły sportowe, wyroby skórzane, bronzy francuskie, perfumy francuskie i angielskie, scyzoryki, laski, parasole, przybory toaletowe, termofory i t. p.

Towar pierwszej jakości.

Оголошення Галицької мисливської спілки − правонаступниці фірми А. Дзіковського (Львів, вул. Кароля Людвіка, 1) про наявність спортивних товарів найкращої якості[258].

---

[257] Gospodarz kalendarz – 1909.

[258] Ogłoszenia // Łowiec – 1915. – № 1. – S.1.

(Додаток № 102)

Galicyjska
Spółka Myśliwska

przedtem A. Dzikowski

we Lwowie, ul. Karola Ludwika 1.

zawiadamia

P. T. Myśliwych,

że uzyskała zezwolenie c. k. Władz na sprzedaż amunicji i posiada niekiedy na składzie

wszelkie naboje śrutowe (dymne i bezdymne, prócz kal. 16).

Wielki wybór: artykułów sportowych, wyrobów skórzanych, torb, waliz i kufrów, lasek, parasoli, bronzów, perfum, przyborów tualetowych, necesserów, termoforów, flaszek polowych, manierek, latarek, smarów na obuwie, mydeł, past i t. p.

Towar pierwszej jakości.

Ceny umiarkowane.

Оголошення Галицької мисливської спілки − правонаступниці фірми А. Дзіковські (Львів, вул. Кароля Людвіка, 1) про великий вибір набоїв до мисливської зброї[259].

259 Ogłoszenia // Łowiec – 1917. – № 7-8. – S.49.

(Додаток № 103)

Реклама магазину зброї по вул. Легіонів, 3, Львів[260].

(Додаток № 104)

Оголошення зброярської фірми (Львів, вул. Легіонів, 3) про реалізацію мисливської зброї різних фірм[261].

260 Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 1. – S.12.

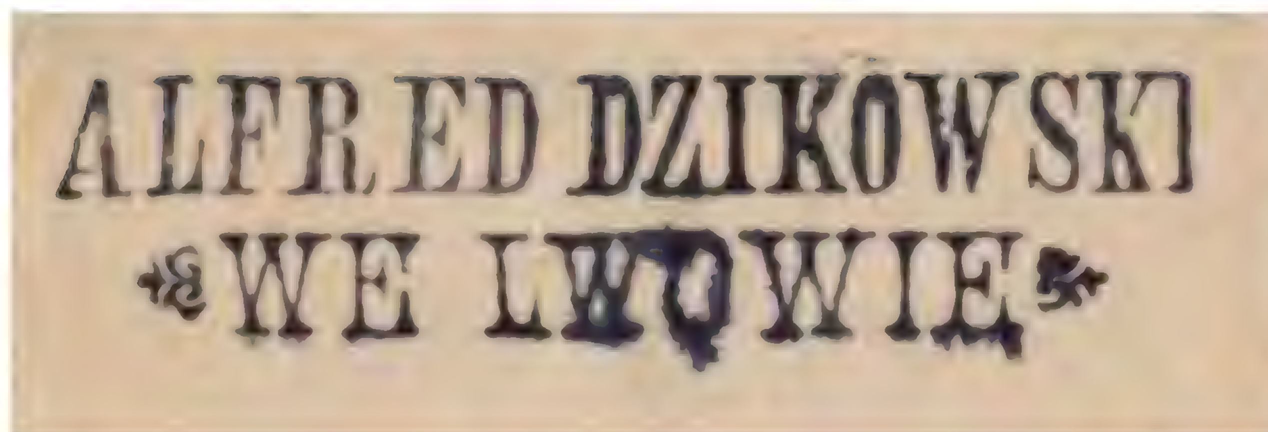
261 Ogłoszenia // Łowiec – 1921. – № 3. – S.8.

(Додаток № 105)

Реклама магазину Е. Дмитраха про продаж зброї (Львів, вул. Легіонів, 3)[262].

(Додаток № 106)

Екслібрис А. Дзіковського

[262] Ogłoszenia // Łowiec – 1935. – № 3. – S.36.

(Додаток № 107)

Ks. ARCYB. BOLESŁAW TWARDOWSKI PRZEMAWIA PO POŚWIĘCENIU KAPLICY

Єпископ Болеслав Твардовський під час посвячення збудованого вівтаря Святого Губерта[263].

---

[263] Poświencenie kaplicy św. Huberta w kościele św. Elżbiety // Łowiec. – 1903. – № 7-8. – S.100.

(Додаток № 108)

OBRAZ ŚW. HUBERTA W OŁTARZU FUNDOWANYM PRZEZ M. T. Ł.
W KOŚCIELE ŚW. ELŻBIETY WE LWOWIE

Образ Святого Губерта, подарований Малопольським мисливським товариством, у вівтарі костелу Святої Єлизавети у Львові [264].

---

[264] Foto // Łowiec – 1926. – Wydanie jubileuszowe

KAPLICA ŚW. HUBERTA
W KOŚCIELE ŚW. ELŻBIETY WE LWOWIE

Вівтар Святого Губерта в костелі Святої Єлизавети у Львові[265].

---

[265] Poświencenie kaplicy św. Huberta w kościele św. Elżbiety // Łowiec. – 1903. – № 7-8. – S.99.

(Додаток № 110)

XXXIII ZJAZD ŁOWIECKI M. T. Ł.

odbędzie się 17 czerwca 1934 r. we Lwowie

MSZA ŚWIĘTA przed ołtarzem św. Huberta w kościele św. Elżbiety odprawioną zostanie o godzinie 9-tej rano

Оголошення про проведення XXXIII мисливського з'їзду (17 червня 1934 р.) Розпочався з'їзд о 9.00 службою Божою перед вівтарем святого Губерта у костелі святої Єлизавети[266].

(Додаток № 111)

XXXIV ZJAZD ŁOWIECKI M. T. Ł.

odbędzie się we Lwowie dnia 30 maja 1935 r.

MSZA ŚWIĘTA przed ołtarzem św. Huberta w kościele św. Elżbiety odprawioną zostanie o godzinie 9^{30} rano

Оголошення про проведення XXXIV мисливського з'їзду (30 травня 1935 р.) Розпочався з'їзд о 9.00 службою Божою перед вівтарем святого Губерта у костелі святої Єлизавети[267].

(Додаток № 112)

XXXV JUBILEUSZOWY ZJAZD ŁOWIECKI

ODBĘDZIE SIĘ W DNIACH 31 MAJA i 1 CZERWCA 1936 WE LWOWIE

PROGRAM ZJAZDU:

W dniu 31 maja:

o godzinie 9-tej rano odprawioną zostanie MSZA ŚW. przed ołtarzem Św. Huberta w kościele św. Elżbiety

---

[266] Ogłoszenia // Łowiec. – 193. – № 10. – S.77.

[267] Foto // Łowiec. – 1935. – № 6. – S.66.

Оголошення про проведення XXXV мисливського з'їзду з 31 травня по 1 червня 1936 року. З'їзд розпочнеться 31 травня в 9 годині службою Божою перед вівтарем святого Губерта у костелі святої Єлизавети[268].

Nabożeństwo przed ołtarzem św. Huberta w kościele św. Elżbiety we Lwowie, odbędzie się we środę, dnia 3 bm. o godz. 9.

Оголошення про проведення служби Божої перед вівтарем святого Губерта в костелі Святої Єлизавети у Львові 3 листопада 1937 року[269].

(Додаток № 113)

XXXVII. ZJAZD ŁOWIECKI M. T. Ł.

odbędzie się w dniach 18 i 19 czerwca we Lwowie

PROGRAM ZJAZDU

W sobotę dnia 18 czerwca o godzinie 9 rano odprawiona będzie Msza św. przed ołtarzem św. Huberta w kościele św. Elżbiety, o godzinie 11 przedpołudniem odbędzie się

Оголошення про проведення служби Божої перед вівтарем святого Губерта в костелі Святої Єлизавети у Львові 18 червня 1939 року[270]

[268] Ogłoszenia // Łowiec. – 1936. – № 5. – S.65.

[269] Ogłoszenia // Łowiec – 1937. – № 11. – S.182.

[270] Ogłoszenia // Łowiec. – 1938. – № 11-12.

(Додаток № 114)

Rozen. Św. Hubert, patron myśliwych. (Z katedry ormiańskiej we Lwowie).

Образ Святого Губерта покровителя мисливців (З вірменської катедри у Львові)[271].

[271] Kalendarz Salwatora Kraków Wydawnictwo księży Salwatorjanów, 1936. – S.46.

(Додаток № 115)

Реклама фабрики зброї Антонія Валлнофера (Antoni Wallnoffer) та її виробів, що відзначені були відзначені дипломом на Міжнародній виставці у Відні 1890 року[272].

---

272 Ogłoszenia // Łowiec – 1895. – № 7. – S.112.

(Додаток № 116)

Angielskie oryginalne
NABOJE „ELEY"

ELEY
"ZENITH"

Zwracamy uwagę Sz. Odbiorców, że obecnie wznowiliśmy fabrykację i dostawę naszych normalnych nabojów myśliwskich „ELEY" — znanych w całym świecie ze swej doskonałej jakości.

Kalibry: 12, 16 i 20

NOWE NABOJE „ELEY" są nabijane naszym znakomitym bezdymnym prochem i kartśrutem. Na żądanie mogą także być dostarczone samym prochem, bez śrutu. Poleca się również: nasz słynny bezdymny proch w małych oryginalnych opakowaniach, śrut „Chilled" i kapiszony. CENY UMIARKOWANE, WARUNKI DOGODNE

Towar wysyła się składom broni i amunicji bezpośrednio z Londynu. Sz. Panom Myśliwym, dla polowania bez zawodu polecamy nasze NOWE ORYGINALNE NABOJE „ELEY" — marki „PEGAMOID", — „ZENITH" i „ACME"

Żądać we wszystkich składach broni i amunicji. Zamówienie wyłącznie od składów broni i amunicji przyjmuje nasz Przedstawiciel na Polskę:

F. LOBSCHÜTZ, Warszawa, Piękna 29, — telefon 138-55

NOBEL INDUSTRIES LIMITED — LONDON

Реклама оригінальних англійських набоїв «Eley»[273].

(Додаток № 117)

UŻYWAJCIE ORYGINALNE BELGIJSKIE NABOJE

CLERMONITE

które są najlepsze

NIEBYWAŁY REKORD

MULLERITE

Grand Prix — Casino de Monte Carlo przez 3 lata z rzędu. Do nabycia w dobrych Magazynach Broni Jeżeli wasz dostawca nie posiada, zwróćcie się do Głównego przedstawiciela na Polskę

PAUL de MAEN, Inżynier Warszawa, Aleja Jerozolimska 26

Telefon 77-98, który wskaże gdzie naboje.

Реклама оригінальних бельгійських набоїв «Mullerite» та «Cleronite»[274].

[273] Ogłoszenia // Łowiec – 1925. – № 10. – S.169.

[274] Ogłoszenia // Łowiec – 1925. – № 12. – S.195.

(Додаток № 118)

Реклама мисливського пороху «Pocisk»[275].

[275] Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 8. – S.156.

(Додаток № 119)

Реклама пороху «Сокіл»[276].

[276] Ogłoszenia // Łowiec – 1927. – № 14. – S.189.

(Додаток № 120)

MYŚLIWCZE!

Gdy poczynasz sezon
w Twem łowisku,
Pomnij o najważniejszem:

UŻYWAJ „POCISKU".

POCISK
ZAKŁADY
AMVNICYJNE

Ładunek niezawodny,
wykonany w kraju,
Zwierza do torby,
Ciebie przenosi do raju...

Реклама набоїв «Pocisk»[277].

[277] Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 14. –S.214.

(Додаток № 121)

RZUTKI marki „CZAPLA”

do strzelań myśliwskich nagrodzone
na P. W. K. 1929 r. srebrnem medalem
poleca fabryka rzutek asfaltowych

STANISŁAW CZAPCZYK

GRUDZIĄDZ (Pomorze)

UL. SIENKIEWICZA 7 TEL. 315

Реклама тарілок для стендової стрільби фірми «Чапля»[278]

(Додаток № 122)

Komunikat

STAROSTA POWIATOWY MIELECKI

Mielec,dnia 2 maja 1934 r.

L. Org. — III — 7/34.

LICYTACYJNA SPRZEDAŻ SKONFISKOWANEJ BRONI

Zawiadamiam, że dnia 26 maja b. r., o godz. 3-ciej po południu, odbędzie się w tut. Starostwie publiczna sprzedaż skonfiskowanej broni, jak: strzelb pojedynek, dubeltówek i t. p. — dla osób posiadających pozwolenie na kupno broni.

Starosta Powiatowy:
(Mgr. Schlichting)

Оголошення Мелицького старости про проведення аукціону конфіскованої у браконьєрів зброї 2 травня 1934р. [279]

[278] Ogłoszenia // Łowiec – 1930. – № 9. – S.144.

[279] Ogłoszenia // Łowiec – 1934. – № 10. – S.84.

(Додаток № 123)

CARL HARNISCH

rusznikarz,

w **Wiedniu Mariahilferstrasse N. 18**

utrzymuje zawsze dobrze zaopatrzony skład

Strzelb

i artykułów do polowania, własnego wyrobu.

Dwururne strzelby:

Lankastrówki z najl. lufami damast. od 100 zł.
„ zwykłe „ „ „ 80 „
Lefoszówki najlepsze „ „ „ 75 „
„ zwykłe „ „ „ 40 „
Kapslówki najlepsze „ „ „ 35 „
„ zwykłe „ „ „ 24 „
„ „ o rurkach żelazn. „ 15 „

Pojedynki:

Lankastrówki o rurkach dam. lub stal. „ 60 „
Lefoszówki „ „ „ „ „ 28 „
Kapslówki „ „ „ „ „ 15 „
„ zwykłe o rurkach żelazn. „ 7 „

Ostre naboje do Lankastrówek i Lefoszówek

z dowolnym śrutem za 100 sztuk:

	I. jakości	II. jakości	III. jakości
kaliber 12	zł. 6.—	zł. 5.50	zł. 5.—
„ 14	„ 5.75	„ 5.25	„ 4.75
„ 16do28	„ 5.50	„ 5.—	„ 4.50

Slepe naboje do Lankastrówek i Lefoszówek

za 100 sztuk:

	I. jakości	II. jakości	III. jakości
kaliber 12	zł. 2.50	zł. 2.20	zł. 1.90
„ 14	„ 2.30	„ 2.—	„ 1.70
„ 16—28	„ 2.10	„ 1.80	„ 1.50

Takie naboje do wszystkich kalibrów:

z papendeklu za 1000 sztuk . . . zł. 1.—
z filcu pokryte papierem 1000 sztuk „ 1.40

Zupełne przybory na naboje do Lankastrówek i Lefoszówek:

Z drzewa . 3 zł. 50 c.
„ metalu . 8 „ — „

Salonowe strzelby odtylcowe:

Systemu Floberta	6m/m	9m/m
„ „ zwykłe z rurką żelazną	zł. 18.—	zł. 22.—
„ „ wykładane srebrem i wyrzynaną kolb.	„ 24.—	„ 28.—
„ „ naboje z kulą 100 sztuk .	„ —.60	„ 1.80
„ „ naboje ze śrutem 100 sztuk	„ 1.50	„ 2.50

Odtylcowe rewolwery 6-strzałowe, doskonałej konstrukcji:

Syst. Lefaucheux kal.	7m/m	9m/m	12m/m
Zwykły gatunek	zł. 12.—	zł. 13.—	zł. 14.—
piękn. ozdob. i wyrz.	„ 15.—	„ 17.—	„ 19.—
wyłożone złotem, wyrzynane z drzewa hebanow. lub z kości słoniowej	„ 18.—	„ 21.—	„ 24.—

Ostre naboje do rewolwerów:

	7m/m	9m/m	12m/m
zwykły gatunek	zł. 2.50	zł. 3.—	zł. 3.50
długie	„ 3.—	„ 3.50	„ 4.—

Przerobienie Kapslówki na Lefoszówkę

wedle systemu i ozdoby zł. 35 do 45 zł.

Zlecenia zamiejscowe (także reparacje wysyłaja się za nadesłaniem gotówki rychło. Wszelka broń jest wypróbowana, a za dobre wykonanie i dalekonośność gwarantuje się. — Rusznikarze i handle broni otrzymują przy większem kupnie stosowny rabat. 3347 5—6

Реклама зброярської фірми «Karl Harnisch» (Відень, Маріахілферштрассе, 18)[280]

[280] Ogłoszenia // Gazeta Narodowa. – 1871. – № 353.– S.4.

(Додаток № 124)

Nagrody honorowe IV-go strzelania popisowego.

Нагороди для переможців IV-тих показових стрільб[281].

[281] Nagrody // Łowiec – 1900. – № 13.

(Додаток № 125)

OLIWA DO BRONI

NITROLINOL

BERGER

DOSTARCZA

R. NERLICH

FABRYKA ŚRUTU I ODLEWNIA PLOMB

BIELSKO — ŚLĄSK

Wielkie składy

broni myśliwskiej, — flobertów, pistoletów, — rewolwerów, — wiatrówek, przyborów myśliwskich i amunicji

Реклама масла для зброї «Nitrolinol»[282].

[282] Ogłoszenia // Łowiec – 1925. – № 8. – S.128.

(Додаток № 126)

BACZNOŚĆ!!

Sławna oliwa Vorreitha do konserwowania broni.

w Polsce do nabycia.

Próby przeprowadzone w technicznych zakładach broni w Berlinie i Neumanswald wykazały, że

OLIWA VORREITHA

jest obecnie najlepszym środkiem **do konserwacji broni.**

Proszę spróbować!!!

Nabycie i zamówienie uskutecznić w składach broni najbliż. miejsca, odbioru.

Główny skład VORREITHA OLIWY, na Polskę, we fabryce śrutu

R. NERLICH — W BIELSKU

Реклама масла для чищення зброї (Масло Форрайта) «OlIWA VORNERA»[283].

[283] Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 17. – S.276.

DOBRY MYŚLIWY DBA O BROŃ

Oliwa i smar do czyszczenia broni

POLISTOL

Długoletnie doświadczenie laboratoryjne, dążące do stworzenia krajowej oliwy i smaru do czyszczenia broni, równorzędnej z preparatami światowej doskonałości **stawia „POLISTOL“ na pierwszem miejscu w opinji polskich myśliwych i rusznikarzy.**

Używajcie wyłącznie Polistolu.

PRZEM. HANDL. ZAKŁ. CHEM.
LUDWIK SPIESS I SYN S. A.
WARSZAWA, DANIŁOWICZOWSKA 16.

Do nabycia we wszystkich składach broni.

Реклама зброярського масла «Полістол»[284].

[284] Kalendarz myśliwski na 1939 rok. – Warszawa: Polski związek Stowarzyszeń łowieckich, 1939. – S. 119.

(Додаток № 128)

DZIAŁ WYROBU ŁUSEK MYŚLIWSKICH

Виробництво шроту[285]

(Додаток № 129)

ŁADOWNIA NABOI MYŚLIWSKICH

5

Виготовлення патронів[286]

285 Warszawska spółka myśliwska. Fabryka amunicji i śrutu: Katalog. – W-wa: WFA, 1935.

(Додаток № 130)

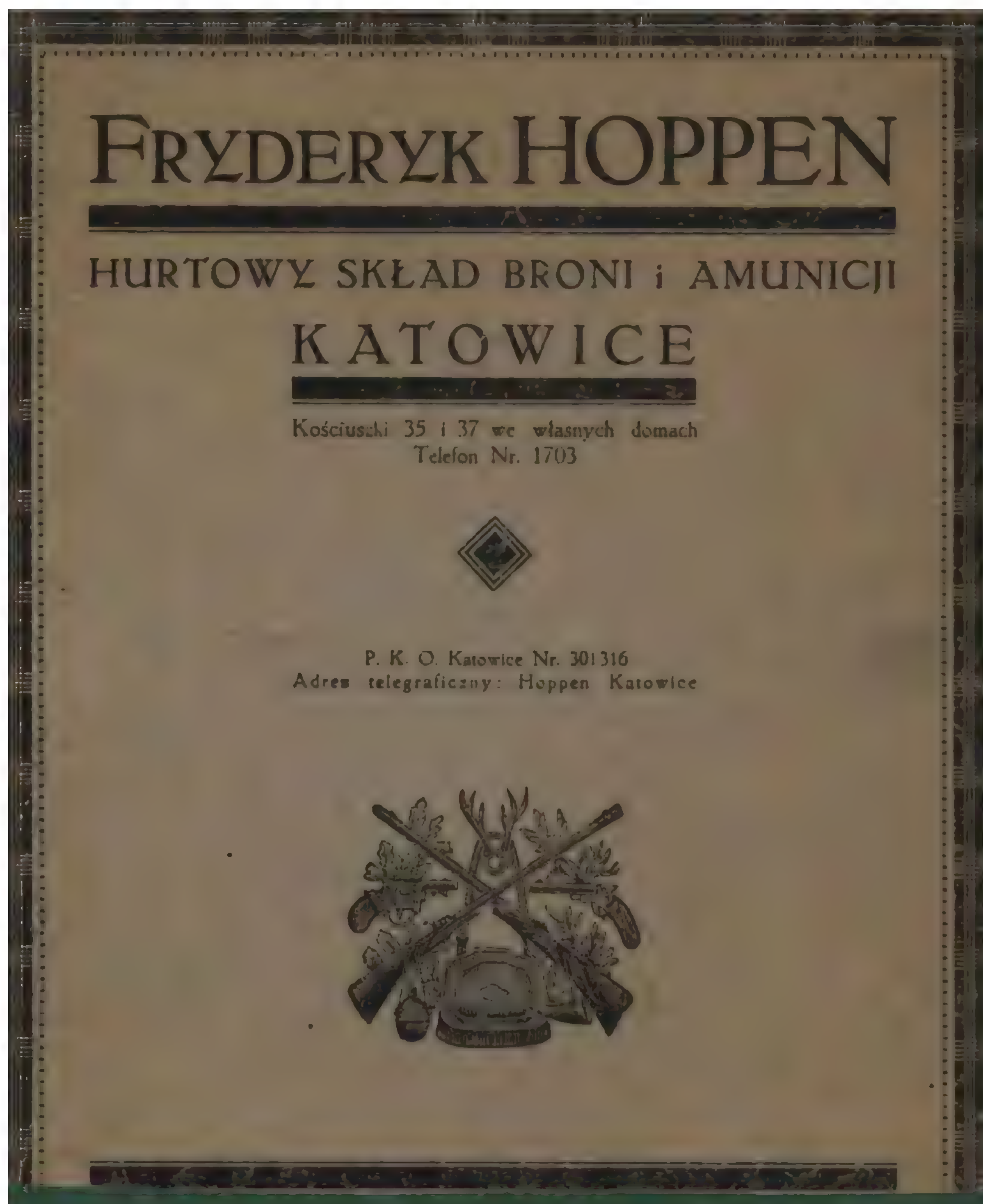
GŁÓWNA HALA FABRYCZNA

Головний фабричний корпус [287]

[286] Warszawska spółka myśliwska. Fabryka amunicji i śrutu: Katalog. – W-wa: WFA, 1935.

[287] Warszawska spółka myśliwska. Fabryka amunicji i śrutu: Katalog. – W-wa: WFA, 1935. – S.3.

(Додаток № 131)

Титульна сторінка каталогу зброї Фредерика Хоппена (м. Катовіце) Об'єм каталогу складав 59 сторінок[288].

[288] Frederyk Hoppen: Hurtowy sklad broni i amunicji. Katowice. – S.1.

(Додаток № 132)

S. NAKULSKI - FABRYKA BRONI - GNIEZNO

Ważne
tylko dla
odsprzedających

CENY HURTOWE

Dodatek
do ilustrowanego cennika
detalicznego

ważny od 10-go sierpnia 1928

Niewymienione ceny na żądanie.

Каталог зброї яка виготовлялась на фабриці С. Накульського. Ціни вказані у каталозі дійсні від 10 серпня 1928 року. Об'єм каталогу складав 30 сторінок[289].

[289] Dodatek do ilustrowanego cennika detalicznego: S. Nakulski-Fabryka broni-Gniezno. – S. 1.

(Додаток № 133)

JAN SZTOLCMAN.

JAK UNIKAĆ
WYPADKÓW Z BRONIĄ

NAKŁADEM CENTRALNEGO ZWIĄZKU
POLSKICH STOWARZYSZEŃ ŁOWIECKICH
WARSZAWA

CENA: 25 gr.

Титульна сторінка книги Яна Штольчмана «Як уникати нещасних випадків при поводженні із зброєю» Об'єм книги становив 21 сторінку[290].

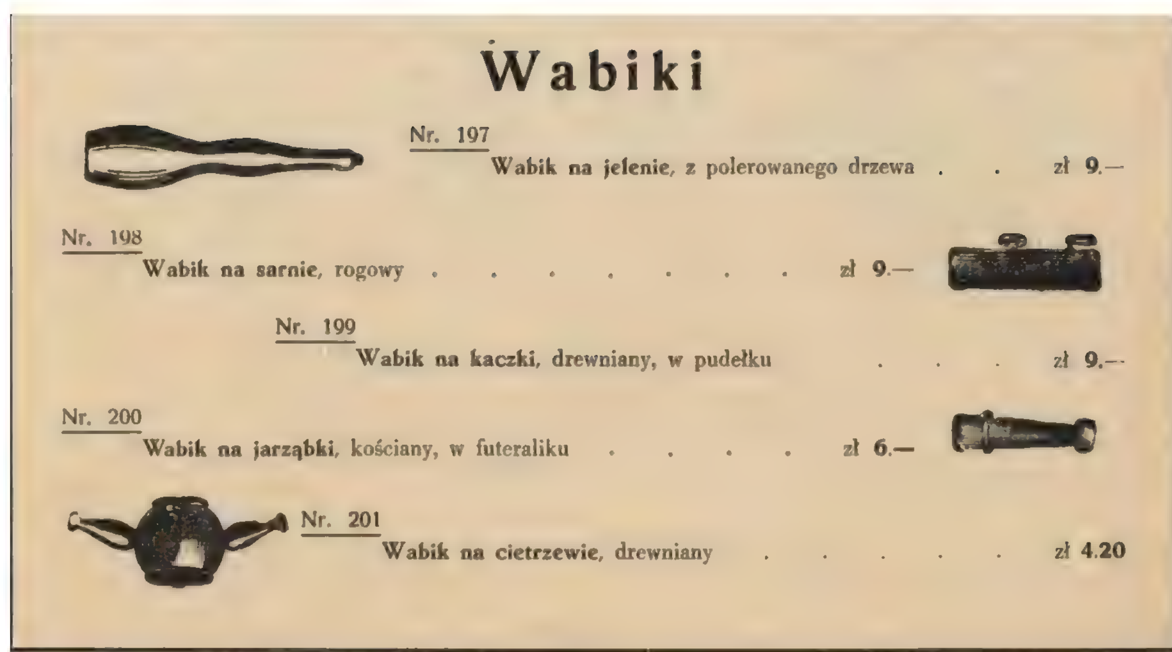
(Додаток № 134)

---

[290] Stolcman J. Jak Unikać wypadków z bronią. – W-wa: Centralny związek polskich stowarzyszeń łowieckich. – S. 1.

Каталог зброї фірми Тадеуша Ярушевського (Познань) Об'єм каталогу 26 сторінок[291].

Реклама манків з книги «Каталог зброї Фредирика Хоппена з Катовіц».

291 Jaruszewski Tadeusz Katalog jubileuszowy

(Додаток № 135)

STATUT

POLSKIEGO ZWIĄZKU BRONI MAŁOKALIBROWEJ

WARSZAWA — 1929

WYDAWNICTWO ZWIĄZKU STRZELECKIEGO

Титульна сторінка брошури Статуту польської спілки малокаліберної зброї. Об'єм брошури становив 16 сторінок[292].

[292] Statut polskiego związku broni malokalibrowej Warsawa, 1929

(Додаток № 136)

BROŃ I AMUNICJA

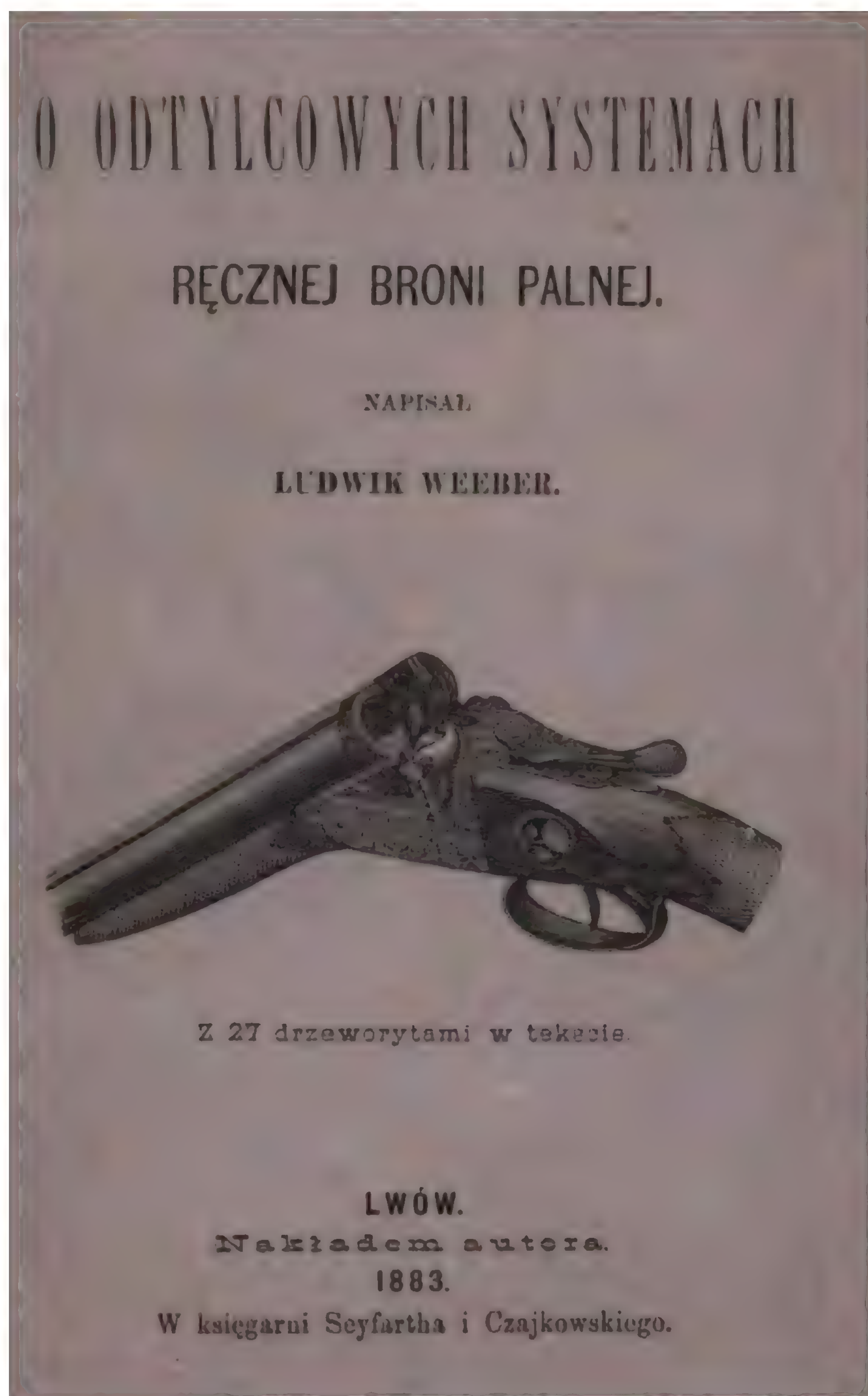
OBOWIĄZUJĄCE W POLSCE
NORMY I PRZEPISY
DLA
WYROBU I HANDLU BRONIĄ
TUDZIEŻ WSZYSTKICH
POSIADACZY BRONI

POZNAŃ — 1939

NAKŁADEM TYGODNIKA „RYNEK METALOWY I MASZYNOWY"

Титульна сторінка книги «Зброя та набої» (Познань 1939р.). У книзі опубліковано законодавство та інструкції щодо виробництва, торгівлі зброєю, а також право її набуття. Об'єм книги 31 сторінка.

(Додаток № 137)

O ODTYLCOWYCH SYSTEMACH

RĘCZNEJ BRONI PALNEJ.

NAPISAŁ

LUDWIK WEEBER.

Z 27 drzeworytami w tekście.

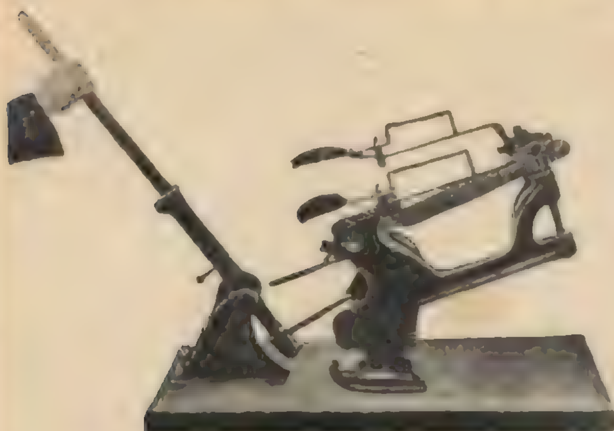
LWÓW.
Nakładem autora.
1883.
W księgarni Seyfartha i Czajkowskiego.

Титульна сторінка книги Людвіка Вібера «Про системи зброї з переламуючою конструкцією».

(Додаток № 138)

FRYDERYK HOPPEN :-: KATOWICE

Maszyna automatyczna do rzutek asfaltowych „Emno“

Nr. 025

Maszyna automatyczna „Emno" do rzutek asfaltowych jest niezbędna na strzelaniach konkursowych, gdyż wyrzuca tak szybko rzutki (obsługuje 2 ludzi), że 5 do 6-ciu strzelców za nią mogą strzelać swobodnie.

Maszyna automatyczna „Emno" wobec tego zastępuje 10 innych maszyn, które potrzebują więcej obsługi i są droższe, jeśli chodzi o zastąpienie tego samego działania.

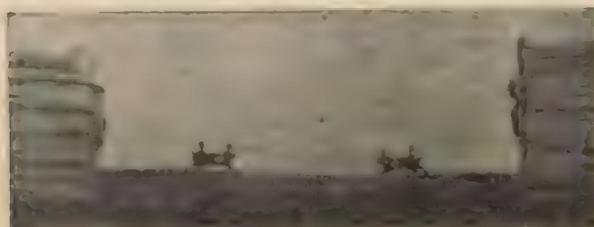
Naciąganie i spuszczanie maszyny automatycznej „Emno" odbywa się za strzelającym, rzuty zaś są regularne i pewne, co wyklucza w ten sposób protesty ze strony strzelających.

Maszyna automatyczna „Emno" może być stosowana również do rzutów pojedyńczych zł 540.—

Nr. 026

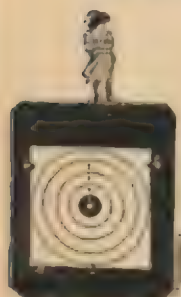
100 rzutek asfaltowych . . . . zł 16.65

Żelazne tarcze automatyczne

Nr 027

Tarcze zajęcze, biegnące mechanicznie: zakłada się rzutkę białą lub czarną, a trafiona rzutka pęka. Zające posuwają się na drucie pochylonym o 12, ukryty zaś zając za zasłoną niespodziewanie wybiega. Cena tarczy zajęczych z mechanizmem . . . . zł 125.—

Nr. 015

Tarcza żelazna automatyczna z wyskakującą 12-ką . . zł 9.50

Реклама стендової машинки з книги «Каталог зброї Фредирика Хоппена з Катовіц».

(Додаток № 139)

Nowość!

Nr. 005a

Taki sam, lecz zastosowany z drzwiczkami automatycznemi, które otwierają się w momencie schwytania się jastrzębia, gołąb wtenczas może wylecieć, nie cierpiąc strachu, a przyleciawszy do domu, sygnalizuje o schwytaniu się drapieżnika zł **46.—**

Nr. 005

Nr 006

Żelazo talerzowe o pałąkach okrągłych zębatych 15×17 cm. na kuny, tchórze, łaski i króliki . . zł **12.50**

Nr. 006

Nr. 011

Nr. 006 a

Żelazo talerzowe o pałąkach gładkich 10×15 cm. na łaski, gronostaje, tchórze . . . . . . zł **9.—**

Nr. 011

Żelazo słupkowe o pałąkach 13×15 cm. na jastrzębie do przymocowania na słupie . . . . zł **9.—**

Nr. 012

Żelazo takie same jak powyższe, lecz z pałąkami okrytemi gumą, które ochraniają nogi ptaka od zmiażdżenia 15×17 zł **10.50**

Nr. 030

Nr. 028

Żelazo na kreta . . . . . . zł **7.50**

Nr. 029

" " " . . . . zł **4.50**

Nr. 030

" " " . . . . zł **2.—**

Nr. 029

Реклама стендової машинки з книги «Каталог зброї Фредирика Хоппена з Катовіц».

(Додаток № 140)

— 57 —

FRYDERYK HOPPEN :-: KATOWICE

Nr. 015 F. **Żelazo talerzowe o pałąkach zębatych na lisy**, długie z podwójną sprężyną, bardzo pewne żelazo . . . . zł **32.50**

Nr. 009. **Żelazo większe do łapania lisów, wyder, wilków**, o rozpiętości pałąków 60×70 cm. zł **55.—**

Hak do naciągania sprężyn . . zł **6.50**

Nr. 010. **Żelazo o rozpiętości pałąków 46×58 cm**, wagi około 5 1/2 kg., na lisa, borsuka, wydrę zł **40.—**

Nr. 009, 010 i 009 a. Żelazo o pałąkach formatu szyi łabędzia.

(Додаток № 141)

FRYDERYK HOPPEN :-: KATOWICE

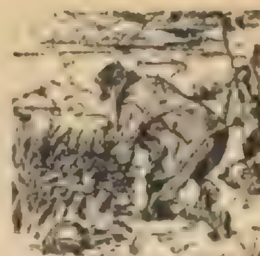
Żelaza na drapieżniki

Nr 003-008

Nr. 003

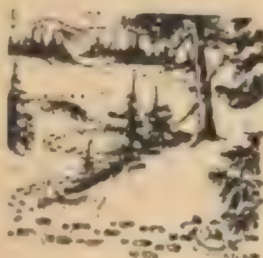
Żelazo talerzowe o pałąkach kwadratowych zębatych 17×19 cm, bardzo praktyczne żelazo na lisy, wydry, borsuki zł **17.—**

Zastawianie potrzasku na wydrę

Nr. 008

Żelazo talerzowe na wydry o pałąkach kwadratowych i karbowanych 19×20 cm, mocniejsze żelazo . . zł **18.—**

Lis za przynętą (zawlóką)

Nr 008a

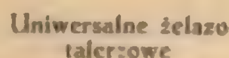
Takie samo żelazo jak powyższe, lecz z wystającemi kolcami na wydry zł **20.—**

Nr. 008b

Żelazo talerzowe jak Nr. 008 z podwójną sprężyną o pałąkach kwadratowych 30×35 cm, na wilki, rysie, dziki i t. p., wagi około 4 kg zł **45.—**

Nr. 004—11

Żelazo talerzowe o pałąkach okrągłych, karbowanych 20×24 cm, bardzo praktyczne żelazo na wilki, wydry i t. p. . . zł **23.—**

Uniwersalne żelazo talerzowe

Nr. 004—11 i Nr. 004—11b

Nr. 004a

O pałąkach kolczastych na wydry zł **24.50**

Nr. 004b

O pałąkach owalnych 18×19 cm zł **17.50**

Nr. 004—11b

Żelazo talerzowe o pałąkach okrągłych, karbowanych 18×19 cm, bardzo praktyczne żelazo na lisy, borsuki i t. p. . . . . . zł **17.—**

Cena łańcucha z kotwicą do Nr.	003	zł 4.—
" " " " " "	008	" 5.—
" " " " " "	003a	" 5.—
" " " " " "	008b	" 6.—
" " " " " "	004	" 4.—
" " " "	1 sprężyna więcej	" 3.50

Nr. 020

Nr. 020

Pułapka skrzynkowa, opleciona siatką drucianą, długa 1 mtr., wysoka 25 cm, szeroka 25 cm, na kuny, tchórze, do zastosowania z przynętą . . . . zł **48.—**

Реклама капканів з книги «Каталог зброї Фредирика Хоппена з Катовіц».

(Додаток № 142)

– 36 –

FRYDERYK HOPPEN :-: KATOWICE

Uwaga: Przy zamówieniu na większą ilość naboji myśliwskich i gilz udzielam wysokiego rabatu i proszę żądać specjalnej oferty.

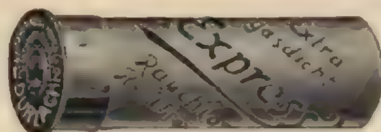

Nr. 87

Naboje oryginalne „Müllerite" w gilzach szarego koloru, **najwyższego gatunku**, okucie 15 mm, z kapiszonem Gevelot, z prochem bezdymnym, z śrutem hartowanym kal. 16 i 20, za 100 sztuk **zł 43.-**

Nr. 87a

Jak wyżej, lecz kal. 12, za 100 sztuk . . . . **zł 45.**

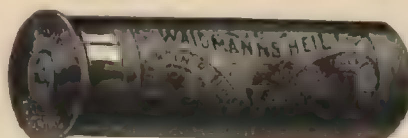

Nr. 88

Naboje myśliwskie marki „Express" w gilzach czerwonych; nabite prochem bezdymnym Rottweil i hartśrutem, z miedzianym kapiszonem Gevelot, kal. 16 i 20, za 100 sztuk . **zł 45.–**

Nr. 88a

Jak wyżej, lecz kal. 12, za 100 sztuk . . . . **zł 48.–**

Nr. 89

Wyśmienite naboje myśliwskie „Waidmannsheil", wyrobu Köln-Rottweil, **w gilzach czarnych**, kal. 16 i 20, za 100 sztuk . . . . **zł 48.–**

Nr. 89a

Jak wyżej, lecz kal. 12 . . . . **zł 51.–**

Nr. 89b

Wyśmienite naboje „Waidmannsheil" w gilzach czerwonych, najwyższy gatunek, nabite bezdymnym prochem Rottweil, hartśrutem i kapiszonem Gevelot, kal. 16 i 20, za 100 szt. **zł 52.–**

Nr. 89c

Jak wyżej, lecz kal. 12, za 100 sztuk . . . . **zł 55.–**

Nr. 90

Naboje myśliwskie w gilzach „Hirtenberg", nabite prochem **dymnym** krajowym i kapiszonem patentowanym 6 mm, hartśrutem, kal 16 i 20, za 100 sztuk . . . . . **zł 33.–**

Nr. 90a

Jak wyżej, lecz kal. 12 . . . . **zł 35.–**

Uwaga: Za naboje bezdymne z gilzą długości 70 mm i za specjalne naboje „Pocisk" do broni automatycznej F. N. dolicza się 3 gr. za sztukę.

Реклама патронів з книги «Каталог зброї Фредирика Хоппена з Катовіц». С. 36.

(Додаток № 143)

Do sprzedania.

Dwie lankastrówki, do każdej dwie pary luf śrótowych, jedna para luf kaliber 12 Bernard-Damast, druga para kaliber 16 Extra prima Crolle Damast. Zamknięcie potrójne Scotta. Ręczny wyrób Józefa Kinnera c. k. nadwornego dostawcy i najsłynniejszego rusznikarza budapeszteńskiego.

Bliższej wiadomości udzieli **Gustaw Müller, Tarnopol.**

Оголошення Гюстава Мюллера з Тернополя про реалізацію мисливської зброї[293].

(Додаток № 144)

Philipp Poschinger **Fabryka broni w Ferlach (Karyntya)**

odznaczona wieloma medalami i złotym krzyżem zasługi — poleca swoją doskonale wypróbowaną w c. k. zakładzie probierczym broń po niskich cenach. Za solidną robotę i dobre strzały gwarantuje. Cenniki darmo.

Реклама фабрики мисливської зброї «Philipp Poschinger"(Філіп Пошінгер)[294]

[293] Ogłoszenia // Łowiec – 1902. – № 8. – S.96.

[294] Ogłoszenia // Łowiec – 1907. – № 17. – S.212.

(Додаток № 145)

Do sprzedania!

Wspaniała zbiórka rogów: 8 par rogów jelenich, 160 par rożków sarnich, w tem przeszło 100 mył-kusów (Kümerer), reszta dobre lub kapitalne, 1 para rogów daniela. — Wszystko na czaszkach prawdziwych i na podstawkach. — Głowa niedźwiedzia, dzika, lisa, kozicy, kozła alpejskiego — około 70 zrzutów sarnich i jelenich, niezwykłych okazów — kły z dzików i t. p. okazy.

BROŃ: trzylufek kal. **16 i 11·6**, — tesznerka kal. **3**, — „büksflinta" kal. **16 i 11·6**, — sztuciec z nabojami Werndla **150** sztuk, — kiikaset łusek i nabojów kal. **16.** Kabzle, proch, śrut, kule, lornety, maszynki do ładowania, zakręcania i przerabiania i inne przybory łowieckie, stelaż na broń ze szufladkami (i t. p.)

słowem

kompletne wyekwipowanie i urządzenie myśliwskie.

L. Kiszakiewicz

w Przemyślu, ul. 3. Maja 39, II p., drzwi 12.

Оголошення Л. Кішакєвича (м. Перемишль, вул. 3 травня, 39) про продаж 8 оленячих рогів, 160 козулячих , голову ведмедя, серни, альпійського козла, кабанячі ікла, велику кількість мисливської зброї[295].

(Додаток № 146)

[295] Ogłoszenia // Łowiec – 1922. – № 7. – S.13.

ZAMIENIĘ

STRZELBĘ DUBELTÓWKĘ

hamerleskę z ejektorem firmy Springera z Wiednia w najwyższem wykończeniu model: Holland & Holland, w doskonałym stanie

ZA DRYLING

dobrej i znanej firmy niemieckiej. Ewentualne oferty z dokładnym opisem drylinga z ewent. dołączeniem fotografji tegoż proszą skierować pod adresem:

Kazimierz Grocholski w Rożyskach

poczta: Tarnoruda

Оголошення про реалізацію зброї[296].

(Додаток № 147)

INSERATY.

Do nabycia: **Sztuciec** — expres, oryginalny Lankastra, z metryką.
Dubeltówka Lankaster ***Springera,*** bardzo mało używana.

Poszukuje się młodych **puchaczy** i **wydr** za stosownem wynagrodzeniem.

Оголошення про реалізацію карабіну[297].

(Додаток № 148)

296 Ogłoszenia // Łowiec – 1931. – № 18. – S.274.

297 Ogłoszenia // Łowiec – 1880. – № 5. – S.4.

J. URBANOWSKI
W BRODACH
poleca
broń odtylcową systemu Lankaster, kal. 16.
dubeltówki (lewka w amerykański sposób wiercona), po 38, 48, 50, 60 i złr.;
dubeltówki z rurkami Piepera po 70 do 100 złr.;
rewolwery Lefaucheux, jasno polerowane, niklowane, grawirowane:

kal. 5 od 6 do 10 złr.
„ 7 „ 3 „ 10 „
„ 12 „ 4 „ 10 „

rewolwery centralne, czarno zapuszczane od 7—12 złr.;
karabiny systemu Flobert, 6 i 9 m. od 10—18 złr.

Patrony próżne do lankastrówek, patrony do rewolwerów nabijane kulami i śrótem i przybory obliczam po cenach fabrycznych.

Broń wysyłam za zaliczką i przyjmuję takową napowrót w przeciągu sześciu dni, gdyby się odbiorcy nie podobała

Оголошення Я. Урбанського з Бродів про реалізацію зброї[298].

(Додаток № 149)

R. NERLICH
Fabryka śrutu, składy broni, amunicji i przyborów myśliwskich
Bielsko, Śląsk — Blichowa 72.

Реклама фабрики зброї (Р. Нерліха) R. Nerlich[299].

(Додаток № 150)

[298] Ogłoszenia // Łowiec – 1881. – № 2. – S.32.

[299] Ogłoszenia // Łowiec – 1924. – № 10. – S.160.

R. NERLICH
BIELSKO, ŚLĄSK
FABRYKA ŚRUTU.
Wielki skład broni, amunicji, przyborów myśliwskich, do rybołowstwa, oraz sportowych — składy prochu.
PRACOWNIA RUSZNIKARSKA

Оголошення фірми «R. Nerlich» про реалізацію зброї і набоїв[300].

(Додаток № 151)

Są do sprzedania:
Trzy strzelby
1 Lankastrówka Werlika 12 cal. — 1 Teschnerówka iglicowa 1 cal. — 1 Ekspres Werlika 450 cal.
z dwoma zapasowemi lufkami cal. 500 do tego samego łoża.
Wszystkie trzy sztuki nowe, mało co używane u J. Ostrzechowskiego w Krukienicach.

Оголошення Я. Остшеховського про продаж трьох рушниць[301].

[300] Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 5. S. 66.

[301] Ogłoszenia // Łowiec – 1895. – № 2. – S.32.

(Додаток № 152)

EGZ. OD 1861 R.

SKŁAD BRONI

POD FIRMĄ

SOSNOWSKI

Wł. CZ. LISOWSKI

WARSZAWA, OSSOLIŃSKICH 1

TELEFON 47-47

WYŁĄCZNE PRZEDSTAWICIELSTWA WSZECHŚWIATOWEJ SŁAWY STRZELB MYŚLIWSKICH:

G. Defourny Sevrin a Liege — **A. Francotte a Liege**

A. Forgeron „ — **Lepage „**

Sztucery i Trójlufki, wykonane specjalnie z zastosowaniem ostatnich wymagań techniki:

G. Defourny Sevrin a Liege

J. Nowotny, Praga

WARSZTATY REPERACYJNE. CENY i WARUNKI NAJPRZYSTĘPNIEJSZE.

OFERTY i CENNIKI BEZPŁATNIE.

Z „Drukarni Narodowej", Lwów, ul. Szajnochy 2. Tel. 21-35.

Реклама фірми «Сосновські» (Варшава, вул. Осолінських, 1) про реалізацію зброї[302].

[302] Ogłoszenia // Łowiec – 1928. – № 2. – S.32.

(Додаток № 153)

Fabryka i skład broni
„J. SOSNOWSKI"

wł. Cz. Lisowski

Dostawca Dworu Jego Cesarskiej Mości

WARSZAWA **HOTEL EUROPEJSKI**

poleca bronie najlepszych fabryk:

G. Defourny-Sevrin-Liége: bronią tej firmy wzięty był Championat. Tir aux pigeons w 1912 r. w Warszawie.

Manufacture Liégeoise d'Armes á Feu - Liége dubeltówki z lufami ze słynnej stali „Acier Special Cockerill".

Holland i Holland Ltd. Londyn.

James Purdey i Sons Ltd. Londyn.

Westley Richards i Co. Ltd. Londyn, której uniwersalne bronie: EXPLORA, kal. 12. i FAUNETA kal. 20. są jedyne w swoim rodzaju dające zarówno wyborny strzał śrutem, jak i kulą (do 300 yardów).

W. W. Greener, Londyn. *Charles Lancaster*, Londyn. i t. d. i t. d.

Wszystkie bronie i sztucery niezależnie od prób fabrycznych są najskrópulatniej próbowane w strzelnicy mojej w Warszawie, na co posiadają odpowiednie tarcze próbne i certyfikaty.

— Cenniki na żądanie wysyłam franco. —

Оголошення фабрики і складу зброї Я. Сосновського «J. Sosnowski» (Варшава, готель «Європейський» про реалізацію зброї найкращих зброярських фабрик[303].

[303] Ogłoszenia // Łowiec – 1914. – № 22-23. – S.240.

Наукове видання

ПРОЦІВ Олег Романович

Історія мисливської зброярської галузі Галичини середини XIX – початку XX століття

Редактор – **Галина ПРОЦІВ**

Комп'ютерна верстка – **Олег ПРОЦІВ**

Комп'ютерний дизайн – **Олег ПРОЦІВ**

Формат паперу і частка аркуша 60×90 1/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 11,75. Наклад 300 прим. Зам. 13968/17

Друкарня "Фоліант"
76000, м. Івано-Франківськ
вул. Старозамкова, 2
www.foliant.if.ua
e-mail: foliant.drukarnja@gmail.com
тел.-факс: +38(0342) 50-21-65
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи Серія ІФ № 24